

& enthymema : sententia enim pars enthymematis est. Ac primùm quidem de exemplo dicamus. Nam simile est inductioni exemplum, & inductio principium est. Exemplorum verò formæ duæ sunt. Nam vna quidem est exempli forma, dicere res gestas : altera verò, ipsum fingere. Atque huius quidem vna pars est parabola : altera logi, vt Æsopici, & Libyci. Est autem exemplum tale aliquid, vt si quis diceret oportere aduersus Regem parari, & non finire eum Ægyptum in potestatem redigere : quia Darius non prius traiecit, quàm Ægyptum cepit : cum autem cepisset, traiecit. Iterum Xerxes non prius irrupit, quàm occupauit : cum autem occupasset, irrupit. Itaque & nunc, si ceperit, traiciet. quare non permittendum. Parabola verò etiam, quæ Socratica sunt : vt si quis diceret, non oportere forte datos magistratum gerere. Simile enim esse, ac si quis athletas fortiat, non qui possint decertare, sed qui obtigerint : aut ex nautis quem oporteat gubernare, sortitus fuerit, quasi oporteat obtingentem, non autem scientem. Logus est, qualis Stesichori aduersus Phalarim, & Æsopi, de duce populari. Stesichorus enim, cum elegissent ducem cum summo imperio Himerenses Phalarim, & essent custodiam tradituri corporis, alia fatus, dixit ipsis logum : quemadmodum equus tenuit pratum solus, cum autem veniret cetuus, & corrumpere pabulum, volens punire ceruum, interrogauit hominem an posset cum ipso pœna afficere ceruum. Ille autem affirmauit, si acciperet frenum, & ipse conscenderet eum, tenens iacula. Cum autem conditionem accepisset, & ille cum conscendisset, loco puniendi, ipse seruiuit confestim homini. Sic verò etiam vos, videte, inquit, ne hostes, volentes punire, eadem patiamini, quæ equus. Frenum enim iam habetis, cum elegeritis ducem cum summo imperio: si verò etiam custodiam tradideritis, & conscendere permiseritis, seruietis confestim Phalaridi. Æsopus verò in Samo, cum patronus esset duci populi causam habenti de capite, dixit, Vulpem cum traiceret flumen, decidisse in voraginem : cum minimè posset exire, diu malè affectam esse, & caninas muscas multas adhæsisse ipsi; herinaceum verò vagantem, vt videt ipsam, misericordia captum interrogasse, Num abigeret ab ipsa caninas muscas; eam verò non permisisset; Quærente illo, qua de causa?

Tom. III.

Aμα, ἐς ἐσθύμημα· ἢ γὰρ γνώμη, μέγας οἰσμήματος ἔστι. πρῶτον μὲν οὖν πρὸς τὸ δείγματος λέγων· ὁμοίον γὰρ ἐπαγωγὴ τὸ πρῶτον δείγμα· ἢ δὲ ἐπαγωγὴ, ἀρχὴ πρῶτων δειγμάτων δὲ εἶδη δύο ἔστιν· ἐν μὲν γὰρ ἔστι πρῶτον δείγματος εἶδος, τὸ λέγειν πρῶτα πρῶτον γρηγορήματα· ἐν δὲ, τὸ αὐτὸν ποιεῖν. τοῦτου δὲ, ἐν μὲν, πρῶτον βολή· ἐν δὲ, λόγος, οἷον οἱ Αἰθιοπιοὶ, καὶ * Λιβυκοί. ἔστι δὲ, τὸ μὲν πρῶτον δείγμα τοῖον δὲ π, ὡς πρὸς εἶ τις λέγει, ὅτι δὲ πρὸς βασιλέα πρῶτον ἀκούεσθαι, καὶ μὴ **B** εἶναι Αἴγυπτον χερῶσαοθαι· καὶ γὰρ * πρῶτον Δαρδάνος, οὐ πρῶτον διέβη, πρὶν Αἴγυπτον λαβεῖν· λαβὼν δὲ, διέβη. Ἐπάλιν, Ξέρξης δ' πρῶτον ἐπεχείρησε, πρὶν ἢ ἐλαβε λαβὼν δὲ, διέβη.] ὡς τε * καὶ οὗτ' ἀνὰ λαβὴν, ἀφ' ἧς ἔλαβον· δὲ οὐκ ἔπιπτε πρῶτον. πρῶτον βολὴ δὲ, * τὰ σωκευθικά· οἷον, εἰ τις λέγει, ὅτι εἰ τις τοὺς κληρώτους ἀρχεῖν. ὁμοίον γὰρ, * ὡς πρὸς εἰ τις τοὺς ἀθλητὰς κληροῖν, μὴ εἰ δὲ δυνάμει ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' εἰ ἀνὰ λαβὴν· ἢ τῶν κληροῖν, οἷον μὴ δυνάσασθαι. **C** πρῶτον ὅν πῶτα δὲ κυβερναῖν κληρώσειεν, ὡς δέον τὸν λαχόντα, ἀλλὰ μὴ τὸν ἔπιπταμένον. λόγος δὲ, οἷος ὁ Στυσιχόρου πρὸς Φάλαριν, ἔστι Αἰθιοπὸν πρῶτον τῶν * δημαγωγῶν. Στυσιχόρος μὲν γὰρ ἐλομένην στρατηγὸν ἀποκρίσασθαι τῶν * Ἰμεραίων Φάλαριν, ἔτι μελλόντων Ἰμεραίων φυλακῶν διδοῖναι τῶν σώματος, τὰ λαβὴν λαβῆς, εἶπεν αὐτοῖς λόγον, ὡς ἵππος κατὰ χελεῖν μὲν αὐτὸς ἐλθόντος δὲ ἐλαφου, ἔτι * δὲ οὐκ ἔλαβον πρῶτον ἰομῶν, βουλόμενος πρῶτον σαοθαι τὸν ἐλαφον, ἢ πρῶτον * τὸν ἀνὰ λαβὴν, εἰ δὲ οὐκ ἔλαβον· * οὐκ ἔφησεν, εἰ ἀνὰ λαβὴν χαλινόν, ἔτι αὐτὸς αἰαβῆ· ἔτι αὐτὸν, ἔχων ἀκούτῃα. σιωπολογητῶν δὲ, ἔτι ἀναβάτος, αἰτὶ τῶν πρῶτον σαοθαι, αὐτὸς ἐδούλωσεν ἤδη τῶν αἰαβῶν. οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς, * ἔφη, ὅρατε, μὴ τοὺς πολέμιοις βουλόμενοι ἰμωρήσασθαι, * τῶν πρῶτον σαοθαι τῶν ἵππων· τὸ μὲν γὰρ χαλινόν ἤδη ἔχετε, ἐλομένοι στρατηγὸν ἀποκρίσασθαι· εἰ δὲ φυλακῶν δώτε, καὶ αἰαβῶν αἰαβῶν, * δουλοῦσθε ἤδη Φαλαριν. Αἰθιοπὸς δὲ ἐν Σάμῳ * σιωπολογῶν δημαγωγῶν κρινόμενος πρὸς τὸν ναύτου, ἔφη, ἀλώπεκα δὲ βαίνου εἰς ποταμὸν ἀπὸ τῆς αἰαβῆς φάλαριν· εἰ δὲ δυνάμενοι ἵκνῶνται, πολλῶν χρόνων κακοπαθῶν, ἔτι κωροῖσας πολλοὺς ἔχουσαι αὐτῆς. ἔχινον ἢ πρῶτον μὲν, ὡς εἶδεν αὐτὸν, κατὰ χελεῖν αἰαβῶν εἰ ἀφ' ἧς αὐτὸν τοὺς κωροῖσας· τὸ δὲ οὐκ ἔλαβον.

Τσε iiiij

ἐρομένου δὲ ἀφ' ἧς φάσαι, ὅτι οὗτοι μὲν
 πλήρεις μὲν ἤδη εἰσὶ, ἔτι ὀλίγον ἔλθουσιν αἵ-
 μα· ἐδὲ δὲ τῦρις ἀφέλη, ἔτεροι ἔλθοντες
 πειράντες, ἐκπιοῦν τῷ μου ἔλοιπόν αἷμα. *
 ἀφ' οὗν ἔμας, ἔφη, * ὡ ἀνδρες Σάμιοι,
 ὅτι μὲν ὁσὸν ἐπιβλάπτει· πλούσιος γὰρ
 ἔστιν· ἐὰν δὲ τῆτον ἀποκτείνητε, ἔτεροι ἤξου-
 σι πένητες, οἱ ὑμῖν ἀυαλώσοισι * τὰ κρινά
 κλεπίντες· εἰσὶ δὲ οἱ λόγρι δημηγροικοί, καὶ
 ἔχουσιν ἀγαθὸν τῆτον, ὅτι πρῶτα μὲν δι-
 ρεῖν ὁμοία γαγκυκία, χαλεπὸν· λόγρι δὲ
 ῥάον· ποιῆσαι γὰρ δεῖ ὡς πρὸς ἑξῆς βολαίς, ἀ-
 λυ δυνάσται τὸ ὁμοίον ὄρεον, * ὅπως ῥάον ἔστιν
 ἐκ φιλοσοφίας· ῥάον μὲν οὖν πορίσασθαι,
 τὰ ἀφ' ἧς λόγων χρησιμότερα δὲ πρὸς τὸ
 βυθύσασθαι, ἔα δὲ τῶν πρῶτα μὲν ὁ-
 μοία γὰρ ὡς ἐπιπολὺ τὰ μέλλοντα τοῖς γε-
 γυόσι· δεῖ δὲ χρῆσθαι τοῖς πρῶτα μὲν ἰσχυ-
 ροῖσι * καὶ γὰρ πίστις ἀφ' αὐτῶν] ἔχοντα δὲ, *
 ὡς μῦθου εἰσὶ, ἐπιλόγρις χρῶν μὲν ὅτι τοῖς
 ἐπιπολῶσι· πρῶτα μὲν γὰρ εἰσὶν
 ἐπαγωγῆ· τοῖς δὲ ῥητορικοῖς ἐκ οἰκείων ἐ-
 παγωγῆ, πλὴν ἐν ὀλίγοις· ἐπιλεγνόμενα
 δὲ, μῦθου εἰσὶ· οἱ δὲ μῦθος, πᾶσι καὶ πι-
 θανός· δὲ καὶ πρῶτα μὲν, ἀνάγκη πολλὰ
 λέγειν ἐπιλεγνόμενα δὲ, καὶ ἐν ἰσχυρόν· μῦθος γὰρ
 * πᾶσι ἔστιν ἔστιν ἔστιν· πᾶσι μὲν οὖν εἶδη
 πρῶτα μὲν ἰσχυρόν, ἔτι αὐτοῖς, καὶ πᾶσι χρῆ-
 στέον, εἰρησῶ.

ἀπὸ τῆς
 μαί, αἰ
 δρις Σά-
 μοι, οὗ
 μὲν οὐδὲ
 ἔτι λαφύ-
 ῳ μῦθου
 ποι Σά-
 τὰ λοιπὰ κ
 ὅπως ῥά-
 ον
 ὡς μ. ὅτι
 λέγει, καὶ
 πᾶσι ἐπι-
 μύθημα
 πρῶτα μὲν
 γὰρ εἰσὶν
 ἐπαγωγῆς
 χρῆσις

A dixisse, Quoniam istæ quidem plenæ
 mei iam sunt, & parum sanguinis su-
 gunt: Si verò has abegeris, aliæ venien-
 tes famelicæ exhaurient mihi reliquum
 sanguinis. Igitur etiam vobis, inquit,
 ô viri Samii, iste non amplius nocet: di-
 ues enim est. Si verò hunc interfeceris,
 alii venient pauperes, qui vobis di-
 lapidabunt publica, depeculantes. Sunt
 autem Logi concionibus accommodati,
 & habent bonum hoc, quòd res qui-
 dem inuenire similes, quæ gestæ sunt,
 difficile est: logos verò facilius: finge-
 re enim oportet, vt etiam parabolas, si
 quis possit simile intueri, quòd faci-
 lius est ex Philosophia. Ac facilius
 quidem apparantur, quæ sunt ex logis:
 sed vtiliora ad consultandum, quæ sunt
 ex rebus gestis. Similia enim plerum-
 que sunt futura præteritis. Oportet au-
 tem vti exemplis non habentem quidem
 enthymemata, tanquam demonstratio-
 nibus: habentem verò, tanquam testi-
 moniis, pro epilogis ea adhibendo in
 enthymematibus. præposita enim similia
 sunt inductionibus. & oratoris non est
 accommodata inductio, nisi paucis sub-
 iecta verò testimoniis. Ac testis vbique
 ad persuadendum appositus. Quamob-
 rem etiam præponentem necesse est mul-
 ta dicere: subiicientem verò vel vnus
 satis. Testis enim fide dignus etiam vnus
 vtilis est. Ac quot quidem species exem-
 plorum sint, & quomodo ipsis, & quan-
 do vtendum, dictum est.

Κ Ε Φ Α Λ. κα'.

CAPVT XXI.

De sententiis.

Περὶ γνώμης τί ἐστὶ. καὶ πόσα εἶδη αὐτῆς, ἔ-
 τας χρῆστέον αὐτῆ, καὶ τίνα ὠφέ-
 λεια ἔχει.

DE sententiæ autem dictione, cum
 dictum fuerit quid sit sententia,
 res maximè constabit, & de qualibus
 & quando, & quibus conueniat vt sen-
 tentiæ dictione in orationibus. Est au-
 tem sententia, enunciatio, non tamen de
 singularibus, vt qualis Iphicrates, sed
 de vniuersalibus: neque de omnibus
 vniuersalibus, vt rectum curuo contra-
 rium esse: sed de iis quorum actiones
 sunt, & ea quæ eligimus, aut fugimus
 ad agendum. Quare cum enthymemata
 de his syllogismi genus sunt fermè, &
 conclusiones enthymematum, & princi-
 pia, ablato syllogismo, sententiæ sunt. vt,

ΠΕΡΙ δὲ γνωμολογίας ῥηθέντος τί ἐστὶ
 γνώμη, μέγιστον δὲ γινώσκοντα φανερόν
 ὡς ποίων τε ἔστιν, καὶ τίς αἰ-
 μότης χρῆσθαι τῶν γνωμολογεῖν ἐν τοῖς
 λόγοις. ἐστὶ δὲ γνώμη, * ἀπόφρασις, οὐ
 μὲντοι πρὸς τῶν καθ' ἑκάστον, οἷον, ποῖός τις
 Ἰφικράτης· ἀλλὰ καθόλου. * οὐτε πρὸς
 πάντων καθόλου, οἷον, ὅτι τὸ δὴν τὰ καμ-
 πύλα ἐνδύειν· ἀλλὰ πρὸς ὅσων αἱ πρῶται
 εἰσὶ, καὶ αἰρετὰ καὶ φθικτὰ ἐστὶ πρὸς τὸ πρῶ-
 σειν. ὡςτ' ἐπὶ τὰ ἐπισημάνματα ὁ πρὸς *
 τοιούτων συλλογισμός ἐστὶν ἁπλοῦς, τὰ τε συμ-
 πλοσμάτα τῶν ἐπισημάντων, ἔτι ἀρχαί,
 ἀφανερῆτος τῶν συλλογισμοῦ, γνώμη εἰσιν:

ἀπόφρασις
 ῥησι.
 οὐτε ὅτι
 πάντων

οἷον.

Nequaquam oportet quicumque prudens natura factus est vir, Eum filios suos eximie instruere sapientes. Ac hoc quidem est sententia : addita vero causa, & quamobrem, enthymema erit totum : ut, Nam praeter aliam, quam habent, ignaviam, Invidiam virorum speriant infestam. & illud, Nemo est, qui omnino vir felix sit. &, Nullus est virorum, qui liber sit : sententia est : addito autem eo, quod sequitur, enthymema. Aut enim pecuniarum servus est, aut fortunae. Iam si sententia est id quod dictum est, necesse est quatuor esse sententiarum species. Aut enim cum epilogo erunt : aut sine epilogo. ac demonstrationis quidem indigentes sunt quaecumque praeter opinionem aliquid dicunt, aut controuersum. Quaecumque vero nihil praeter opinionem, sine epilogo. Ex his autem necesse est, alias quidem, quia ante cognitae sunt, nihil indigere epilogo, ut, Viro autem valere optimum est, sicut nobis videtur : apparet enim multis sic. alias vero simul cum dicuntur, manifestas esse iis qui intuiti fuerint, ut, Nemo amator, qui non semper amet. Ex iis vero, quae sunt cum epilogo, aliae enthymematis pars sunt. ut, Nequaquam oportet quicumque prudens natura factus est vir. aliae enthymematicae quidem, sed non enthymematis pars, quae etiam maxime probantur. Sunt autem hae, in quibus apparet eius quod dicitur, causa, ut in hoc, Immortalem iram ne serues, cum mortalis sis, Dicere enim, Non oportet semper seruare iram, sententia est. quod vero additur, Cum sis mortalis, quam ob rem dicit. Simile vero etiam illud : Mortalia oportet mortalem, non immortalia mortalem sapere. Apparet igitur ex iis quae dicta sunt, tum quot species sint sententiarum, tum in cuiusmodi re vnaquaque conueniat. Nam de controuersis, aut de iis quae sunt praeter opinionem, non sine epilogo: sed aut preponendo epilogum sententia uti

A Χρήσι' οὐ ποτ' ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' αἰήρ, Eurip. Medea.
Παιδας παλαιῶς ἐδιδάσκεσθαι Γ-
φοίς.

τὸ μὲν οὖν γνώμη· παρτεταίσις δὲ τῆς αἰτίας, καὶ τῆς ἀφ' ἧς ἐπιθυμημά * ἔστι τὸ ἔσθαι ἀπὸ τοῦ οἴ, Χωεὶς γὰρ ἄλλης ἢς ἐχοῖσιν ἀργίας, Φθόρον παρὲς ἀσῶν ἀλφαιόισι δυσμενῆ.
καὶ τῶ,

B Οὐκ ἔστιν ὅστις πρῶτ' αἰήρ βίδαμυνεῖ. Eurip. Hecub.
ἔ τὸ,
* Οὐκ ἔστιν ἀνδρῶν ὅστις ἔστ' ἐλβύθερος.

γνώμη· παρὲς δὲ τῆς ἐχθροῦ, ἐπιθυμημά.]

Η χρημάτων γὰρ δούλος ἔστιν, ἢ τύχης. Εἰ δὲ ἔστι γνώμη τὸ εἰρηκόμοι, αἰάγχη τέτταρα εἶδη γνώμης εἶδη· ἢ γὰρ μετ' ἐπιλόγου ἔσθαι, ἢ αἰθ' ἐπιλόγου. ἀποδιίξεως μὲν οὖν εἰσὶ ἀπιλόγου * εἰσὶν, ἔσθαι παλαιῶν ἢ λέγεισιν, ἢ ἀμφοισθενόμοι· ἔσθαι δὲ μηδὲν παλαιῶν, αἰθ' ἐπιλόγου· τούτων δὲ αἰάγχη, τῆς μὲν, ἀφ' ἧς τὸ παρτεταίσις, μηδὲν δειῖσθαι ἐπιλόγου· οἴ,

C Ανδρὶ δὲ ὑγαίνειν ἄριστόν ἔστιν, ὡς γ' ἡμῖν δοκεῖ.
φαίεσθαι μὲν γὰρ τοῖς πολλοῖς οὕτω· τῆς δὲ ἅμα λεγόμενης, διότις εἶδη ἐπιβλέψασιν· οἴ,

* Οὐδεὶς ἐραστὴς, ὅστις οὐκ αἰεὶ φιλεῖ. Eurip. Troad.
τῆς δὲ μετ' ἐπιλόγου, αἰ μὲν, ἐπιθυμημάτων μέρος εἰσὶν· ὡς τῶ,

D Χρήσι' οὐ ποτ' ὅστις * ἀρτίφρων. ἀπ. τ. πέφυκ' αἰήρ
αἰ δὲ ἐπιθυμημάτων καὶ μὲν, οὐκ ἐπιθυμημάτων δὲ μέρος· αἰ τῶ καὶ μάλιστα βούδοκιμοῖσιν. εἰσὶ δὲ αἰτῶ, ἀν' ὅσας ἐμφαίνεσθαι τῶ λεγόμενου τὸ αἴτιον· οἴ ἐ τῶ δὲ,

E Αθανάτων ὄργῳ μὴ φύλαττε θνητῶν.
τὸ μὲν γὰρ φύλαττε μὴ δεῖν * αἰεὶ φύλαττείν * πλὴν ὄργῳ,] γνώμη· ἔ δὲ παρτεταίσις, θνητῶν ὄντων, ἔ ἀφ' ἧς λέγει· ὁμοίον δὲ καὶ ἔ,
ὄν.

Θνατὰ χεὶ τὸν θνατὸν, οὐκ ἀθανάτῳ τὸν θνατὸν φερεῖν.

Φανερόν οὖν ὅτι τῆς εἰρηκόμοι πόσα τε εἶδη γνώμης, καὶ παρὲς ποῖον ἕκαστον ἀρμόττει. παρὲς μὲν γὰρ τῆς ἀμφοισθενόμοι, ἢ παλαιῶν, μὴ αἰθ' ἐπιλόγου; ἀλλ' ἢ * παρτεταίσις τὸν ἐπιλόγου, γνώμη χεῖσθαι

ως τρις.

χειρω

δρα

πρεσβυτι-
εις.

Ιλιάδ. μ.
Ιλιάδ. ν.

μα μρωται

μα μοι

μην οαυ, ει

σωδλοω

δπιενια

* Συμπερασματι οϊ, ει τις ειποι εγω μω
 ου, οπι ουτε φρονιςται δε, ουτ' ερρον
 ει, ου φημι * χειρω παιδου:σαι η τρω
 παρειποντα, επειπειν τα εμπαρθεν. ωει
 δε τρω μη παρθεζων, αδηλων δε, παρσι-
 φεντα το * δραπ φρογγυλωτατα. αρμοτηι δι
 ε τρις ποιουτις και τα Λακωνικα αποφθεγ-
 ματα, και τα αιγιματωδη οϊ, ει τις λε-
 γαι οωφ Στησιχορς εν Λοκροις ειπεν. οπι ου
 δραβεισας ει, οπως μη οι τεηιγες χαμωθεν
 αδωπν. αρμοτηι δε γνωμολογειν, ηλικια
 μω * παρσευτερον. ωει δε τρωτων ων εμπει-
 ρος τις εστιν. ως το μω μη τηλικουτον οντα
 γνωμολογειν, απειρες, ωςωφ και το μυθο-
 λογαι. ε δε ωει ων απειρος, ηλιθιον, και α-
 παιδουτον. σημερον δι ιχθουοι οι γδ αργουσι
 μαλιστα γνωμοτυποι εισι, κη ραδιως αποφαι-
 νοντα. και τουλου δε μη οντος και τουλου ειταφν,
 μαλιστα αρμοτηι εν χειλιασμοω και δεινω-
 σφ και εν τρωτοις, η ερχουμον, η αποδειξου-
 τα. χειραται δε δρα κη ταις τεδρυλληιδωσας ε
 κοινας γνωμας, αν ωσι χεισιμοι δρα γδ το ει
 κοιται, ως ομολογουτων απαντων, ορθως
 εχειν δοκουν οϊ παρθελαωωπ εις το κιν-
 διωθειν μη θυστα ιδωτες.

Εις οϊανος εριτος αμυνεσθαι ωει πα-
 τρησ. και οπι το ηηρις οντα, Ξωος ενυα-
 λιος. και οπι το αιμαρην τρω εχραν τα τεκνα
 και μηδεν αδικωωτα

Νηπιος, ος πατερα κτεινας, παιδασ κα-
 ταλειπει.

ενα εναι τρω παρσιμιων και γνωμα εισιν οϊ *
 παρσιμια, Αηιχες παρσιχες. δρα δε τα γνω-
 μας λεγειν, και ωει τα δεδημοσιδωμω.
 λεγα δε δεδημοσιδωμω οϊ τα, γνωπι
 σαυτον, και τα, μηδεν αγαν. οτω η
 το ηηος φαινεσθαι * μελληβελτιον, η παθηπ-
 κως ειρημρον εστιν. εσι δε, παθηακως μω, ει
 ησ οργιζουμωσ φαη ψυδουσει, ως δρα γνω-
 σκειν αυτον. εστ * ρωω ει εριγνωσκειν αυτον,
 οκ αν ποτε φρατηγην ηζιωσε. τα ο ηηος βελ-
 λιον, οει ου δρα, ωςωφ φασι, φιλην ως μισησο-
 τα, δλλα μαλλον μισην ως φιλησονται. δρα δε
 τη λεξει πτω παρσιρεσιν * δηλουν. ει δε μη,
 πτω αιλασ οπι λεγειν. οϊον, λε ουτως ει-
 ποντα, οπι δει φιλην, ουχ ωςωφ φασιν
 δλλ' ως αει φιλησονται. * οπιβουλου γδ
 θατερον. λε ωδε. εκ αρεσκη δε μοι το λεγ-
 μωρον. δει γδ τον γ' αληθινον φιλον, ως φι-
 λησονται αει φιλειν, εωδε το μηδεν αγαν.

A oportet loco conclusionis : ut, si quis di-
 ceret, Ego quidem, quoniam neque inui-
 dia subiei oportet, neque ignaum esse,
 nego eruditioni operam dandam. aut hoc
 prius dicendo, subiicere, quæ priora sunt.
 De iis autem quæ præter opinionem non
 sunt, sed obscura, adiiciendo, quamob-
 rem conènnè. Conueniunt verò in eius-
 modi rebus etiam Laconica apophtheg-
 mata & ænigmata: ut si quis diceret quod
 Stesichorus apud Locrenses dixit, Non
 oportere contumeliosos esse, ne cicadæ
 humi canant. Ac conuenit sententiam di-
 cere ætate quidem senioribus, sed de iis
 quorum peritus est aliquis: quia qui talis
 non sit, eum dicere sententiam indeco-
 rum est, ut etiam fabulam dicere. De
 iis verò, quorum est imperitus, stultum
 atque ineruditum est. Ac signum idoneum
 est, quòd rustici maximè sententiarum
 compositores sunt, & facilè eas proferunt:
 in vniuersum verò de re, quæ vniuersa-
 lis non sit, dicere, conuenit in conque-
 stione, ac indignatione, & in his, aut
 cum exordiaris, aut cum demonstraueris.
 Ac vti oportet etiam peruulgatis & com-
 munitis sententiis, si sint vtilis. Nam
 quia sunt communes, quasi consentibus
 omnibus reuè se habere videntur, ut ad-
 hortanti ad periculum subeundum eos qui
 sacrificium non fecerint, Vnum augurium
 optimum defendere patriam. & eos qui in-
 feriores sunt, Mars belli communis. Et
 ad tollendos inimicorum filios, qui nullam
 iniuriam faciunt,

*Stultus qui natos occiso patre relin-
 quit.*

Præterea etiam aliqua ex prouerbiis sen-
 tentiæ sunt, ut prouerbiū. Atticus
 inquilinus. Et oportet sententias di-
 cere etiam contra ea quæ in ore mul-
 titudinis versantur. Dico autem in ore
 multitudinis versari, ut illud. Noscite
 ipsum: & illud, Ne quid nimis: quan-
 do aut mores apparituri sunt meliores,
 aut cum affectu dicitur. Cum affectu
 est, si quis, dum irascitur, etiam dice-
 ret, Falsum esse, quòd oportet cognos-
 cere se. Ac iste quidem, si cognosce-
 ret se, nunquam, ut imperaret, petisset.
 Mores verò meliores, apparent sic: non
 oportere, ut aiunt, amare tanquam osu-
 rum, sed magis odio habere, tanquam
 amaturum. Ac oportet dictione præcle-
 ctionem aperire: sin minùs, causam sub-
 iicere, quemadmodum aut sic dicendo,
 Oportere amare, non, ut aiunt, sed tan-
 quam semper amaturum: insidiatoris enim
 alterum est. aut sic: Non placet mi-
 hi, quod dicitur: oportet enim verum
 amicum, tanquam amaturum semper,
 amare. Neque illud: Ne quid nimis:

ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὅτι πολλοί. *πρῶτον μὲν* ὅτι διὰ τὸ εἶναι ὅτι λέγειν ἐ συλλογίζεσθαι, εἴτε πολιτικῶν συλλογισμῶν, εἴη ὁποιουῶν, αἰατῶν καὶ τούτου ἔχειν τὰ ὑπερχόντα, ἢ πρῶτα, ἢ ἕνια· μηδὲν γὰρ ὄχων, ὅτι οὐδενός ἀνέχοις σὺ ἀγαθὸν λέγειν δέ, οἷον, πῶς αὐδυναμῶν συμβαλῶν Αθηνάοις, εἰ πολεμητέον, ἢ μὴ πολεμητέον, μὴ ἔχοιτες τίς ἐδυναμῶν αὐτῶν, πότερον ναυτικῆ, ἢ πεζικῆ, ἢ ἀμφω καὶ αὐτὴ πόσι· ἐπὶ σὺ δὲ πῶς ἐ φίλοι, καὶ ἐχθροί. ἐπὶ δέ, τίνας πολέμους πεπολεμηκασί, καὶ πῶς, ἐπὶ ἄλλα τὰ τῶν αὐτῶν; καὶ ἐπαμύνας, εἰ μὴ ἔχοι μὲν πῶς ἐ Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ἢ πῶς ἐ Μαραθῶνι μάχης ἢ τὰ ὑπερῶν Ηρακλιδῶν παραρθέντα, ἢ ἄλλοι τῶν τῶν αὐτῶν; ἐκ γὰρ τῆς ὑπερχόντων ἢ δοκιμῶτων ὑπερχόντων καλῶν, ἐπαμύνας πῶς οὐδὲ πῶς. ὁμοίως δέ καὶ ψεγισί ἐκ τῆς ἐρασίων, σκεπτικῶν τῶν ὑπερχόντων αὐτῶν, ἢ δοκιμῶν ὑπερχόντων οἷον ἢ ἔτις Ελλῶνας καταδουλώσαντο, ἐπὶ πῶς τῶν βαρβάρων συμμαχιστῶν καὶ ἐπιτεῦσαντες ἰωδρέποδισμῶν, Αἰγινήτας καὶ Ποτιδάματας καὶ ὅσα ἄλλα τῶν αὐτῶν, ἐπὶ ἄλλο ἀμύνας πῶς οὐδὲν ὑπερχόντων αὐτῶν. ὡς αὐτῶν ἐ οἱ κατηγορικῶν, καὶ οἱ ἀπολογητικῶν. ἐκ τῆς ὑπερχόντων σκεπτικῶν κατηγορικῶν ἐ ἀπολογητικῶν. ὅτι δὲ ἀγαθὸν πῶς Αθηνάων, ἢ Λακεδαιμονίων, ἢ ἀνθρώπων, ἢ θεῶν, αὐτὸ τῶν δρῶν· ἐ γὰρ συμβουλιῶν τῶν Ἀχιλλεῖ, καὶ ἐπαμύνας καὶ ψεγισί καὶ κατηγορικῶν καὶ ἀπολογητικῶν ὑπερχόντων αὐτῶν, τὰ ὑπερχόντα, ἢ δοκιμῶν ὑπερχόντων, λυπῶν, ἢ ἐκ τῶν λέγων ἢ ἐπαμύνας ἢ ψεγισί, εἴτε καλῶν ὑπερχόντων ἢ αἰσθητῶν. κατηγορικῶν δὲ ἢ ἀπολογητικῶν, εἴτε ἢ δικαιοῦν ἢ ἀδικοῦν· συμβαλῶντες δὲ, εἴτε συμφέρον ἢ βλαβερόν. ὁμοίως δὲ τῶν πῶς καὶ πῶς πρῶτα οὐδὲν οἷον πῶς δικαιοσύνης, εἴτε ἀγαθὸν ἢ μὴ ἀγαθὸν ἐκ τῶν ὑπερχόντων τῆς δικαιοσύνης, ἢ τῶν ἀγαθῶν. ὡς ὅτι πῶς καὶ πῶς οὐτῶν φαίνοισι ἀποδεικτικῶν, αὐτῶν ἀκριβέστερον, αὐτῶν μαλακῶτερον συλλογίζοισι· γὰρ ὅτι ἀπῶν λαμβάνοισι, ἀλλ' ἐκ τῆς πῶς ἔχον ὑπερχόντων, ἐπὶ τῶν λέγων δὲ ὅτι ἀδύνατον διῶς δεικνύοισι φαίνοισι ὅτι ἀναγκαῖον, ὡς πῶς ἐπὶ τῶν πῶς, πρῶτον πῶς ἔχον ἔχειν ὅτι φλεγμαῖνα πῶς τῶν ἐπὶ χροῖων, καὶ τῶν ὅτι κερσάτων. πῶς δὲ τῶν ὅτι ὑπογῶν μηχανῶν, ζητεῖν τῶν αὐτῶν τῶν, ἀπολέποισι μὴ εἰς ἀόριστα,

A sed etiam ex iis quæ plerumque re habent. Ac primùm quidem oportet assumere, de quo oportet dicere, & syllogismo concludere, siue civili syllogismo, siue quocumque, necessarium esse de hoc tenere ea quæ insunt, vel omnia, vel aliqua. Nihil enim tenens, ex nihilo posses colligere. Dico autem, exempli gratia, quomodo possemus consulere Atheniensibus utrum bellandum an non bellandum sit, non tenentes, quæ potentia ipsorum sit, utrum navalis, an pedestris, vel utrumque: & ipsa quantà: & reditus qui: vel amici, vel inimici? Præterea verò quæ bella gesserint, & quomodo, & alia huiusmodi? Et laudare eos, si non teneamus in Salamine naualem pugnam, & in Marathone prælium, aut quæ pro Heraclidis gesta sunt, aut aliquid aliud tale: nam ex insitis, aut ex iis quæ videntur inesse honestis, laudant omnes. Similiter etiam vituperant ex contrariis, considerantes, quid insit eiusmodi in ipsis, aut videatur: ut quòd Græcos ad seruitutem redegerunt, & eos, qui aduersus Barbarum simul bellum gesserunt, & optimè se gesserunt, subegerunt, Æginetas, & Potidzatas, & quæcumque alia talia, & si quod aliud peccatum eiusmodi insit in ipsis. Eodem autem modo & accusantes, & defendentes, dum ex insitis considerationem habent, accusant, & defendunt. Ac nihil interest, de Atheniensibus an Lacedæmoniis, de homine, an deo, id ipsum facere. Etenim consilium danti Achilli, & laudanti, & vituperanti, & accusanti, & defendenti eum, quæ insunt, aut videntur inesse, assumenda sunt, ut ex eis dicamus laudentes, aut vituperantes, si quid honesti insit, aut inhonesti: accusantes, aut defendentes, si quid iusti insit, aut iniusti: consulentes, si quid utilis, aut perniciosi. Similiter autem his & de re quacumque, ut de iustitia, bonumne, an non bonum, ex iis quæ insunt iustitiæ, aut bono. Iam verò quoniam & omnes videntur in hunc modum demonstrare, siue accuratiùs, siue negligentius syllogismo concludant, (non enim ex omnibus assumunt, sed ex iis quæ in unoquoque insunt,) & id ratione probatur: manifestum enim est fieri non posse alio modo ut demonstraretur: apparet necessarium esse, ut in Topicis, primùm circa unum quodque tenere selecta de iis quæ contingunt, & opportunissima sunt: de iis verò quæ repente fiunt, quærere eodem modo, spectantem non indefinita, sed

αὐτῶν

ἢ ἄλλοι τῶν

B

C

D

E

δικαιοῦν ἢ ἀδικοῦν

sed infirma, de quibus oratio est, & comprehendentem plurima, & proxima rei. Nam quo plura habeantur infitorum, eo facilius est demonstrare: quo vero propria, eo magis propria, & minus communia. Dicimus autem communia, laudare Achillem, quod homo, & quod ex semideis, & quod ad Ilium militauerit: hæc enim etiam aliis insunt. Quare nihilo magis iste Achillem laudat, quam Diomedem. Propria vero, quæ nemini alii acciderunt, nisi Achilli, ut interfecisse Hectorem fortissimum Trojanorum, & Cyenum, qui prohibebat omnes exscendere, cum vulnerari non posset, & quod admodum iuuenis, & iniuratus militauerit, & quæcumque alia eiusmodi. Ac vnus quidem locus selectionis est, & primus iste Topicus. Elementa vero enthymematum dicamus. Elementum autem voco, & locum enthymematis, idem. Ac primum dicamus, de quibus necesse est dicere primum. Sunt enim enthymematum duæ species. Nam alia valent ad demonstrandum esse, vel non esse, alia ad refutandum. Et differunt, ut in Dialecticis Elenchus & syllogismus. Est autem ad demonstrandum valens enthymema, ex confessis colligere, ad refutandum vero, inconfessa colligere. Ac ferme quidem nobis de singulis formis vtilibus & necessariis, habentur loci: selectæ enim de vnoquoque propositiones sunt. Quare ex quibus oportet ducere enthymemata locis, de bono, aut malo, aut honesto, aut turpi, aut iusto, aut iniusto, & de moribus, & affectibus, & habitibus eodem modo, parati nobis sunt prius loci. Iam vero alio modo in vniuersum de omnibus assumamus, & dicamus, adnotantes, tum qui ad refutandum, tum qui ad demonstrandum valeant: & eos, qui sunt apparentium enthymematum, cum haud sint enthymemata, quoniam ne syllogismi quidem sunt. Cum autem demonstrata hæc fuerint, de solutionibus & obiectionibus explicabimus, vnde oporteat aduersus enthymemata eas ducere.

CAPVT XXIII.

De locis enthymematum verorum.

Est autem vnus quidem locus ex iis qui valent ad demonstrandum, Ex contrariis. Oportet enim videre an contrario contrarium insit, an non insit: refutatem quidem,

Tom. III.

A * ἄλλ' εἰς τὰ ὑπερχόντα, περὶ ἀνολόγητος· καὶ
 * ἀειγράφοιτα ὅτι πλεῖστα καὶ ἐγγύτατα τῷ
 παρὰματος· ὅσα μὲν γὰρ ἀπὸ πλείω ἐχρηται τῶν
 ὑπερχόντων, τοσούτω ῥά ῥα δὲ δεικνύονται ὅσα δὲ
 * ἐγγύτερον, τοσούτω οἰκειότερα· καὶ ἡ ἰσονομία.
 * λέγω δὲ, καὶ ἀμὲν, τὸ ἐπαμειβῆναι Ἀχιλλεῖα ὅτι
 ἀδελφός, καὶ ὅτι τῶν ἡμετέρων, ἔστι * ὅτι τὸ
 εἰς τὸ I.
 Ἰλιον ἐγράψατο. ταῦτα γὰρ καὶ ἄλλοις ὑπερχόν-
 χει πολλοῖς. ὡς τ' ἐσθλὸν μᾶλλον ὁ τοιοῦτος Ἀ-
 χιλλεῖα ἐπαμειβῆναι Διομηδῆν. ἴσως δὲ, ἀμει-
 βῆναι ἄλλοι συμβέβηκεν, ἢ τῷ Ἀχιλλεῖ, ὅτι τὸ
 ἀποκτεῖναι τὸν Ἐκτορα τὸν ἀριστὸν τῶν Τρώων
 καὶ τὸν Κύκρον, ὅς * ἐκάλυπεν ἀπὸ τῶν ἀπο-
 βάντων, ἀπὸ τῶν ὄντων. ἔστι τὸ νεώτερος, ἔστι τὸ
 νεώτερος ὡς ἐγράψατο. ἔστι ὅσα ἄλλα ταῦτα. εἰς
 μὲν οὖν * τόπος τῆς ἐκλογῆς, καὶ παρὰ τὸ ἐστὶ τῶν
 * ὁρμηκός. τὰ δὲ σοιχεῖα τῶν ἐνθυμημάτων ἴσως.
 λέγω μὲν σοιχεῖον ὅτι λέγω ἔστι τὸπος ἐνθυμημα-
 τος τὸ αὐτό. παρὰ τὸ ἐστὶ εἰπω μὲν, περὶ ὧν ἀνα-
 κείνοι εἰπεῖν παρὰ τὸν. ἐστὶ γὰρ τῶν ἐνθυμημάτων
 εἶδη δύο. τὰ μὲν γὰρ, δεικνύονται ὅτι, ὅτι ἐστὶ ἢ
 ὅτι ἐστὶ τὰ δὲ, ἐλεγκτικὰ· καὶ ἴσως φέρει ὡς-
 τὸ ἐστὶ τῶν ἀλεγκτικῶν ἐλεγχος ἔστι συλλο-
 γισμός. ἐστὶ δὲ, τὸ μὲν δεικνύον ἐνθυμημα,
 τὸ δὲ ὁμοιωτικὸν ἐνθυμημα. τὸ δὲ ἐλεγ-
 κτικὸν τὸ παρὰ ὁμοιωτικὸν ἐνθυμημα. ἴσως
 δὲ μὲν οὖν ἡμῶν * περὶ ἑκάστου τῶν εἰδῶν τῶν
 χρῆσιμων καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐχόντων οἱ τόποι
 ὁμοιωτικῶν γὰρ * αἱ παρὰ τῶν περὶ ἑκάστου
 εἰσιν. ὡς τ' ἴσως ὧν δὲ φέρει τὰ ἐνθυμηματα
 ὅτων, περὶ ἀγαθῶν ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν, ἢ δίκαιον
 ἢ ἀδίκου· καὶ περὶ τῶν * ἡθῶν ἔστι παρὰ τῶν
 καὶ ἴσως ὡς αὐτῶν * εἰλημ μὲν οἱ ἡμῶν ὑπάρ-
 χουσι παρὰ τῶν οἱ τόποι. ἐπὶ δὲ ἔστι ἄλλοι τόποι
 κατὰ τὸν περὶ ἀπὸ τῶν λαβῶν, ἔστι λέγω μὲν
 παρὰ τῶν ἐπισημῶν οἱ τοῖς ἐλεγκτικῶν ἔστι τῶν *
 ἀποδεικτικῶν, ἔστι τῶν φαινομένων ἐνθυ-
 μημάτων, * ὅτι ὄντων δὲ ἐνθυμημάτων, ἐπεὶ-
 περὶ ὅτι συλλογισμῶν. δηλωθῶντων δὲ τῶν
 ὅτων, περὶ τῶν λύσεων ἔστι ἐκείνων δὲ ἐκείνων,
 πόθεν δὲ τῶν τὰ ἐνθυμημάτων φέρειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Τόποι ἐνθυμημάτων.

ΕΣΤΙ δὲ, εἰς μὲν τὸπος τῶν δεικνύοντων,
 ἔστι τῶν ἐπισημῶν. δὲ γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ
 αἰσθητὸν τὸ ἐπισημῶν ὑπάρχει· αἰσθητῶν μὲν
 ὧν

ΥΠΟΥ

Εἰ μὴ ὑπάρχει· καὶ σακιδιάζοντι δὲ,
 εἰ ὑπάρχει οἷ, ὅτι ὁ φρονηεὶν ἀγαθόν·
 ὁ γὰρ ἀκολασταίνειν, βλαβερόν· ἡ δὲ ὡς ἐν τῷ
 Μεσσηνιακῷ· εἰ γὰρ ὁ πόλεμος αἴτιος τῆς
 παρόντων κακῶν, μὲν τῆς εἰρήνης δεῖ ἐπα-
 νορθώσασθαι.

Εἴθε γὰρ εὐδὲ τοῖς κακῶς δεδραχόσιν
 Ακοισίως, δίχαιον εἰς ὄργλῳ πεσιῖν.
 Οὐδ' εἴγ' ἀγαθὰ καθεῖς ἕως δὲ δρᾷσει ἱνά,
 Πεσοπκὴν ὅτι τὰς δὲ ὀφείλεσθαι χάριτι.
 Ἀλλ' εἴθε ὅτι ἐν βροτοῖς ψευδηγορήν
 Πθανόν, νομίζειν χρηρὰ ἐ τρωάδιον.
 Ἀπὸς ἀληθῆ πολλὰ συμβαίνειν βροτοῖς.

ἄλλος, ἐκ τῆς ὁμοίωσι τῶσιων ὁμοίως γὰρ
 δεῖ ὑπάρχειν, ἢ μὴ ὑπάρχειν· οἷ, ὅτι
 τὸ δίχαιον οὐ πᾶν ἀγαθόν· καὶ γὰρ αὐτὸ δι-
 χείως· ἡ δὲ οὐχ αἰρετόν δίχαιως ἀποθα-
 νεῖν· ἄλλος, ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλα· εἰ γὰρ πατέρω
 ὑπάρχει καλῶς ἢ τὸ δίχαιως ποιῆσαι, πα-
 τέρω τὸ πεποθῆναι· ἐ εἰ κελύσαι, καὶ τὸ πε-
 ποιηκέαι· οἷ, ὡς ὁ τελευτῆς Διομέδων πρὸς τῷ
 *τελων· εἰ γὰρ μηδὲ ὑμῖν αἰσθρόν τὸ πωλεῖν, ἔ-
 δε ἡμῖν ὁ ἀνέσθαι ἐ εἰ δὲ πεποθῆσι τὸ καλῶς
 * ἢ δίχαιως ὑπάρχει, ἐ δὲ ποιησάμεν· καὶ εἰ
 τὰ ποιησάμεν, καὶ τὰ πεποθῆσι· ἐστὶ δὲ ἐ τού-
 τω πρὸς ἀλογίσασθαι· εἰ γὰρ δίχαιως ἀπέθα-
 νε, δίχαιως πέποθην· ἀλλ' ἴσθες οὐχ ὑπὸ σῶ.
 δε δὲ σκαπεῖν χωρεῖς, εἰ ἄξιός ὁ παθῶν παθῆν,
 ἐ ὁ ποιήσας ποιῆσαι εἴτα * χρηρὰσαι, * ὅποτε-
 ρως ἀρμότῃ· ἐπίοτι γὰρ ἀφαιρῆ τὸ τριούτο· καὶ
 εὐδὲν καλύει, ὡς πρὸς ἐν τῷ Ἀλκμαίῳ * τῷ
 Θεοδέκτῳ,

Μητέρω δὲ πῶ σῶ οὐκ ἐστὶν βροτῶ;
 Φησὶ δὲ ἀποκρινόμενος,

Ἀλλὰ * ἀφαιρῆ βροτῶ χρηρὰ σκαπεῖν· ἐθ-
 μόνης δὲ τῆς Ἀλφειβοίας, * πῶς; ὑπολα-
 βῶν φησὶ·

Τῶ μὲν πατέρω ἔχριναι, ἐμὸ δὲ μὴ κατα-
 ρῆν.

καὶ οἷ ἢ πρὸς Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶ ἀπο-
 κτειναιῶν Νικημόρεω· * ἐπεὶ γὰρ δίχαιως ἐκ-
 εἰσθῶσι ἀποκτεῖναι, δίχαιως ἐδόξεν ἀποθα-
 νεῖν· καὶ πρὸς τῷ Θήβῃσι ἀποθανόντες, * πε-
 εἰ οὐ ἐκέλυσσε κρίναι, εἰ δίχαιος ἢ ἀποθα-
 νῆν, ὡς εὐκ' ἀδικῶν ὄν ἀποκτεῖναι τὸ δίχαιως ἀ-
 ποθανόντα· ἄλλος, ἐκ τῆς μάλλον ἐ ἡπῶν.

οἷ εἰ μὴ οἱ θεοὶ * πᾶντα ἴσασι, χρῆ
 οἷ γὰρ ἀφαιρῆ ποι· τῷ γὰρ ὅτιν, εἰ ὅ μάλ-
 λον αὐτὸ ὑπάρχει, μὴ ὑπάρχει· δῆλον ὅτι
 εὐδὲν ἢ ἡπῶν τὸ δὲ, ὅτι πῶς πλησῶν τῷ πρὸς, ὅς γε καὶ τοῖς πατέρω τὸ πρὸς, ἐκ τῆς, εἰ τὸ ἡπῶν ὑπάρχει,

πλωῶν.
 α. πλω-
 ῶν.
 ε. δικ.
 χρηρὰσαι,
 ὅτι αὐτὸ ἀφ-
 μότῃ.
 τῷ θ.

ἀφαιρῆ-
 τας σκαπεῖν
 δῆ.
 πῶς τῷ π,
 φησὶ.

ἐπιδῆ
 ἔ κελύει
 κρίναι.

A an non inquit; confirmantem verò, an in-
 quit: ut, temperanter agere, bonum esse:
 intemperanter enim agere perniciosum.
 Aut quemadmodum in Messeniaca: si
 enim bellum causa est presentium ma-
 lorum, cum pace oportet correctionem
 adhibere. Si enim non iis qui malè ege-
 runt Inuiti, iustum est irasci, Neque si
 coactus aliquis benefecerit alicui, Con-
 veniens est, illi deberi gratiam. At si
 est inter mortales falsum dicere appo-
 situm ad persuadendum, existimare
 B oportet etiam contrarium, Fide caren-
 tia vera multa accidere mortalibus.
 Alius, ex similibus casibus: similiter
 enim oportet inesse, aut non inesse, ut,
 Iustum non omne bonum esse: nam
 etiam quod iuste. Iam verò non eligen-
 dum iuste mori. Alius, ex iis quæ inter
 se conferuntur. Si enim alteri inest, ut
 honestè & iuste fecerit, alteri etiam, ut
 passus sit. Et, si ut iusserit, etiam ut
 fecerit. ut publicanus Diomedon de ve-
 ctigalibus. Si enim non vobis turpe ven-
 dere, ne nobis quidem emere. Et, si
 ei, qui passus est, ut honestè & iuste
 C passus sit, inest, etiam ei qui fecit. Et,
 si ei qui fecit, etiam ei qui passus est.
 Licet verò in hoc captionem facere. Si
 enim iuste necatus est, iuste passus est:
 verum fortasse non à te. Quamobrem
 oportet considerare separatim, an qui
 passus est, dignus fuerit qui pateretur,
 & qui fecit, dignus fuerit qui face-
 ret. deinde uti, in utram partem con-
 uenerit: nonnunquam enim differt hoc,
 & nihil prohibet, ut in Alcmacone Theo-
 dectis: Matrem tuam nemo odio habebat
 mortalium? Affirmat verò, respon-
 dens; Sed distinctè considerare oportet.
 Quarente verò Alpheisibœa, Quomodo?
 Assumens dixit, Necari quidem decre-
 uerunt, verum me non interficere. &
 ut de Demosthene iudicium, & iis qui
 interfecerunt Nicanorem. Quoniam enim
 iuste iudicati sunt necasse, iuste visus
 est necatus. Et de eo qui Thebis necatus
 est, de quo mandatum est iudicium, num
 dignus esset, qui moreretur, quasi non in-
 iustum esset mori, qui iuste moreretur. Alius,
 ex maiori & minori, ut si neque Dii omnia
 sciunt, multo minus homines. Hoc enim
 est, si cui magis inesse deberet, non in-
 est, profectò neque cui minus. Illud
 autem, Propinquos verberat, qui etiam
 patrem, ex eo est, si quod minus inest, etiam
 quod magis inest, in utram partem oportet
 E tebit demonstrare, siue inesse, siue non,

B
 C
 D
 E

Præterea si neque magis, neque minus. Vnde dictum est, Et tuus quidem miserandus, cum filios amiserit, pater. Ooneus autem non, cum Græciæ amiserit præstantissimum filium? Et quod, si non fecit Theseus iniuste, ne Alexander quidem. Et, si non Tyndaridæ, neque Alexander. Et, si Patroclum Hector, & Achillem Alexander. Et, si non alii artifices mali, neque Philosophi. Et, si non imperatores mali, quod vincuntur sæpe, neque sophistæ. Et, si oportet priuatum vestræ gloriæ curam habere, & vos Græcorum. Alius, in tempus intueri, vt Iphicrates in ea aduersus Harmodium: Si priusquam facerem, postulassem, vt statua donaret, si fecissem, concessissetis: cum fecerim verò, non concedetis? Ne igitur beneficium expectantes promittatis; beneficio autem accepto denegetis. Et rursus, vt Thebani Philippo aditum darent in Atticam; quod si priusquam opem ferret in Phocenses, postulasset, promississent. absurdum igitur est, si quia neglexit, & credidit, non permiserint. Alius, ex dictis secundum ipsos aduersus eum qui dixit. Eminet autem hic modus, vt in Teucro vsus est eo Iphicrates contra Aristophontem, cum quæreret, Num proditurus esset naues ob pecunias, isque id negaret: Ergo tu qui Aristophon es, non proderes, ego verò prodidi, qui sum Iphicrates? Oportet autem existimari iniuriosioreni illum: alioqui, ridiculum apparebit, si aduersus Aristidem accusantem id aliquis diceret. Sed id conuenit in exiguam fidem accusatoris. Vniuersè enim debet accusans melior esse reo. Hoc igitur conuincendum est. In vniuersum autem absurdus iste est, quando aliquis obiurgat alios in iis quæ ipsemet faciat, aut faceret: vel suadet facere ea quæ ipse non faciat, aut non faceret. Alius, ex definitione, vt Demonium nihil est, nisi aut Deus, aut Dei opus. atqui quicumque existimat Dei opus esse, eum necesse est existimare etiam Deos esse. Et vt Iphicrates, generosissimum esse, qui optimus sit. Etenim Harmodio & Aristogitoni nihil prius extitit generosi, quàm generosi aliquid egissent. Et propinquio- rem se esse. Certè opera propinquiora sunt mea operibus Harmodii & Aristogitonis, quàm tua. Et vt in Alexandro,

A καὶ τὸ μᾶλλον ἢ παρὰ χεῖρα καὶ ὁπόθεν αὐτῶν δὴ δεῖξαι, εἴη ὅτι ἢ παρὰ χεῖρα, εἴη ὅτι οὐδ' ἔστι, εἴ μὴτε μᾶλλον, μὴτε ἕτηον. ὅθεν εἰρηται,

Καὶ σὸς μὲν οἰκῆτος παῖδας ἀπολέσας πατήρ.

Οἰδὲ δ' ἄρ' οὐχὶ τὸν Ἑλλάδος ἀπολέσας Κλεινὸν γόνον;

καὶ ὅτι, εἴ μὴ δὲ Θεῶν ἠδίκησεν, οὐδ' Ἀλέξανδρος, καὶ εἴ μὴ οἱ Τυδαρίδα, οὐδ' Ἀλέξανδρος.

B καὶ εἴ μὴ οἱ Πατρῴων Ἑκταρ. Ἐ ἀχιλλεῖα Ἀλέξανδρος. καὶ εἴ μὴ οἱ ἄλλοι * τηχιῶται πηχιῶται

Φαῶλοι, οὐδ' οἱ φιλόσοφοι. Ἐ, εἴ μὴ οἱ στρατηγὸι Φαῶλοι, ὅτι * ἠπώλωται πολλὰς, οὐδ' ἀποθαῖ

οἱ Ὀφισαί. Ἐ, ὅτι εἰ δεῖ τὸν ἰδιώτην τῆς * ὕμνηματ. ἡματ.

τέρας δόξας ἔπι μολεῖσθαι, καὶ * ὕμνηματ. τῆς ἡματ.

Ἑλλήων. ἄλλος, * ἐκ τῆς ἑνὸς χεῖρον σκοπῆς πῆχ.

πεῖν, οἷον, ὡς Ἰφικράτης ἐπὶ τῆς πρὸς Ἀρμόδιον, ὅτι εἰ πρὸς ποιῆσαι ἠξίωμα τῆς εἰκόνας

τυχεῖν, ἔδοξεν ποιῆσαι, ἔδοξε δ' αὐτῷ ποιῆσαι δὲ, ἄρ' οὐ δώσετε; μὴ τὸν μὲλλοντες μὲν, ὑπιχρεῖσθε

C παροντες δ' ἀφαιρεῖσθε. Ἐ πάλιν πρὸς τὸ, Θεβαίως Φίλιππον * διέναι εἰς οἰκίαν

πρὸς Ἀθηναίω, ὅτι εἰ πρὸς βοηθῆσαι εἰς Φωκεῖς ἠξίου, ἢ παρὰ χεῖρα αὐτῶν ἀποποιεῖται εἰ δὲ

πρὸς καὶ ἔπι τῶν, * μὴ διοῖσιν ἄλλος, ὅτι εἰ δὲ

ἐκ τῆς εἰρημνῶν καὶ αὐτοῖς πρὸς τὸν εἰπόντα. Διὰ φέρει δὲ ὅτι εἶπος, οἷον ἐν τῷ Τθυκρῶ, ὅτι

ἔχρησατο Ἰφικράτης πρὸς Ἀριστοφάνη, ἔπερὸ μῦθος, εἰ πρὸς δὲ αὐτῶν ὅτι χεῖμασιν.

Ἐ φασχίλος δὲ, εἴτα εἶπε, σὺ μὲν Ἀριστοφάνων ὡν ἐκ αὐτῶν πρὸς δὲ, ἐγὼ δὲ ὡν Ἰφικράτης;

D δεῖ δὲ ὑπὸ χεῖρα μᾶλλον αὐτῶν δοκίμαται * ἀδικῆσαι ἐκ τῶν. εἰ δὲ μὴ, γὰρ οἷον δὲ φαιεῖν, ἀδικῆσαι

εἰ πρὸς Ἀριστοφάνη κατηγορεῖται, τὸ τῶν * αὐτῶν εἶποι, ἀλλὰ πρὸς ἀπιστῶν τῶν κατηγορεῖται

εἶποι. ὅπως γὰρ βούλεται ὁ κατηγορῶν, βελτιῶν εἶναι τῶν φάσητος. * τῶν δὲ ἕξελέγ-

χει αὐτῶν. καθόλου δὲ ἄτοπος οὗτος ἔστιν, ὅτι μὴ ξιλέ, χεῖρα

εἰς ἄλλοις, ἀ αὐτὸς ποιεῖ, ἢ ποιῆσθαι πρὸς ἄλλοις, ὅτι

αὐτῶν πρὸς εἶποι ποιεῖν ἀ αὐτὸς μὴ ποιῆσθαι, ὅτι

μὴ δὲ ποιῆσθαι αὐτῶν. ἄλλος δὲ ὁμομοῦ. * οἷον, μα, ἄλλοις, ὅτι

ὅτι τὸ δαμόνιον ὁμομοῦ ἔστιν, ἀλλ' ἢ θεός, ἢ αὐτὸς μὴ θεός ἔργον. καὶ οἷον οἷον θεός ἔργον εἶναι, πρὸς μὴ

τῶν ἀνάγκη οἷον εἶναι θεός εἶναι. καὶ ὡς ὁ δαμόνιον ἔστιν, ὅτι

Ἰφικράτης, ὅτι γυναικῶν ὁ βέλτιος. καὶ γὰρ Ἀρμόδιος ἔστιν Ἀριστοφάνη ὁμομοῦ πρὸς τῶν πρὸς ἄλλοις ἔστιν, ὅτι

καὶ συγγράμματα ἔστι τὰ ἐμαυτοῖς Ἀρμόδιου ἔστιν Ἀριστοφάνητος, ἢ τὰ σα. ἔστι ὡς ἐπὶ Ἀλέξανδρον,

ὁμοιογί-
σιν
ἀμύωσι
α. ἀμύ-
βισσι
λαβόντες
πρότι
ἔστι

ὁμοιογί-
σιν

ὁμοιογί-
σιν

ὁμοιογί-
σιν

ἀμύωσι
α. ἀμύ-
βισσι

Π. γ. ἀμύ-
ωσι
α. ἀμύ-
βισσι
λαβόντες
πρότι
ἔστι

ὁμοιογί-
σιν

ὁμοιογί-
σιν

ἀμύωσι
α. ἀμύ-
βισσι
λαβόντες
πρότι
ἔστι

ὅτι πάντες ἀμύωσι ὁμοιογίαν τῶν κακῶν
οὐχ ἑνὸς ὅμοιογίαν ἀλλὰ πολλῶν ἀποδείκνυσι. ἔστι δὲ
Σωκράτης ὅτι ἐφ' ἑαυτὸν βαδίζων ὡς Ἀρχέλαον
ὑβρινῶν ἔφη εἶναι, τὸ μὴ δυνάσασθαι ἀμύωσα-
σθαι ὁμοίως διὰ παρόντα, ὡς ἄρ' ἐκ κακῶν
πάντες γὰρ οὗτοι ὁμοιογίαν ἔχουσιν, ἔστι λαβόντες τὸ
πρότι, συλλογίζονται πρὸς τὸν λόγον. ἄλ-
λος ἐκ τῶν ποταμῶν, οἷον ἐν τοῖς ἑσπερίοις, πρὸς
τὸ ὄρθρῳ. ἄλλος ἐκ διαίτησιν. οἷον, εἰ
πάντες τριαντήναι ἀδικούσιν ἢ τῶνδε γὰρ ἔρε-
κα, ἢ τῶνδε, ἢ τῶνδε. ἔστι δὲ ἀμύωσι τὰ δύο, ἀδι-
νατον. ἀμύωσι δὲ τὸ τρίτον, οὐδὲ ἀμύωσι. ἄλ-
λος ἔστι ἐπαγωγῆς. οἷον, ἐκ τῆς Γεωργίας, ὅτι
πρὸς τὴν τέχνην, ἀμύωσι πάντες ἀμύωσι
ἔστι δὲ ἀμύωσι τὸν ἄνθρωπον. τὸ μὲν γὰρ Ἀθηνῶσι Μαρία
ἔφη ἔπειτα ἀμύωσι τὴν πρὸς τὸν υἱὸν ἢ μητέρα
ἀπέφικε τὸ ἴδιον ἢ τὸν ἴδιον Ἰσμιλίου ἔστι Σπύ-
βωνος ἀμύωσι τὴν πρὸς τὸν υἱὸν. καὶ ἀμύωσι τὸν
λίον Ἰσμιλίου ἐνόμισον. ἔστι πάλιν ἐκ τῶν νό-
μων τῶν Θεοδέκτου, * εἰ τις κακῶς ὄψιμην κτε-
σι τῶν ἀλλοτριῶν ἵππων, οὐδὲ ἀμύωσι τὸν
οἰκίους, ὅτι τῶν * ἀμύωσι τὸν ἀλλο-
τρίων. ὅτι οἰκίους εἰ ὁμοίως ἐφ' ἀμύωσι,
καὶ τῶν κακῶν φυλάξασθαι τὴν ἀλλοτρίαν, οὐ
χρηστέον ἐστίν εἰς τὴν οἰκίαν ἑσθλῆς. καὶ ὡς
Ἀλκιδάμας, ὅτι πάντες τῶν ἑσθλῶν ἡμῶσι
* Γάμοι γὰρ Ἀρχιλοχον, καὶ ἄρ' * βλάσ-
φημον ὄντα, τὴν μήκασι. ἔστι Χίιοι, Ὀμηρον,
ὅτι ὄντα πολίτην. ἔστι Μιτυληναῖοι, Σαπ-
φῶ, καὶ ἄρ' οὐδὲν ἄλλο. ἔστι Λακεδαιμόνιοι,
Χίλωια τῶν γερῶντων ἐποίησαν, ἢ κίσα φιλο-
λόγοι ὄντες. ἔστι Ἰταλιῶται, Πυθαγόραν. ἔστι
Λαμψακίωσι Ἀναξαγόραν ἔξον ὄντα ἔθα-
ψαν, καὶ ἡμῶσιν ἔτι καὶ νῦν. καὶ Ἀθηναῖοι τῶν
Σόλωνος χρησάμενοι νόμοις, βίδα μόνον.
καὶ Λακεδαιμόνιοι, τῶν Λυκούργου. ἔστι Θή-
βησιν ἅμα οἱ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν * ἐγόν-
τες, ἔστι βίδα μόνον ἢ πόλις. ἄλλος ἐκ κρίσεως
πρὸς τὸ αὐτὸ, ἢ ὁμοίου, ἢ ἐναντίου. μαλιστα
μὲν, εἰ πάντες καὶ αἰεὶ. εἰ δὲ μὴ, * ἀλλ' οἷον
πλείστοι, ἢ σποδοί, ἢ πάντες, ἢ οἱ * πλείστοι, ἢ
ἀγαθοί. ἢ εἰ αὐτοὶ οἱ κρίνοντες, ἢ οἷς ἀποδέχον-
ται οἱ κρίνοντες, ἢ οἷς μὴ οἷον τὸ ἐναντίον κρί-
νῃ. οἷον τοῖς κυρίοις, ἢ οἷς μὴ καλὸν τὰ ἐναντία
κρίνῃ. οἷον τοῖς, ἢ πατέρι, ἢ * διδασκάλους. ὡς
ἄρ' ἔστι Μιξιδημίδου εἶπεν Ἀυτοκλήης. εἰ τὸ
μὲν σεμνῶς θεῶν * καλῶς εἶχαν ἐν Ἀρείῳ πά-
ρω δούωσι δικίω, Μιξιδημίδη * οἷον οὐ, ἢ ὡς
ἄρ' ἔστι Σαπφῶ, ὅτι τὸ ἀποδύνησεν κακόν.

A Omnes confessuros esse, intemperantes non vno corpore contentos esse ad delectationem. Et causa, quamobrem Socrates negavit ire ad Archelaum. Contumeliam enim esse dixit, non posse referre, eum qui accepit beneficium: perinde ac eum, qui maleficium. Omnes enim hi definitionem adhibentes, & assumentes prius, quid sit, syllogismo concludunt ea de quibus dicunt, alius ex Quotupliciter, ut in Topicis de eo rectè. alius ex diuisione, ut si omnes trium rerum causa iniuriam faciunt, nempe aut huius causa, aut huius, aut huius. Et propter duas facere non potuit. Et propter tertiam ne ipsi quidem dicunt. alius ex inductione, ut ex Peperethia, quod de filiis mulieres vbique discernunt verum: hoc enim Athenis Mantia oratori controuersanti de filio mater indicauit. hoc item Thebis, Ismenia & Stilbone controuersantibus, Dodonis demonstraue Ismenia filium: & ob id Thessalicum Ismenia existimant. Et rursus ex lege Theodectis, quod iis qui male curarunt alienos equos, non committunt suos. Neque iis qui euerterunt alienas naues. Igitur si similiter in omnibus, neque iis qui male custodiuerunt alienam, utendum est ad propriam salutem. Et ut Alcidas, quod omnes sapientes honorant. Parii igitur Archilochum, quamuis maledicum, honorant. Et Chii Homerum qui non erat ciuis. Et Mitylenæi Sapphonem, quamuis esset mulier. Et Lacedæmonii Chilonem in senatorum numerum receperunt, cum essent minimè studiosi eruditionis. Et Itali Pythagoram. Et Lampfaceni Anaxagoram, qui peregrinus erat, sepeliuerunt, & honorant etiam nunc. Et Athenienses Solonis vsi legibus felices fuerunt. Et Lacedæmonii legibus Lycurgi. Et Thebis simul atque præsides Philosophi electi sunt, etiam felix fuit ciuitas. alius ex iudicio de eodem aut simili, aut contrario, maximè quidem si omnes, & semper: sin minus: at saltem plurimi: aut sapientes, vel omnes: vel plurimi aut boni: aut si ipsi iudicantes: aut quos approbant: aut contra quos non potest esse iudicium, ut dominos: aut contra quos non est honestum iudicare, ut Deos, aut patrem, aut præceptorem: ut in Mixidemidem dixit Autocles. Si seueris Deabus, honestum fuit in Areopago dicere causam: Mixidemidi cur non erit: aut quemadmodum Sappho, mori malum esse,

Dei enim sic iudicarunt, alioqui mortui essent. aut quemadmodum Aristippus aduersus Platonem, asseuerantius quiddam proferentem, vt putabat. atqui sodalis noster, inquit, nihil eiusmodi, significans Socratem. Et Hegesippus Delphis interrogabat Deum, cum accepisset prius oraculum Olympiæ, num ipsi eadem viderentur, quæ patri, quasi turpe esset contraria dicere. Et Helenam, vt Isocrates scripsit, virtute præstantem fuisse, siquidem Theseus iudicauit. Et Alexandrum, quem Deæ anteposuerunt. Et Euagoram virtute præstantem fuisse, vt Isocrates ait, quia Conon, cum aduersa fortuna vteretur, omnes alios omitteus, ad Euagoram venit. alius ex partibus, vt in Topicis, qualis motio animus? aut enim hæc, aut illa. Exemplum ex Socrate Theodectis: Quale templum violauit? quos Deos non coluit ex iis quos ciuitas existimat? alius, quoniam in plurimis accidit vt ea sequatur aliquid boni, & mali, ex consequenti suadere, aut dissuadere, & accusare, aut defendere, & laudare, aut vituperare, vt eruditionem inuidia consequitur, quæ malum est: & sapientia, quæ bonum. Non igitur oportet erudiri: inuidia enim non est colligenda. Oportet igitur erudiri: sapientia enim est appetenda. Iste locus est Callippi ars, quæ assumpsit & id quod fieri potest, & alia, vt dictum est. alius quando de duobus etiam oppositis suadere aut dissuadere oporteat, etiam eo qui prius dictus est, loco, in ambobus vti. Differt autem, quia illic quidem quæuis opponuntur, hic verò contraria. vt Sacerdos quædam non sinebat filium cum populo agere: Si enim, inquit, iusta dicas, homines te odio habebunt: si verò iniusta, Dei. Immo oportet cum populo agere: si enim iniusta dicas, homines te amabunt: si verò iusta, Dei. Hoc autem est idem cum eo quod dicitur, Oleū emere & salem. Et inuersio hæc est, quando duorum contrariorum vtrique bonum & malum consequens sit, contraria vtraque vtrisque. alius, quoniam non eadem laudant apertè, & occultè: sed apertè quidem iusta & honesta laudant maximè: priuatim verò vtilia magis optant: ex his conari colligere alterum. Nam in iis quæ sunt præter opinionem, hic locus potentissimus est. alius, ex eo quod contingit ex proportionem, vt Aphicrates, filium ipsius, qui iunior erat ætate, quia magnus esset, munus publicum obire cogentibus, dixit, Si magnos pueros pro viris habent, paruos viros inter pueros esse decernent.

A οἱ θεοὶ γὰρ οὕτω κερρίκασιν ἀπίθνησεν γὰρ αὖ.
 ἢ ὡς Ἀρείσιππος πρὸς Πλάτωνα ἐπαγγέλλεται
 κώτερον* πείποντα, ἴσως ὡς εἶπε. ἀλλὰ μὲν ὄν
 ἐταίρος ἢ μὴ, ἔφη, ὁ δὲ ἐν τοιοῦτον λέγων τὸ Σω-
 κράτην. καὶ Ἡγήσιππος ἐν Δελφοῖς ἐπηρώτα
 τὸν θεόν, κερρημῖος πρὸς τὸν Ὀλυμπιάσιν,
 εἰ αὐτὰ ταῦτα δοκῆ ἀπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς αἰχρὸν
 ὄν τὸ μάταια εἰπεῖν. ἔπει τῆς Ἐλένης, ὡς Ἰσο-
 κράτης ἐγραψεν, ὅτι ἀπουδαία, * εἴ τῳ Θεῷ εἰθεῖ.
 B ἔκρινε. ἔπει Ἀλξείδρου, ὃν* αἰεταὶ πρὸς εἰθεῖ
 κρινόμεν καὶ πρὸς Εὐαγρόσθου, ὅτι ἀπουδαίος, ὡς
 τῳ Ἰσοκράτης φησὶ. Κένων γυνὴ δυστυχίσσας,
 πρὸς τὸν ἄλλοις πρὸς ἀλιπῶν, ὡς Εὐαγρόσθου
 ἦλθεν. ἄλλος, ἐκ τῆς μερῶν, ὡς τῳ ἐν τοῖς Το-
 πικῶν, ποῖα κινήσις* ἢ ψυχῆ ἢ δὲ γὰρ, ἢ ἢ δὲ. πα-
 ράδειγμα ἐκ τῆς Σωκράτους τῆς Θεοδέκτου
 εἰς ποῖον ἰερόν ἢ ἔθεσε πῆλαια ἢ ἐτελῆ μνησενῶν
 ἢ πόλις ἰομίζῃ; * ἄλλος, ὅτι τῆς πλεί-
 ρων συμβαίνει, ὡς ἢ ἐπεσθαι πῆ αὐτοῖς ἀγαθόν
 ἔκακόν, ἐκ τῆς ἀκολουθουῦτος, πρὸς τὸν ἐπειν ἢ
 C ἀποτρέπειν, ἔκατη γρηῖν ἢ ἀπολογεῖσθαι, καὶ
 ἐπαμῖν ἢ ψυγῖν ὅτι τῆς παιδῶν τῆς τοῦ φρο-
 ἀχουθεῖ κακόν. ὅ δὲ σοφὸν εἶναι, ἀγαθόν. ἢ
 τοῖσι δὲ παιδῶν εἶσθαι. φροῖσθαι γὰρ ἢ δει.
 δὲ μὴ οὐκ ἀποδύεσθαι σοφόν γὰρ εἶναι δει. * ὅ
 τόπος οὐτὸς ἐστὶν ἢ Καλλιπποῦ τέχνη πρὸς ἀ-
 βούσα τὸ διωσθῆναι, καὶ τὰλλα, ὡς εἴρηται. ἄλ-
 λος, ὅτι τῶν πρὸς ἀδύοιν καὶ ἀνικημῶν ἢ πρὸς τὸν ἐ-
 πειν ἢ ἀποτρέπειν δὲ, καὶ ὡς πρὸς τὸν εἰρημῶ-
 νος* τὸ πρὸς ἐπὶ ἀμφοῖν γρηῖσθαι. ἀφῆρει δὲ, ἔπει εἰσ-
 ὅτι, ἐκεί μὴ τὰ τυχεῖα ἀπίθνησεν: ἐν τῶν
 D δὲ, τὸ μάταια. ὅτι ἰερόν ἐστὶν εἶα τὸν ἕον δημη-
 γρηῖν. * εἰ μὴ γὰρ, ἔφη, τὰ δίχαια λέγῃς, οἱ
 ἀνθρώποι σε μισήσουσιν. εἰ δὲ τὰ ἀδίκαια, οἱ
 θεοὶ δὲ μὴ οὐκ ἀδημηγρηῖν. εἰ μὴ γὰρ τὰ δι-
 χαια λέγῃς, οἱ θεοὶ σε φιλήσουσιν. εἰ δὲ τὰ ἀ-
 δίκαια, οἱ ἀνθρώποι. τῶν δὲ ἐστὶ ταῦτα ὡς λεγο-
 μένα, * τὸ ἔλεος πείσθαι ἔστι ἀλάς. καὶ ἢ
 E βλαίσωσις τῶν ἐστὶν, ὅτι τῶν ἀδύοιν ἐναίτιον ἐκα-
 τέρω ἀγαθόν καὶ κακόν ἐπῆται, ἐναίτια ἐκατέ-
 ρα ἐκατέρω. ἄλλος, ὅτι τῶν αὐτὰ* φανε-
 ρῶς ἐπαμῶσι, ἔα φανερῶς. ἀλλὰ φανερῶς μὴ,
 τὰ δίχαια καὶ τὰ κατὰ ἐπαμῶσι μάλιστα. ἰδίᾳ
 δὲ, τὰ συμφέροντα μᾶλλον βούλον. ἐκ τού-
 των πείσθαι σιωπῆν γὰρ τῶν. τῆς γὰρ πα-
 ραδοξῶν ἐστὶ ὁ τόπος κλειώτατος ἐστὶν. ἄλλος,
 ἐκ τῆς ἀνάλογον ταῦτα συμβαίνει ὅτι ὁ Ἰφικρά-
 τῆς τὸ ἕον αὐτῶ νεώτερον ὄντα * τὴν ἡλικίας, ὅτι
 μέγας μὴ, λειτουργεῖν ἀναγκαζόντων, εἶπεν,
 ὅτι εἰ τοῖς μεγάλους τὸν παιδῶν ἀνδρας* ἰομίζουσι, τοῖς μικροῖς τῶν ἀνδρῶν παιδας εἶναι ἰφικρατοῦ.

καὶ ὁ Θεοδέκτης ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι, πολίτας
 μὲν ποιῶσι τοὺς μισοφόρους, οἷον Στραβά-
 κα καὶ Χαρίδημον ἄλλα τῶν ὀπιτηδύμα-
 φυλάδας δ' οὐ ποιῶσι, τοὺς δὲ τοὺς μισ-
 ποροί. σοφόρους ἀνήκεστα * ἀπεπερασμένους ;
 ἄλλως, * ἐκ τῆς τῶ συμβαῖνον, ἐὰν ἢ τῶν-
 τῶν, ὅτι καὶ ὅτι ὡν συμβαῖνει τῶντα. οἷον
 Ξενοφάνης ἐλέγη ὅτι ὁμοίως ἀσεβοῦσιν οἱ
 ἡμέτεροι φάσκοντες τοὺς θεοὺς, τοὺς ἀποτα-
 νεῖν λέγουσιν. ἀμφοτέρως γὰρ συμβαί-
 νει, μὴ εἶ) ποτε τοὺς θεοὺς. καὶ ὅπως δέ,
 ὅ συμβαῖνον ἔξ * ἑκατέρου, λαμβανέειν
 ὡς τῶντα αἰεὶ. μέλλετε δὲ κρίνειν οὐ
 παρὲς Σωκράτους, ἀλλὰ παρὲς ὀπιτηδύμα-
 τος, εἰ καὶ φιλοσοφεῖν. καὶ ὅτι τὸ διδόναι
 γὰρ ἔδωκεν, δουλεύειν ὅτι. ὅτι μετέχει
 τῆς κοινῆς, ποιεῖν ὅτι παρορμητικῶν. ληπ-
 τῶν * δὲ ὀπίστερον αὐτῆς καὶ ἡ καὶ ἡσιμον. ἄλλως,
 ἐκ τῆς μὴ τῶντα τοὺς αἰεὶς ἀρεῖσθαι, ὕφε-
 ρον ἢ παρὲς, ἀλλ' αἰάπαλιν. οἷον, τὸ-
 δε τὸ ἐνδύμημα, εἰ φθύνοντες μὲν ἑμα-
 χύματα, ὅπως κατέλθωμεν. κατελθόντες
 δὲ, φθύνονται, ὅπως μὴ μαχόμεθα; ὅτι
 μὲν γὰρ ὅτι μὴ εἶναι αὐτῆς μάχεσθαι ἡρωῶ-
 ὅτι δὲ τὸ μὴ μάχεσθαι αὐτῆς τῆς μὴ με-
 νεῖν. ἄλλως, * ὅτι ἕνεκα αὐτῆς, εἰ μὴ ἡρώσοιτο,
 τῶντα ἕνεκα φάσαι εἶ), ἢ καὶ ἡρώσοιτο. οἷον, εἰ
 δόξαι αὐτῆς ἡρώσοιτο ἀφελῶντο λυπησθαι. ὅταν
 καὶ τῆς εἶρηται,
 Πολλοὺς ὁ δαίμων οὐ κατ' ἄνοιαν φέρων,
 Μεγάλα δίδωσιν εὐτυχήματα, ἀλλ' ἵνα
 Τὰς συμφορὰς λάβωσιν ὀπιτηδύμα-
 τος.
 ὅτι ἐκ τῆς Μελεάγρου τῆς Αἰτιφάντος.
 Οὐχ ἵνα κτηνῶσι θῆρ', ὅπως δὲ μῦτυ-
 ρες
 Αρετῆς ἡρώσοιτο Μελεάγρου παρὲς Ελ-
 λάδα.
 καὶ τὸ ἐκ τῆς Αἴαςτος τῆς Θεοδέκτου. ὅτι ὁ Διο-
 μέδης παρορμητικῶς Ὀδυσσεῖα, οὐ πῆρ', ἀλλ'
 ἵνα ἡρώσοιτο ὁ ἀκαλοῦσθαι. ἐνδέχεται γὰρ τῶν-
 τῶν ἕνεκα ποιῶσιν. ἄλλως κοινὸς καὶ τοὺς ἀμ-
 φισβητῶσι, καὶ τοὺς συμβουλεύουσι, σκοπεῖν τὰ
 παρορμητικῶν ὅτι ἀπορρηκτῶν, καὶ ὡν ἕνεκα
 καὶ παρορμητικῶν, καὶ φθύνοντες. τῶντα γὰρ ε-
 σιν αἰ, ἐὰν μὲν ἡρώσοιτο, δὲ παρορμητικῶν
 οἷον, εἰ δυνάστην, ἢ ῥαδῶν, ὅτι ὀφελίμεν ἢ
 αὐτῶν, ἢ φίλοις. ἢ βλαβερὸν ἐχθροῖς, καὶ ὀπι-
 τῆμον ἢ ἐλάττω ἢ ζημία τῶν παρορμητικῶν.
 καὶ παρορμητικῶν δὲ ἐκ τῶντα, ὅτι ἀπο-
 ρρηκτῶν ἐκ τῆς ἐνδύμων. ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς τῶντα καὶ κατηρώσοι, ὅτι ἀπορρηκτῶν. ἐκ

ὅτι τῆς ἀ-
 πορρηκτῶν
 ὅτι ἀμφοῖν
 διίκανοι
 ὅτι ἀσέβηται,
 καὶ αἰεὶ
 τῶντα ἵος
 ἡρώσοι,
 ἡρώσοι,

ὅτι ἀπορρη-
 κτῶν * ὅτι

ὅτι ὅτι
 παρὲς τῶν
 λαοῖς
 συμβαῖνει,

A Et Theodectes in lege : Civis quidem
 facitis stipendiarios , vt Strabacem , &
 Charidemum , propter probitatem : in
 exilium verò non pelletis ex stipendiariis
 qui nefariè se gesserunt ? alius , quod
 contingit , si sit idem , etiam ea ex qui-
 bus contingit , eadem esse : vt Xeno-
 phanes dicebat similiter esse impios , qui
 nafci affirmant Deos , & qui mori di-
 cunt. Vtroque enim modo contingit,
 vt non sint aliquando Dii. & omnino
 quod contingit ex utroque , assumere,
 tanquam idem semper. Debetis autem
 iudicare non de Socrate , sed professio-
 ne , an oporteat philosophari. Et dare
 terram , & aquam , seruire est. Et
 participes esse communis pacis , facere
 quod imperatum est. Assumendum au-
 tem , vtrum sit vtile. alius , ex eo
 quod non idem ipsi semper eligunt , po-
 sterior , vel prius : sed è conuerso , vt
 hoc enthymema. an verò in exilium eun-
 tes pugnabamus , vt rediremus , postea
 verò quàm rediimus , fugiemus , vt non
 pugnemus ? aliquando enim manere pu-
 gnando elegerunt : aliquando non pu-
 gnate , non manendo. Alius , cuius rei
 causa fieri potuit , quamuis non factum
 sit , eius causa affirmare esse , vel fa-
 ctum esse : vt si daret aliquis alicui , vt
 auferens molestus esset. Vnde & illud
 dictum est.

*Multis fortuna non ex benevolentia con-
 ferens
 Magnas dat prosperitates, vt
 Calamitates accipiant insigniores.
 Et illud ex Meleagro,
 Non vt occidant feram, sed vt testes
 Virtutis fiant Meleagro in Grecia.*

Et illud ex Aiace Theodectis , quod
 Diomedes praelegerat Vlyffem , non
 honoris causa , sed vt inferior esset , qui
 comitaretur. Fieri enim potest vt hu-
 ius rei causa fecerit. Alius communis
 & controuersantibus & consulentibus,
 considerare suadentia & dissuadentia,
 & quorum causa tum agant , tum fu-
 giant : hæc enim sunt , quæ si adsint,
 oportet agere , vt , si fieri potest , & fa-
 cile est & vtile aut ipsi , aut amicis , aut
 perniciosum inimicis , & noxium , aut
 minor noxa , quàm res. Et verò suadent
 ex his , & dissuadent ex contrariis. Ex iis-
 dem autem his & accusant & defendunt.
 Ex dissuadentibus quidem defendunt.

Ex dissuadentibus quidem defendunt.

λθει, εἰ μὴ θεὸν ὑπολαμβάνουσι, μὴ θύειν· εἰ δὲ αὐθροπον, μὴ θύειν. ἄλλος τόπος, τὸ ἐκ τῆς ἀμύρτης τῶν κατηροφῶν, ἢ ἀπολογεῖσθαι· οἷον ἐν τῇ Καρκίνου Μηδείᾳ, οἱ μὴ κατηροφῶσι, ὅτι τοὺς παῖδας ἀπέκτεινε, ἢ φαίνεσθαι γυναικῶν αὐτοῖς· ἢ μὴ τὴν Μηδείαν αὐτῶν πύριον ἀποκτείνω τῶν παιδῶν· ἢ οἷον, ἀπολογεῖσθαι, ὅτι οὐκ εἶδον τοὺς παῖδας, ἀλλὰ τὸν Ιάσονα αὐτὸν ἀπέκτεινε· τὸ γὰρ ἢ μὴ τὴν αὐτὴν μὴ ποιήσασα, εἰ ἄρα ἐξ ἡμετέρας ἐποίησεν. ἐστὶ δὲ ὁ τόπος ἐστὶ τῶν ἐνθυμημάτων, ἐπεὶ εἶδος, ὅλη ἢ ἁπλοῦς· ὡς ἐστὶν ἐν Θεοδώρου τέχνῃ. ἄλλος, ἀπὸ τῶν ὀνόματων· οἷον, ὡς ὁ Σοφοκλῆς,

ὑποκλιώ

ἐπὶ ὅτι, πρὸς τὸν, ὡς πρὸς

Σαφῶς Σιδηρῶ καὶ Φοροῦσα τῶν ὀνομα.
 καὶ ὡς ἐν τοῖς τῶν θεῶν ἐπαίνοις εἰώθετα λέγειν καὶ ὡς Κόνωνι Θεοσύβουλοι, θεοσύβουλοι ἐκάλει.
 Ἐν Ἡρόδικος Θεοσύμαχον, αἰεὶ θρασύμαχος εἶ· καὶ Πάλλον, αἰεὶ σὺ πάλλος εἶ· καὶ Δράκοντα τὸν νομοθέτην, ὅτι οὐκ αὐθροπου οἱ νόμοι, ἀλλὰ δρῆκοντος· χαλεποὶ γὰρ· καὶ ὡς ἡ Εὐεπίδου Ἐκάλει εἰς τὴν Ἀφροδίτην,

Troad.

* Καὶ τῶν ὀνομα ὀρθῶς ἀφροσύνης ἀρχὴ θεῶν· καὶ ὡς Χαιρήμων,

Γενεῖς ἐστὶν ὀνομα συμφορῶν ἐπαίνουμος διδοκίμῃ δὲ μάλλον τῶν ἐνθυμημάτων τὰ ἐλεγκτικὰ τῶν ἀποδεικτικῶν· ἀλλὰ τὸ σίμωα γυναικῶν ἐπαίνουμος εἶ· ἐν μικρῶ τὸ ἐλεγκτικὸν ἐνθυμημα. ὡς ἀλλήλα δὲ, φαίνεσθαι εἶ· τῶν ἀχροατῶν μάλλον. πρῶτων δὲ καὶ τῶν ἐλεγκτικῶν καὶ τῶν δεικτικῶν συλλογισμῶν, ἰσορροπεῖσθαι μάλιστ' ἐπὶ αὐτὰ ὅσα ἀρχόμενα προορασί, μὴ τὰ ἐπιπολῆς εἶ· ἀλλὰ γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐφ' ἐαυτοῖς χαίροισι προορασανόμοιοι· καὶ ὅσον προσδρῶντες εἰς οἰσιν, ὡς ἡ ἀμα εἰρημῶν, γινώσκουσιν.

ἀρχὴ ὀνομα σιωρῶσι,

Κ Ε Φ Α Λ. κολ.

Τόποι τῶν φαινομένων ἐνθυμημάτων.

ΕΓΓΕΙ δὲ εἰς δὲ φαίνεσθαι, τὸν μὲν, εἶναι συλλογισμὸν, τὸν δὲ, μὴ εἶναι μὲν, φαίνεσθαι δὲ, ἀνάγκη καὶ ἐνθυμημα, τὸ μὲν, εἶναι ἐνθυμημα, τὸ δὲ, μὴ εἶναι, φαίνεσθαι δὲ· ἐπεὶ τὸ ἐνθυμημα, συλλογισμὸς τις. Τόποι δὲ εἰσὶ τῶν φαινομένων ἐνθυμημάτων, εἰς μὲν, ὁ ὡς πρὸς τῶν λέξεων· καὶ τούτου, ἐν μὲν μέρους, ὡς ὡς ἐν τοῖς ἀφρολεκτικῶν, τὸ μὴ συλλογισμῶν συμπερασματικῶς τὸ τελευτῶν εἶπῶν· ὅτι ἀρα τὸ καὶ τὸ, ἀνάγκη ἀρα τὸ καὶ τὸ.

ὅτι εἰ

A si hominem, ne sacrificarent. alius locus, ex iis in quibus peccatum est, accusare, aut defendere: ut in Carcini Medea: Hi quidem accusant, quod filios occiderit: neque enim apparere eos: nam peccavit Medea in missione filiorum: Illa vero se defendit, quod non filios, sed Iasonem interfecisset. Hoc enim si non fecisset, peccasset, cum & alterum fecisset. Est autem locus iste & enthymematis species tota prior Theodori ars. alius à nomine, ut Sophocles.

B Apertè Sidero & geteus nomen. Et ut in Deorum laudibus solent dicere. & ut Conon Thraſybulum, thraſybulum nominant: & Herodicus Thraſymachum: Semper thraſymachus es. & Polum: Semper tu polus es. & Draconem legumlatorem, quod non hominis leges essent, sed draconis. asperæ enim. ut & Euripidis Hecuba in Aphroditen,

Ac nomen rectè Dementiæ initium Dea.

& ut Chæremon:

Pentheus futura calamitatis nomen fert.

Probantur autem magis ex enthymematibus ea quæ valent ad refutandum, quàm quæ ad demonstrandum, quia collectio quidem contrariorum est in angusto, quod valet ad refutandum enthymema: quæ verò iuxta se posita sunt, apparent auditori magis. Ex omnibus autem tum qui ad refutandum tum qui ad demonstrandum valent, syllogismis, perturbant maximè, quæcunque sunt talia, ut incipientes provideant, non quia in promptu sint. simul enim & ipsi sibi ipsis gaudent, presentientes: & quæ eatenus subsequuntur, ut simul ac dicta fuerint, ipsi cognoscant.

C

D

CAPVT XXIV.

De locis enthymematum adumbratorum.

QVONIAM autem contingit, hunc quidem esse syllogismum, illum verò non esse, sed apparere: necesse est etiam enthymema hoc quidem esse enthymema, illud verò non esse, sed apparere, siquidem enthymema syllogismus quidam est. Loci autem sunt apparentium enthymematum. Vnus quidem in dictione. Atque huius una pars est ut in Dialecticis, cum quis nihil syllogismo concluderit, in modum conclusionis extremum dicere. Non igitur est hoc, & hoc. Necesse igitur est hoc, & hoc.

Nam & in enthymematibus contortè & oppositè dicere , apparet enthymema. Talis enim dictio campus est enthymematis. Et videtur tale esse à figura dictionis. Est autem ad dicendum syllogistica dictione vtile , syllogismorum multorum capita dicere : Hos quidem seruauit : alios verò vltus est : Græcos autem in libertatem vendicauit. Vnumquodque enim horum ex aliis demonstratum est. atque ex coniunctis apparet aliquid his confici. altera verò pars est in homonymia , vt dicere virtute præstantem esse Myn , à quo est honoratissima omnium festiuitas. Nam mysteria sunt omnium honoratissima festiuitas. Aut si quis canem encomio exornans , cælestem complectatur. aut Pana , quia Pindarus ait , O beate , quem & magnæ Decæ canem varium vocant Olympii. Aut nullum esse canem , valde inhonoratum esse. Quare aliquem esse , manifestum est honoratum esse. Et propensum ad communicandum dicere Mercurium esse maximè inter Deos. Solus enim vocatur communis Mercurius. Et logum esse præstantissimum , quia boni viri non pecuniis sed logo sunt digni. Nam logo esse dignum , non simpliciter dicitur. Alius , quod disiunctum est , coniungendo dicere , aut quod coniunctum est , disiungendo. Quoniam enim idem videtur esse , cum minimè sit idem sæpe , vtrum vtilius sit , id oportet facere. Atque hoc Euthydemi oratio est , vt scire triremem in Piræeo esse: quia vnumquodque nouit. Et elementa scientem carmen cognoscere : quia carmen hoc ipsum est. Et quia bis tantum morbosum est : neque vnum affirmare salubre esse. absurdum enim est, vt duo bona vnum malum sit. Sic igitur valet ad refutandum , ita verò ad demonstrandum. Non enim est vnum bonum , duo mala. Ac totus locus captiosus est. Rursus illud Polycratis in Thra-sybulum , quod triginta Tyrannos sustulit : coniungit enim. At illud in Orreste Theodectis : ex distinctione enim est. Iustum est , si quæ interficiat maritum , mori eam. Et filium patrem vici-sei. Atqui hæc etiam gesta sunt. Nam si quis coniunxerit , fortasse non æquum. Erit verò etiam à defectione , quoniam tollitur , à quo. Alius locus est, ex aggeratione confirmare , aut infirmare. Hoc verò est , cum qui non demonstrauerit aliquem fecisse , amplificauerit rem. efficit enim vt non appareat: aut non fecisse , quando causam dicens, amplificauerit : aut fecisse , quando accusans irascatur. Non tamen est enthymema:

A καὶ τὸ τοῖς ἐνθυμήμασι * σιωπετρα μμείνωσ καὶ πὶ σιωπερῶ. quidam, σιωπετρα μμείνωσ. αὐτὴ κειμένως εἰπεῖν, φαίνεται ἐνθυμήματα. ἢ γὰρ τοιαύτη λέξις γάρ εἶναι ἐνθυμήματος. καὶ εἰκοινοῦ τοιοῦτον εἶναι τὸ γῆμα τὸ λέξεως. ἐστὶ γὰρ εἰς τὴν λέξιν συλλογιστικῶς λέγειν χρῆσιμον, τὸ συλλογισμῶν πολλῶν κεφάλαια λέγειν, ὅτι τοῖς μὲν ἔσωσε, τοῖς δὲ * ἐπέροίς ἐλ. ἡμῆσι μωρῶσε, τοῖς δὲ Ἑλλήνας ἠλυθέρωσεν. ἕκαστον μὲν γὰρ τούτων δὲ ἄλλων ἀπεδείχθη σιωπε- B γέντων γὰρ * φαίνεται καὶ ἐκ τούτων ἡ γίγνασθαι. φαίνεται γὰρ ἐν γὰρ τὸ φαίνεται ὁμοιωμίας, ὡς τὸ φαίμαι σπουδαῖον εἶναι Μιῶν, ἀφ' οὗ γὰρ ἐστὶν ἡ ἡμίωσθη πασῶν τελετή. τὰ γὰρ μυστήρια πασῶν ἡμίωσθη τελετή ἢ * εἰς τὸν κύνα ἐγκωμιάζων, ἢ ἡσ κύνα τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ συμπόρῳ λαμβάνει. ἢ τὸν ἐγ. τὸν τῷ Πλάνα, ὅτι Πίνδαρος ἐφη, Ω μακάροισι με οὐ. συμπα- γάλας θεοῦ κύνα πρὸς δαπὸν καλέοισιν Ο- ραί, ἢ τῷ λύμπιοι. ἢ ὅτι τὸ μηδένα εἶναι κύνα, ἀπμῶτα- C τὸν ἐστὶν ὡς τε τὸ κύνα, δηλοῖ ὅτι πῆμιον. καὶ τὸ κοινωνικὸν φαίμαι τὸν Ἑρμῆα εἶναι μάλιστα τῶν θεῶν. μόνος γὰρ καλεῖται κοινὸς Ἑρμῆς. ἔ τὸ τὸν λόγον εἶναι σπουδαῖον. ὅτι οἱ ἀγαθοὶ ἀνδρες οὐ χρημάτων ἀλλὰ λόγου εἰσὶν ἀξιοί. τὸ γὰρ λόγου ἀξίον, οὐχ ἀπλῶς λέγειν. ἀλλος, τὸ δηρημῶσ σιωπῆσθητα λέγειν, ἢ τὸ συγκείμενον ἀφαιρουῖται. ἐπεὶ γὰρ αὐτὸν δοκεῖ εἶναι οὐκ ὄν αὐτὸν πολλαχίς, ὅποτερον D χρησιμώτερον; τῶν δὲ εἰποιῖν. ἐστὶ δὲ τῶντο Εὐθυδήμου λόγος. οἷον τὸ εἰδέναί, ὅτι τελεῖρης ἐστὶ Πείρασις ἐστὶν * ἕκαστον γὰρ οἶδε. καὶ τὸν πασο- ἕκαστον χεῖα ὅπιστά μιν, ὅτι τὸ ἔπος οἶδε. τὸ γὰρ ἔπος τὸ αὐτὸ ἐστὶ. καὶ ἐπεὶ τὸ δις τσοῦτον νοσῶδες. μηδέ τὸ ἐν φαίμαι ὑμεινὸν εἶναι. ἀποποιῖν γὰρ, εἰ πα' δύο ἀγαθὰ, ἐν κακόν ἐστὶν. οὕτω μὲν οὕτω ἐλεγκτικόν. ὡς δὲ γὰρ ἐστὶν. οὐ γὰρ ἐστὶν * ἐν ἀγαθόν, δύο κακά. ὅλος γὰρ τὸ ἔπος πολλαχίς. ἐν κακόν; ὅτι ἀγαθὰ E ἰσχυρῶσ. πάλιν τὸ Πολυκράτους εἰς Θερασύβουλον, ὅτι τελεῖρης τρεῖς κατέλυσε. σιωπῆσθη γὰρ. ἢ τὸ ἐν τῷ Ορέσῃ τῷ Θεοδέκτου. ἐκ ἀφαιρέσεως γὰρ ἐστὶ. διχασμὸν ἐστὶν * εἴ τις ἀπ' ἢ κατὰ κτείνῃ πόσιν, ἀποθνήσκῃ αὐτῶν. ἔ τὸ πατεῖ γὰρ ἡμωρῶσ τὸν ἕον. οὐκοῦν ἔ τῶντα πῆ πορκαῖ. σιωπεγέντα γὰρ ἴσθαι, οὐκ ἐπὶ διχασμῶν. εἴη δ' ἀπ' ἔ τῶντα πῆ ἑλλῆσθιν ἀφαιρέσθαι γὰρ τὸ ὑπόπιος. ἀλλος γὰρ τὸπος. ὁ δεινὸς κατὰ σκευάσθαι, ἢ αἰασκευάσθαι. τῶντο δὲ ἐστὶν, ὅτι μὲν δεῖξασθαι ὅτι ἐποίησεν, ἀξήσθαι τὸ πορκαῖ. ποιεῖ γὰρ φαίμαι. ἢ ὡς οὐτε πεποίηκεν, ὅτι μὲν ὅ πῆ ἀπ' ἡσ ἔχων, ἀξήσθαι ἢ ὡς πεποίηκεν, ὅτι μὲν ὅ κατὰ γορῶν ὀργίζεσθαι. * οὐχ ἔχων ἐστὶν ἐνθυμήματα. ἡσ

οἷ, εἰ τις ἐνθυμημα εἶπεν, ὅτι τις καθύοισι δει
 συγνώμην ἔχειν· ἀγνοῦντες γὰρ ἀμάρταν
 ροισιν ἔνστασις ὅτι, οὐκοῦν ὁ Πιπτακὸς ἀνέτος.
 οὐ γὰρ αὐτὸ μείζους ζημίας ἐνομήθησιν,
 ἐδωκὲς καθύοισι ἀμάρταν. ἐπεὶ δὲ τὰ ἐνθυμη-
 ματα λέγεσθαι ἐκ τετάρων· τὰ δὲ τέσσαρα
 ταῦτα ἔστιν, εἰκὸς, πῶς δειγμα, τεκμηριον,
 σημεῖον· ἐστὶ δὲ τὰ μὲν ἐκ τῆς ὡς ἔπιτοπολύ
 ἢ ὄντων, ἢ δοκωόντων, σέσημα ἐνθυμη-
 ματα ἐκ τῆς εἰχόντων, τὰ δὲ δι' ἐπαγωγῆς,
 δὲ τῶ ὁμοίου, ἢ ἐνός, ἢ πλειόνων, ὅταν λα-
 βῶν τὸ καθόλου, εἴτα συλλογισθῆται * τὰ κτ'
 μέρος δὲ τῶ δειγματος· τὰ δὲ δι' αἰαγ-
 χαις * ὅντος, δὲ τεκμηρίου τῶ δὲ δὲ κα-
 θόλου, ἢ ἔν μέρει ὄντος. εἰς τε ὄν, εἰς τε μὴ,
 δὲ σημεῖων ὅ δὲ, εἰκὸς, οὐ τὸ αἰεὶ, ἀλλὰ ὅ
 ὡς ἔπιτοπολύ· φανερόν ὅτι, τὰ τοιαῦτα μὲν
 τῆς ἐνθυμημάτων αἰεὶ ἔστι λυεῖν, φέρονται ἐν-
 στασι· ἢ δὲ λύσις φαινομένη, ἀλλ' ὅσα ἀλη-
 θῆς αἰεὶ. οὐ γὰρ ὅτι ὅσα εἰκὸς, λυεῖ ὁ σισάμα-
 νος. ἀλλ' ὅτι ὅσα αἰαγχαῖον· δὲ καὶ αἰεὶ ἔστι
 πλεονεκτεῖν ἀπολογυμένον μάλλον ἢ κατη-
 γρηγοῦσα δὲ τῶ τὸ πῶς λογισμὸν· ἐπεὶ
 γὰρ ὁ μὲν κατηγροῦν, δι' εἰχόντων * ἀποδείκνυ-
 σιν· ἐστὶ δὲ οὐ τῶ τὸ λύσαι, ἢ ὅτι ὅσα εἰκὸς, ἢ
 ὅτι ὅσα ἀαγχαῖον· αἰεὶ δὲ ἔχ' ἔνστασι τὸ ὡς
 ἔπιτοπολύ· οὐ γὰρ αὐτὸ εἰκὸς, * ἀλλ' αἰεὶ καὶ
 αἰαγχαῖον· ὁ δὲ κριτῆς οἶεσθαι, ἀπὸ οὕτως ἐλύθη,
 ἢ ὅσα εἰκὸς εἶ). * ἢ οὐχ αὐτὰ κριτέον, πῶς
 λογισμὸς, ὡς πῶς ἐλέγχεσθαι· οὐ γὰρ ἐκ τῆς
 αἰαγχαῖων δει αὐτὸν μόνον κρίνειν, ἀλλὰ ἔκ
 τῆς εἰχόντων· τῶ γὰρ ἔστι τὸ γνώμη τῆ ἀείσει
 κρίνειν. οὐχ ὡς ἰχθύν ἀλύσει, ὅτι ὅσα αἰαγ-
 χαῖον; ἀλλὰ δὲ λυεῖν, ὅτι ὅσα εἰκὸς· τῶ δὲ
 συμβήσεται. εἰς ἢ ἢ ἔνστασις μάλλον ὡς ἔπι-
 τοπολύ· ἐν δὲ χεῖρα δὲ εἶ) τοιαῦτα διχῶς, ἢ ἔπι
 χροῖα, ἢ τοῖς πῶς μασι * κυριώτατα ὅ. εἰ
 ἀμφοῖν· εἰ γὰρ τὰ πλεονάκισ οὕτω, τῶ ἔστι
 εἰκὸς μάλλον. λυετα δὲ καὶ τὰ σημεῖα, ἔτα δὲ
 σημεῖα ἐνθυμηματα εἰρηνοῦσα, καὶ ἢ ὑπὸ χρο-
 να, ὡς πῶς χεῖρα ἐν τοῖς πῶς τοῖς· ὅτι γὰρ ἀσυλ-
 λογιστὸν ἔστι πῶς σημεῖον, δηλον ἡμῖν ἐκ τῆς Αἰα-
 λυαχῆ. πῶς ὅ τὰ * πῶς δειγματῶδη, ἢ αὐτῆ
 λύσις καὶ τὰ εἰκότα· εἰς τε γὰρ ἔχουσι πῶ, οὐχ
 οὕτω λελύσαι, ὅτι ὅσα αἰαγχαῖον, * ἢ καὶ τῶ
 πλείω καὶ πλεονάκισ ἀλλως ἐδὲ δὲ ἔτα πλείω
 καὶ τὰ πλεονάκισ, οὕτω μαχητέον, ἢ ὅτι ὅ πα-
 ρόν ὁμοῖον, ἢ οὐχ ὁμοῖως, ἢ ἀφορεθῆν γέ ἔ-
 να ἔχει τὰ ὅ τεκμηρία, καὶ τεκμηριώδη ἐνθυ-

ὁ κτ' μ.
 εἰς πῶς π.
 κμ.
 ἔπι δεικνυ-
 σιν·
 ἀλλὰ ἔ α-
 γχαῖον
 αἰεὶ. ἔ δὲ
 οὐς ὁ κρ.
 ἢ οὐκ αὐτῶ
 κυριώτα-
 τα
 πῶς δει-
 ματῶ,
 ἔ ἢ τὰ
 πλείω ἢ
 πλ.

ut si quis enthymema proferret, temu-
 lentis oportere veniam dare, quia igno-
 rantes peccant: obiectio est, Non igitur
 Pittacus laudandus: non enim grauiore
 pœnas lege constituisset, si quis temulen-
 tus peccasset. Et quoniam enthymemata
 ducuntur ex quatuor: & quatuor hæc sunt,
 verisimile, exemplum, tecmerium, si-
 gnum: & quæ ex iis quæ plerumque aut
 sunt, aut videntur, collecta sunt enthy-
 memata, ex verisimilibus sunt: quæ ex in-
 ductione rei similis, aut vnius, aut plurium,
 cum aliquis, qui assumpserit vniuersale,
 deinde concludat id quod est in parte, ab
 exemplo: quæ ex necessario, & eo quod
 est, à tecmerio: quæ ex eo quod est in vni-
 uersum, aut in parte, siue fit, siue non,
 à signis. Verisimile autem est, non quod
 semper, sed quod plerumque, apparet ta-
 lia enthymemata semper licere dissoluere,
 afferendo obiectiorem. dissolutio autem
 apparens, sed non vera semper. Non
 enim negando esse verisimile soluit, qui
 obiicit, sed negando esse necessarium.
 Quamobrem & semper meliore condi-
 tione est qui defendit, quam qui ac-
 cusat, propter hanc captionem. Quo-
 niam enim accusans ex verisimilibus pro-
 bat; neque idem est soluere, aut quod
 non sit verisimile, aut quod non necessa-
 rium: & semper habet obiectiorem id
 quod plerumque est; neque enim esset
 verisimile, sed semper, ac necessarium:
 disceptator putat, si sic solutum sit, aut
 non esse verisimile, aut non ex eo iudi-
 candum, cum decipiatur, vt dicebamus.
 non enim ex necessariis oportet ipsum
 tantum iudicare, sed etiam ex verisimili-
 bus. hoc enim est mente optima iudica-
 re. Non igitur satis est, si soluerit, quod
 non necessarium sit: sed oportet solue-
 re, quod non sit verisimile. hoc autem
 continget, si sit obiectio, frequentius
 existere. Et contingit esse talem dupli-
 citer: aut tempore, aut rebus. Poten-
 tissimum autem est, si vtrisque, si eni-
 multa, & sæpius sic, est id verisimilius.
 Soluuntur autem signa, & quæ à
 signo enthymemata ducuntur, etiam
 si vera sint, vt dictum est supra: nullum
 enim sub syllogismum cadere signum
 perspicuum est nobis ex analyticis. Ac
 exemplorum eadem solutio est, quæ ve-
 risimilium. Si enim habeamus aliquid,
 quod non sic enenerit, solutum est, quia
 non necessarium est, quamuis & plura,
 vel sæpius euenerint aliter. Quod si & plu-
 ra, & sæpius sic, pugnandum est, aut id,
 quod agitur, non esse simile, aut non simili-
 ter: aut differentiam aliquam habere. Tec-
 meria verò, & quæ tecmeriis constant
 enthymemata, ea ratione, quia sub syllo-
 gismum

gismū non cadāt, non licebit soluere; cōstat autem etiam hoc nobis ex Analyticis, sed relinquitur, vt non esse id quod dicitur, ostendamus. Sin autem appareat & esse, & recterium esse, iam id solui non potest. Omnia enim fiunt ex demonstratione iam perspicua.

CAPVT XXVI.

De amplificatiōe, de enthymematibus appositis ad refellendum, de obiectione.

Amplificare autem & diminuerenon est enthymematis elementum, (idem enim voco elementum, & locum, estque elementum, & locus, in quem multa enthymemata incidunt,) sed amplificare & diminuerenon, sunt enthymemata ad demonstrandum, magnum aut paruum esse, vt & bonum aut malum, aut iustum aut iniustum, & aliorum vnumquodque. Hæc autem omnia sunt, in quibus syllogismi & enthymemata versantur. Quare si non est horum vnumquodque enthymematis locus, ne amplificare quidem, & diminuerenon. Neque ea quæ habent vim soluendi, enthymemata generis alicuius sunt diuersa ab iis quæ valent ad confirmandum. Manifestum igitur est, soluere cum, qui aut demonstrat, aut obiectionem affert, contra verò demonstrat id quod oppositum est. Vt si demonstrat factum esse, iste non factum esse. Sin autem non factum esse, iste factum esse. Quare hæc quidem non erit differentia: iisdem enim vtuntur ambo. Nam quia non est, aut est, enthymemata affert. Obiectio autem non est enthymema: sed quemadmodum in Topicis, dicere opinionem aliquam, ex qua erit manifestum, non esse syllogismo conclusum, aut falsi aliquid assumptum esse. De exemplis quidem, & sententiis, & enthymematibus, & omnino iis quæ pertinent ad mentis agitationem, & vnde iis abundabimus, & quomodo ea soluemus, dicta sunt à nobis tam multa. Reliquum est explicare, quæ pertinent ad elocutionem, & dispositionem.

μήματα, καὶ μὴ τὸ ἀσυλλόγιστον, οὐκ ἔστι λύ-
σαι. δῆλον δὲ ἔστι τῷ ἡμῖν ἐκ τῆς ἀναλυτικῆς.
λείπεται δὲ ὡς οὐχ ἵπταρχεὶ τὸ λεγόμενον
δεικνύμεν. εἰ δὲ φανερόν ἐστι ὅτι ἵπταρχεὶ, καὶ
ὅτι τεκμήριον, ἀλυτον ἤδη γίνεται τῆς πρώ-
της γίνεσθαι* ἀποδείξῃ ἤδη φανερά.

ἀποδείξῃ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ΄.

Περὶ τῆς αὐξάνου καὶ μειουίνου.

Tὸ δὲ αὐξεῖν ἐστὶν ἐπιμενῶν, οὐκ ἔστιν ἐπι-
θυμημάτων στοιχείον· τὸ γὰρ αὐτὸ λέγεται
στοιχείον καὶ τόπος. ἐστὶ γὰρ στοιχείον καὶ τόπος, εἰς
ὃ πολλὰ ἐπιθυμητά ἐμπιπεί. τὸ δὲ αὐ-
ξεῖν καὶ μειοῦν, ἐστὶν ἐπιθυμητά παρὰ τὸ
δείξαι, ὅτι μέγα ἢ μικρὸν, ὡς καὶ ὅτι ἀ-
γαθὸν ἢ κακόν, ἢ δικαίον ἢ ἀδίκον, καὶ τῶν
ἄλλων ὁποῦν. ταῦτα δὲ ἔστιν πρότερα, καὶ ἀ-
εὶ συλλογισμοὶ, καὶ τὰ ἐπιθυμητά· ὥστε
εἰ μὴ δὲ τούτων ἕκαστον ἐπιθυμητάς ἔπος,
οὐδὲ τὸ αὐξεῖν καὶ τὸ μειοῦν· οὐδὲ τὰ λυπι-
κά, * ἐπιθυμητάς εἶδες ἢ ἔστιν ἄλλο τῶν ἐπιθυμητά-
κατασκευαστικῶν· δῆλον γὰρ, ὅτι, λυπεῖ μὲν,
ἢ ὁ δείξας, ἢ ὁ εἰσασις ἐνεγκῶν. * αὐτὰ ποδὶ
κρούσει δὲ τὸ ἀντικείμενον, οἷον, εἰ ἔδειξεν ὅτι
γένεθαι, οὐδὲ ὅτι οὐ γένηται· εἰ δὲ ὅτι οὐ γέ-
νηται, οὐδὲ ὅτι γένηται. ὥστε, αὐτὴ μὲν οὐκ ἀ-
εὶ ἢ ἀφαιρέσει· τοῖς αὐτοῖς γὰρ γινώσκαι ἀμ-
φότερον· ὅτι γὰρ οὐκ ἔστι, ἢ ἔστι, ἐπιθυμη-
μάτα φέροισιν· ἢ δὲ ἔνθα οὐκ ἔστι ἐπιθυ-
μημα, ἀλλὰ καθάπερ ἐν τοῖς ἡπικτοῖς τὸ εἰ-
πὴν δόξαι· πῖα, * ἔξ ἧς ἔστι δῆλον, ὅτι οὐ
συλλεθόγισται, ἢ ὅτι ψευδὲς πῖ εἰληφει.
* ἵπταρχε μὲν τῶν ἀδωγμάτων καὶ γρω-
μῶν, ἔστι ἐπιθυμημάτων, καὶ ὁλως τῶν κατὰ
τὴν ἀφαιρέσει, ὅθεν τὴν ἀπορήσειον, καὶ
ὡς αὐτὰ λύσειον, εἰρήστω ἡμῖν τσαῦτα.
λοιπὸν δὲ διελθεῖν κατὰ λέξεως, καὶ σα-
ξέως.

ἐπιθυμητά

ἐπιθυμητά

ἀποδείξῃ

κρούσει

ἔξ ἧς

ἐπιθυμητά

κατασκευαστικῶν

κατὰ λέξεως

κατὰ λέξεως

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

τιχης Ρητορικης, τῆς εἰς τρία τὸ τεῖτον.

ΚΕΦΑΛ. α'.

Περὶ τῆς τῆς ρητορικῆς μέρων, ἔστι λέξεως.

ΠΡΕΙΔΗ δὲ τρία ἔστιν ἃ δὲ περὶ ματευθῆναι περὶ τὸν λόγον ἐν ᾧ, ἐκ τῶν αἰ πέντε ἔσονται· δούτερον δὲ, πάλιν λέξιν· τῶν δὲ, πάλιν λέξιν·

ἐστὶ,

πάλιν τὰ μέρη τῶν λόγων· περὶ μὲν τῆς πίστεως εἶρηται, ἔστι ἐκ τῶν, ὅτι ἐκ τριῶν * εἰσὶ, καὶ τῶν ποῖα, καὶ δὲ τῶν ἴσασθαι μόνον· ἢ γὰρ ἔα αὐτοὶ τε πεποιθῆναι οἱ κρίνοντες, ἢ τὰ ποιοῦν τῶν ἀπολαμβάνειν τοὺς λέγοντας, ἢ τῶν ἀποδεδείχθαι, πείθειν τὸν πάντες. εἶρηται δὲ καὶ τὰ ἐπισημῆματα, πόθεν δὲ προέρχονται· ἔστι γὰρ, τὰ μὲν, εἶδη τῶν ἐπισημημάτων· τὰ δὲ, ἔσονται. περὶ δὲ τῆς λέξεως ἐχόμενον ἔστιν εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἀπόρησεν τὸ ἔχειν αὐτὴν λέγειν, ἀλλ' αἰσθητικὴ καὶ τῶν ὡς δεῖ εἰπεῖν· καὶ συμβάλλεται πολλὰ πρὸς τὸ φαιῆναι ποῖον ἵνα τὸν λόγον τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς ἐξήγησιν καὶ φύσιν, ὅπως περὶ φύσιν, αὐτὰ τὰ περὶ ματευθῆναι ἐκ τῶν ἔχει τὸ πᾶν δὲ δούτερον δὲ, τῶν τῆς λέξεως ἀφαιρέσθαι· τῶν δὲ τῶν τῶν, ὅτι δὴ αὐτὴ μὲν ἔχει μὲν ἴσως, οὐ πᾶσι δὲ * ὅτι καὶ εἶρηται, τὰ περὶ τῶν ἀποκρίσεων. ἔστι γὰρ εἰς τῶν τραγικῶν ἔστι βραχυδίας ὅτι παρῆλθεν. ἀπεκρίνοντο γὰρ αὐτοὶ τῶν βραχυδίας οἱ ποιῶν τὸ περὶ τῶν. δὴ λον οὖν ὅτι καὶ περὶ τῶν ρητορικῶν ἔστι τὸ τῶν, ὡς ἔστι ἔστι τῶν ποιητικῶν ὅτι ἐπερὶ τῶν ἐπερὶ ματευθῆσθαι, καὶ Γλαύκων ὁ Τηϊός. ἔστι δὲ, αὐτὴ μὲν ἐν τῆ φωνῇ· πάλιν αὐτῆ δὲ εἶ χεῖρα πρὸς ἕκαστον πάθος· οἷον, πότε μεγάλη, ἔστι πότε μικρή, ἔστι πότε μέση· καὶ πάλιν τοῖς τοῖς οἷον ὀξεῖα, καὶ βαρεῖα, καὶ μέση· καὶ ῥυθμῶς ἢ π * πρὸς ἕκαστον· τρία γὰρ ἔστι * περὶ ὧν ἔστι οὐκ ὀνομασθῆναι ἔστι, μέγιστος, ἀρμονία, ῥυθμός. πάλιν οὖν ἀθλα χεῖρον ἐκ τῶν ἀγῶνων οὗτοι λαμβάνουσι· καὶ καθάπερ ἔστι καὶ μῦθον δὴ αὐτῶν ἵνα τῶν ποιητῶν οἱ ἀποκρίσθαι * ἔστι τοῖς πολιτικοῖς ἀγῶνας,

ἐπισημῆματα.

περὶ ἕκαστον.

ὅτι τὰ δὴ αὐτῶν εἶρηται.

ARISTOTELIS ARTIS Rhetoricæ.

LIBER TERTIVS.

CAPVT I.

In quot partes Rhetorica sit distributa: de actione relata ad elocutionem: de elocutione oratoria diuersa ab elocutione poetica.

B

VONIAM tria sunt, quæ oportet præcipere de oratione, vnum quidem, ex quibus fides erit: alterum verò de elocutione: tertium autem, quomodo conueniat ordinare partes orationis; fides quidem dictum est, tum ex quot sit, quia ex tribus est, tum hæc cuiusmodi sint, tum quamobrem hæc sola. Aut enim eo quòd ipsi aliquo modo affecti sint iudicantes: aut eo quia cuiusdam modi existiment dicentes: aut eo quòd demonstratum sit, persuadentur omnes. Dictum verò etiam est, enthymemata vnde sint paranda. Sunt enim partim formæ enthymematum, partim loci. De elocutione verò consequens est dicere. Non enim sat est habere, quæ oportet dicere: sed necesse est etiam hæc vt oportet, dicere: & valet multum ad id, vt appareat cuiusdammodi oratio. Ac primùm quidem quæsitum est secundùm naturam, quod factum est primùm, res ex quibus possint persuaderi. Alterum verò, quomodo eadem elocutione exponantur. Tertium autem horum, quod vim habet maximam, & nondum tentatum est, ea quæ pertinent ad actionem. Nam in Tragicam & Rhapsediam serò venit. Agebant enim ipsas Tragedias Poætæ primùm. Manifestum igitur est etiam in Rhetorica esse idem, ac in Poëtica: quòd alii quidam tradiderunt, & Glaucio Teius. Atque ipsa consistit in voce, quemadmodum ea oporteat vt ad vnumquemque affectum, vt quando magna, & quando parua, & media, & quemadmodum tonis, vt acuto, & graui, & medio: & quibus numeris ad vnumquemque. Tria enim sunt, de quibus considerant, & hæc sunt, magnitudo, concentus, numerus. Ac præmia quidem fermè ex certaminibus isti accipiunt. Et quemadmodum ibi plus valent, quàm Poætæ, actores: ita in ciuilibus certaminibus

C

D

E

ἀλλ' ἐκ τῆς συγγράμης καὶ τῆς ὁμοειδῶν μεταφέρειται τὰ ἀνώμαλα ὀνόμασμένους, ὃ λέγειν δὴ λὸν ἔστιν ὅτι σὺ γῆρας· οἷον ἐν τῷ ἀντίματι τῷ διδοκίμου πῖ

Ἄνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκόνεσσι αἰεὶ κολλησθῆναι

αἰώνιον γὰρ τὸ πάθος· ἐστὶ δὲ ἀμφω πρὸς τῆς οἰκίας· κόλλησιν τίνω εἶπε πλεὺς τῆς σικύας πρὸς βάλανον· καὶ ὁλως ἐκ τῆς διηγημένων

μεταφορῶν
λ. ἐπιφώνημα

ἔστι * μεταφορῶς λαβὴν ἐπιφώνημα μεταφορῶν γὰρ ἀνιήθησθαι· ὡς τε δὴ λὸν ὅτι διδοκίμου ἐκ τῆς

Διδόκιμος

ἔστι * Διδόκιμος λέγει, ἐν τοῖς φόφοις, ἐν τῷ σημειολογίῳ· ἔστι δὲ ὡσαύτως· ἐν δὲ τῷ

τελευτῶν, ὃ λυεῖ τὸν σοφιστικὸν λόγον· οὐ γὰρ ὡς ἔφη Βρύθων, οὐδένα ἀγρολογεῖν, εἴπερ τὸ αὐτὸ σημαίνει ἔστι, αἰεὶ τῷ πόδε εἰπεῖν· τῆς γὰρ ἔστι ψεύδος· ἐστὶ γὰρ ἄλλο ἄλλου κυριώτερον, ἔστι μὲν μᾶλλον ἔστι οἰκείότερον, τῷ ποιῆναι τὸ πρᾶγμα πρὸς ὁμοματων.

ἔπι δὲ οὐχ ὁμοίως ἔχει σημαίνει τὸδε ἔστι ἔστι ὡς τε καὶ οὕτως, ἄλλο ἄλλου κάλλιον, καὶ ἀγρολογεῖν· ἀμφω μὲν γὰρ τὸ καλὸν ἔστι ἀγρολογεῖν σημαίνει· ἀλλ' οὐχ ἢ καλὸν, ἢ οὐχ ἢ ἀγρολογεῖν· ἐν τῷ αὐτῷ μὲν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔστι τῆς

ἔστι δὲ μεταφορῶς ἐπιφώνημα οἷον ἀπὸ καλῶν ἢ τῆς φωνῆς, ἢ τῆς διωκτικῆς, ἢ τῆς ὄψης, ἐν ἄλλῃ πρὸς ἀνιήθησθαι· ἀφ' ἑαυτοῦ δὲ εἰπεῖν· οἷον ῥοδόδακτυλος ἢ ὡς μᾶλλον ἢ φοινικοδάκτυλος, ἢ ἐπιφώνημα, ἐν τῷ ῥοδόδακτυλος· καὶ ἐν τοῖς ἐπιφώνημα, ἐστὶ μὲν τῶν ἐπιφώνημα ποιῆσαι ἀπὸ φωνῆς ἢ ἀγρολογεῖν· οἷον, ὃ μὲν ἔστι τῆς

Οἰκία

ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς βελήνορος· οἷον, ὃ πάθος ἀμύμων· καὶ ὃ Σιμωνίδης, ὅτε μὲν ἐδίδου μίαν ὀλίγον αὐτῷ ὀνικήσας τοῖς ὀρθύσιν, ὅτι ἤθελε ποιῆναι, ὡς δις χροαίνων εἰς ἡμίονους ποιῆναι· ἐπεὶ δὲ ἰχθυὸν ἔδωκεν, ἐποίησε,

Χαίρετ' ἀελλοπόδων θυγατέρες Ἰππῶν καὶ τοῖς ὄϊων θυγατέρες ἠσθῶν· ἐπὶ δὲ, τὸ αὐτὸ ὑποκοιμῆσθαι· ἐστὶ δὲ ὁ ὑποκοιμῆσθαι, ὅς ἐλαττον ποιεῖ ἔστι κακόν, ἔστι τὸ ἀγαθόν· ὡς τῶν καὶ Ἀριστοφάνης σκώπησεν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις, αἰεὶ μὲν * χειροῦ, χειροδάριον· αἰεὶ δὲ ἰματίου, ἰματιδάριον· αἰεὶ δὲ λειδορίας, λειδορημάτιον· καὶ νοσημάτιον· ὅτι καβείσθαι δὲ δεῖ ἔστι πρὸς τρεῖς ἐν ἀμφοῖν τὸ μέτρον.

χειροῦ

A sed ex cognatis & conformibus transferre, innominata cum nomine : quod dictum manifestum sit cognatum esse, ut in ænigmate illo probato, Virum vidi igne æs viro agglutinantem : innominata enim est affectio. est autem utrumque appositio quædam. agglutinationem igitur dixit cucurbitæ applicationem. Et omnino ex probè factis ænigmatibus licet translationes sumere elegantes. Translationes enim faciunt ænigmata. Quare manifestum est, bene translatum esse. Et ab honestis. Honestas autem nominis est, ut Lycimnius ait, in sonis, vel significato. Et turpitudine eodem modo. Præterea tertia est, quæ soluit sophisticam rationem. Non enim est, ut dixit Bryson, Neminem turpiter dicere, siquidem idem significat hoc pro illo dicere. Hoc enim est falsum. Nam est aliud alio magis proprium, & similius, & accommodatius ad ponendam rem ante oculos. Præterea non similiter se habens significat hoc, & illud. Quare sic etiam aliud alio honestius & turpius ponendum est : ambo enim honestum quidem & turpe significant : sed non quatenus honestum, aut non quatenus turpe, aut hæc quidem, sed magis & minus. Translationes autem hinc ducendæ ab honesto, aut voce, aut vi, aut aspectu, aut alio aliquo sensu. Differt verò dicere, exempli causa, roseodigitam auroram magis, quàm purpleodigitam, vel adhuc deterius rubrodigitam. Et in epithetis licet appositiones fieri à malo, vel turpi : ut Matricida. Et licet à meliori, ut patris vindex. Et Simonides, cum daret præmium paruum ipsi is qui vicerat mulabus, noluit carmen facere, quasi grauairetur in semiasinas carmen facere. Vbi verò idoneum dedit, cecinit, Saluete volucrum filiarum equorum. Atqui asinorum quoque filiarum erant. Præterea idem diminuere. Est autem diminutio, quæ minus reddit & malum & bonum, ut Aristophanes cauillatur in Babylonis, pro auro aurulum : pro toga, togula : pro conuicio, conuiciolum : & morbulum. Cauere autem oportet, & obseruare modum.

B significato. Et turpitudine eodem modo. Præterea tertia est, quæ soluit sophisticam rationem. Non enim est, ut dixit Bryson, Neminem turpiter dicere, siquidem idem significat hoc pro illo dicere. Hoc enim est falsum. Nam est aliud alio magis proprium, & similius, & accommodatius ad ponendam rem ante oculos. Præterea non similiter se habens significat hoc, & illud. Quare sic etiam aliud alio honestius & turpius ponendum est : ambo enim honestum quidem & turpe significant : sed non quatenus honestum, aut non quatenus turpe, aut hæc quidem, sed magis & minus. Translationes autem hinc ducendæ ab honesto, aut voce, aut vi, aut aspectu, aut alio aliquo sensu. Differt verò dicere, exempli causa, roseodigitam auroram magis, quàm purpleodigitam, vel adhuc deterius rubrodigitam. Et in epithetis licet appositiones fieri à malo, vel turpi : ut Matricida. Et licet à meliori, ut patris vindex. Et Simonides, cum daret præmium paruum ipsi is qui vicerat mulabus, noluit carmen facere, quasi grauairetur in semiasinas carmen facere. Vbi verò idoneum dedit, cecinit, Saluete volucrum filiarum equorum. Atqui asinorum quoque filiarum erant. Præterea idem diminuere. Est autem diminutio, quæ minus reddit & malum & bonum, ut Aristophanes cauillatur in Babylonis, pro auro aurulum : pro toga, togula : pro conuicio, conuiciolum : & morbulum. Cauere autem oportet, & obseruare modum.

E
Tom III.

A

ΚΕΦΑΛ. γ'

CAPVT III.

De elocutione frigida.

Περί ψυχρᾶς λέξεως.

FRigora in quatuor fiunt secundum elocutionem. In duplicibus nominibus, ut, Lycophron: Multiforme caelum Magniceruicæ terræ: &, Littus angustum. &, ut Gorgias nominabat, Prochomusus adulator: Praueiuos & Probeiuos. &, ut Alcidas, Furor quidem animum repletum, igniuomum verò aspectum factum. &, Finiferentem putauit alacritatem ipsorum futuram. & Finiferentem suadelam orationum constituit. &, Cærulicolor maris solum. Omnia enim hæc poëtica ob duplicatiōnem apparent. ac vna quidem hæc causa est. Altera verò, vti linguis, ut Lycophron, Xerxem Pelorium virum, & Sciron, Sinnis vir. Et Alcidas, Athyrma poësi, &, Naturæ atasthaliā. &, Mera animi ira exacutum. Tertium in epithetis aut longis, aut intempestiuis, aut frequentibus adhibendis. In poësi enim decet lac album dicere. ac in oratione partim indecora sunt, partim si sint nimia, arguunt, & reddunt manifestum, poësim esse. Et quoniam ipsa vti oportet, (immutat enim consuetum, & peregrinam efficit elocutionem,) saltem oportet intueri modum: quoniam maius facit malum, quàm si temerè dicas. illa enim non habet, quod bene est: hæc verò, quod malè. Quamobrem Alcidas frigora apparent: non enim vt condimentis vititur, sed vt cibis, epithetis, sic crebris, & maioribus & apertis, vt non sudorem, sed humidum sudorem. nec ad Isthmia, sed ad Isthmiorum mercatum. & non leges, sed ciuitatum reginas leges, & non cursu, sed Cursorio animi impetu. & non Museum, sed Naturæ cum accepisset Museum. & Tristem curam animi. &, Non gratiæ, sed popularis gratiæ opifex. &, Dispensator audientium voluptatis. &, non ramis, sed Syluæ ramis occultauit. &, non corpus velauit, sed Corporis pudorem. & Repræsentratricem animi cupiditatem. hoc autem simul & duplex, & epicheton est. Quare poëma fit. & sic, Immensam improbitatis exuperantiam.

TA δὲ ψυχρὰ ἐν τέτταρσι * γίνεται ἡγοιται
 χ' ἢ πλεονάζειν, ἐν τε τοῖς διπλοῖς ὀνό-
 μασι· οἷον, Λυκόφρων, τὸν πολυπρόσθετον
 οὐρανὸν τῆς μεγαλοκρυφου γῆς· καὶ ἀκτιῶ-
 δὲ φεισπόρον· καὶ ὡς Γοργίας ὀνόμαζε, πτω-
 χόμουτος κόλαξ, ἑπιτοκήσαντας καὶ κατευορ-
 κήσαντας. καὶ ὡς Ἀλκιδάμας, μέγας μὲν
 πλεῖον ψυχρῶν πλεονάζειν· περὶ ψυχρῶν δὲ
 πλεῖον ὄψιν γινώσκων, καὶ τελεσφόρον ὡς ἴσθ-
 πλεῖον πρὸς θυμίου αὐτῶν ἡγήσασθαι καὶ τελεσ-
 φόρον πλεῖον πειθῶ τῶν λόγων κατίσθαι· καὶ κυ-
 δνόμενον τῆς θαλάσσης ἕδαφος· πρὸς τὰ γὰρ
 ταῦτα ποιητικὰ ἀφ' ἑαυτῶν * διπλοῖσιν φαίνεσθαι. διπλοῖσιν
 μία μὲν οὖν αὐτῆ ἀίτια· μία δὲ τὸ χρῆσθαι
 γλώττης· οἷον, Λυκόφρων Ἐέρξω * πέλωρον
 αἰδρα· Ἐσχίρων, σίννις δρῆρ· καὶ Ἀλκιδά-
 μας, * ἀθύρμα τῆ ποιήσεως· καὶ πλεῖον τῆς φύσεως
 ἀπασταλίας, καὶ * ἀκρίτως τῆς ἀφροσύνης ὀρ-
 γῆ τῆς ἡμέρας· τελεσφ. ἐν τοῖς ἐπιτοκ. τοῖς, τοῖς
 ἢ μακροῖς, ἢ ἀκρίτοις, ἢ πυκνοῖς χρῆσθαι· ἐν
 μὲν γὰρ ποιήσεως ὡς περὶ γάλα λυκὸν εἰπεῖν· ὡς
 δὲ λέγει· τὰ μὲν, ἀποπέπεσε· καὶ δὲ, αἰὲν ἡ κα-
 τακορῆ, ὅξελέγχει καὶ ποιῆσαι φαίνεται, ὅτι * ποιη-
 σίς ἐστίν· ἐπεὶ δὲ γὰρ χρῆσθαι * αὐτῆ ὀξυμωρίας
 πλεῖον γὰρ τὸ εἶδος, καὶ ζενικῶν ποιῆσαι πλεῖον λέξιν
 ἀλλ' ἀδύνατον εἶναι τῶ μετείου· ἐπεὶ μὲν ζεν
 ποιῆσαι κακὸν * τῶ εἰκῆ λέγειν· ἢ μὲν γὰρ, ὅτι
 ἔχει τὸ εἶδος, ἢ δὲ, τὸ κακῶς· ὅτι Ἀλκιδάμας
 φωνή ψυχρὰ φαίνεται· ὡς γὰρ * ὡς ἡδύσματι
 χρῆσθαι, ἀλλ' ὡς ἐδύσματι τοῖς ἐπιτοκ. τοῖς, οὐ-
 πλεῖον πυκνοῖς, καὶ μείζονσι, καὶ ἐπιτοκ. τοῖς, οἷον,
 οὐχὶ δρῶντα. ἀλλ' εἰς τὸν ἴδρῶντα· καὶ ὅτι
 εἰς Ἰαθμία, ἀλλ' εἰς πλεῖον τῶ Ἰαθμίων πρὸς ἡ-
 γνῶν καὶ οὐχὶ νόμοις, ἀλλὰ τοῖς τῶ πόλεων
 * βασιλέως νομίμοις· καὶ οὐ δρῶντα, ἀλλὰ
 δρῶντα τῆ τῆς ψυχῆς ὀρμῆ· ἐπεὶ μὲν ζεν, οἷον,
 ἀλλὰ τὸ τῆς φύσεως ὡς ἀφροσύνης μουσειῶν,
 καὶ σκυθῶν πλεῖον φρογίδα τῆς ψυχῆς· καὶ
 οὐ χάριτος, ἀλλὰ πρὸς δέμου χάριτος δημῶν-
 γος, ἢ * οἰκονόμος τῆς τῶ ἀκουόντων ἡδονῆς· οἷον, οἷον,
 ἢ οὐ κλάδοις, ἀλλὰ τοῖς τῆς ὕλης κλάδοις ἀ-
 πέχυρφε· καὶ οὐ τὸ σῶμα πρὸς ἡμῶν, ἀλλὰ
 πλεῖον τῶ σῶματος ἀισχυμῶν· καὶ * ἀισχυμῶν
 πλεῖον τῆς ψυχῆς ἐπιτοκ. τοῖς, οἷον, ἢ αἷμα, καὶ
 πλεῖον τῆς ψυχῆς ἐπιτοκ. τοῖς, οἷον, ἢ αἷμα, καὶ
 πλεῖον τῆς ψυχῆς ἐπιτοκ. τοῖς, οἷον, ἢ αἷμα, καὶ

διπλοῦν, καὶ ἐπιτοκ. ὡς τε ποιήματα γ'. ἢ ὅπως * ἐξεδροῖν πλεῖον τῆς μορφοῦς ἰσοβολῶν. ἢ ὅπως
 Tom. III. XXX III

δὲ ποιητικῶς λέγουσιν, τῇ ἀσφραδίᾳ τὸ γα-
 λῶν ἔστω ψυχρὸν ἐμποιοῦσι, καὶ τὸ ἀσαφές
 ἀφ' οὗ πρὸς ἀδολογίαν ὅταν γὰρ γινώσκοντες
 πεμβαλέη, διαλύει τὸ σαφές τὰ ὅτι σκοπεῖν.
 οἱ δὲ ἀσφραδοὶ τοῖς διπλοῖς χρῶσιν, ὅταν
 ἀνώτατον ἢ καὶ ὁ λόγος βύσσωτος, οἷον τὸ χρῶ-
 νοτεχέβη. ἀλλ' αὖ πολὺ, πρῶτως ποιητικόν.
 δὲ * χρῆσιμωτάτη ἡ διπλὴ λέξις τοῖς διδυ-
 ραμβοποιῖς. οὗτοι γὰρ ψωφώδεις· αἱ δὲ γλα-
 πῆαι, τοῖς ἐποποιῖς· σεμνὴν γὰρ, καὶ ἀθάλας· ἡ
 μεταφορὰ δὲ τοῖς ἰαμβείοις· τούτοις γὰρ νῦν
 χρῶσιν, ὡς ἔφ' εἰρησῶ. καὶ ἔτι τέταρτον τὸ ψυ-
 χρὸν ἐν ταῖς μεταφοραῖς γίνεσθαι· εἰσὶ γὰρ καὶ
 μεταφορὰ ἀσφραδίς, αἱ μὲν, ἀφ' οὗ γαλῶν
 χρῶσιν γὰρ ἔοι καμωδοποιοὶ μεταφοραῖς· αἱ
 δὲ, ἀφ' οὗ σεμνὸν ἄγαθον ἔτραχικόν· ἀσαφές
 ὅ, δὲ πόρρωθεν. οἷον Γοργίας χλωρὰ ἔσται μα-
 τὰ ὡς φάσμα· οὗ ὅ τῶτα αἰσθῶν μὲν ἔσ-
 πεισας, κακῶς ὅ ἔθελος * ποιητικῶς γὰρ ἄ-
 γου, καὶ ὡς Ἀλκιδάμας, τὴν φιλοσοφίαν, ὅτι
 τίχισμα τῆν νόμων, καὶ τῶν Ὀδύσειαν, κα-
 λὸν αἰσθῶν βίου κατὰ τὸν. * ἔσται
 τοῖον ἄθυρμα τῇ ποιήσει ὡς σφῆρα. ἄ-
 πάντα γὰρ ταῦτα ἀπίθανα· ἀφ' οὗ τὰ εἰρησῶ.
 τὸ δὲ Γοργίου εἰς πρὸς χελιδόνα, ἐπὶ κατ' αὐ-
 τῆν περὶ μὴν ἀφῆκε τὸ ἀείψωμα, ὅστις τῆν
 τραγικῶν εἶπε γὰρ, αἰσθῶν γὰρ φιλομηλῶ. ὅρ-
 νη μὲν γὰρ, εἰ ἐποίησεν, οὐκ αἰσθῶν πρὸς
 δὲ, αἰσθῶν. οὗ ὅ τῶν ἐλπίδων εἰπὼν ὅ τῶν,
 ἀλλ' οὐχ ὅ ἔστιν.

χρησιμώ-
ταται

ποιητικῶς

Leopar-
dus. ἐν
ἐξομῶν
ἐξομῶν
τα
τα
τα

Κ Ε Φ Α Λ.

Περὶ εἰκόνος.

ΕΣΤΙ δὲ καὶ ἡ εἰκὼν μεταφορὰ· ἀφ' οὗ
 φέρει γὰρ μίχρον· ὅταν μὲν γὰρ εἶπη τὸν
 Ἀχιλλέα, ὡς δὲ λέων ἐπόρουσεν, εἰκὼν
 ἔστιν. ὅταν δὲ, λέων ἐπόρουσε, μεταφορὰ.
 ἀφ' οὗ τὸ ἀμφοῦ ἀνδρείους εἶ, ὡς σφῆρα
 οὗ * μετατρέχου, λέοντα τὸ Ἀχιλλέα, χρῆσιμον
 ὅ ἡ εἰκὼν καὶ ἐν λόγῳ ὀλιγάκις δὲ ποιητικόν
 γὰρ. οἷον αἱ, ὡς ἔφ' αἱ μεταφοραῖ· μετα-
 φοραὶ γὰρ εἰσὶ ἀφ' οὗ φέρουσαι ὡς εἰρησῶ. εἰ-
 σὶ δὲ εἰκόνος. * οἷον, ὡς Ἀνδρόλιον εἰς Ἰδρίαν,
 ὅ ἡ ὁμοίος τῆς ἐκ τῆν δεσμῶν κυνίδιοις ἐκθ-
 ῶτα γὰρ ὡς ἀπὸ πλοῦτα δάκνει. ἔστι δὲ Ἰδρία λυ-
 θῆτα ἐκ τῆν δεσμῶν εἶ γαλεπόν. ἔσται Θεο-
 δάμας εἰκαζεν Ἀρχίδαμον Εὐξένου, γὰρ με-
 τρέφει οὐκ ἔστιν αἰσθῶν. καὶ ἐκ τῆν αἰσθῶν.

ματρεχου

οἷον

τα

τα

τα

τα

τα

A Quamobrem poetice dicentes, cum in-
 decoro ridiculum & frigus efficiunt, &
 obscurum propter loquacitatem. quan-
 do enim cognoscenti inculcat, id dissol-
 vit perspicuum offusione obscuritatis. Ho-
 mines autem duplicibus utuntur, quan-
 do quid sine nomine sit, & oratio facile
 iungi possit, ut Diem terere. Sed si mul-
 tum sit, omnino poeticum est. Quam-
 obrem utilissima est duplex elocutio Di-
 thyrambicis: isti enim sunt pleni strepi-
 tus. Linguae autem Epicis, res enim
 grandis est, & superba. Translatio vero
 iambicis: his enim nunc utatur, ut di-
 ctum est. Et praeterea quartum frigus
 in translationibus efficitur. Sunt enim
 etiam translationes indecorae, partim qui-
 dem propter ridiculum: nam utuntur
 etiam Comici translationibus: partim ve-
 ro propter rem grandem nimis & tragi-
 cam. Obscurae autem, si longè petita,
 ut Gorgias, Pallidas & exangues res: Tu
 vero haec turpiter seminasti, male autem
 metisti. Poeticum enim est nimis. Et,
 ut Alcidamas, Philosophiam propugna-
 culum legum. & Odysseam pulchrum
 humanae vitae speculum. & Nullum tale
 athyrma poeti afferens. Omnia enim
 haec minus ad persuasionem apposita sunt
 ob ea quae dicta sunt. Illud autem Gor-
 giae in hirundinem, cum adversus ipsum
 volans demisset sterces, optimè inter
 Tragicos: inquit enim, Turpe sanè è
 Philomela. Aui enim si id dixisset, non
 turpe: virgini vero turpe. Rectè igitur con-
 vitium dixit, commemorans, quod fuit,
 non quod est.

CAPVT IV.

De imagine, seu similitudine
mollita.

EST vero etiam imago, translatio: dif-
 fert enim parum. Nam cum inquit
 de Achille, Utque Leo ruit, imago
 est. cum autem, Leo ruit, translatio.
 Etenim quia ambo fortes sunt, appel-
 lauit transferendo Leonem Achillem.
 Utiles vero etiam imago est in oratio-
 ne. sed raro, cum poetica sit. eliciendae
 autem sunt, ut translationes. Nam trans-
 lationes sunt differentes in eo quod di-
 ctum est. Sunt autem imagines, ut
 quam Androtio in Idricum, Similam
 esse ex vinculis solutis canibus. illi enim
 obuium mordent: & Idricum solutum ex
 vinculis, esse morosum. & ut Theoda-
 mas assimilabat Archidamum Euxeno
 Geometriam nescienti. & ex proportione.

est enim etiam Euxenus Archidamus Geometricus. & illud in Politia Platonis, Qui mortuos spoliant, similes esse canibus, qui lapides mordent, iacentes non attingendo. & in populum, Similem esse nauclero, robusto quidem, sed surdastro. & in versus Poetarum, similes esse sine pulchritudine venustis. Illi enim cum defloruerint: hi vero, cum dissoluti sunt, non appatent similes. & illa Periclis in Samios, Similes esse ipsos infantibus qui mansum recipiunt, sed plorantes. & in Bceotos, Similes esse ilicibus. ilices enim a se contundi, & Bceotos inter se pugnare. & Demosthenes in populum, Similem esse nau-seantibus in nauibus. &, vt Democra-tes assimilauit oratores nutricibus quae mansum deglutientes, salua infantes inungunt. & vt Antisthenes Cephisodotum gracilem thuri assimilauit, quod dum consumitur, iucundum affert. Omnes enim has, & vt imagines, & vt translationes licet dicere. Quare cunque probatae fuerint, tanquam translationes dictae, manifestum est ipsas etiam imagines futuras, & imagines translationes rationis indigentes. Semper vero oportet, translationem ex proportione referre etiam in alteram partem. & in iis quae sunt eiusdem generis, vt si poculum est scutum Dionysii, etiam scutum conuenit dici poculum Martis. ac oratio quidem constituitur ex his.

CAPVT V.

De elocutione emendata.

Est autem principium elocutionis, vt emendate loquamur. atque id positum est in quinque. Primum quidem in coniunctionibus, si quis reddiderit, prout naturam habent, vt antecedant, & consequantur inter se, quemadmodum aliqua requirunt, vt Quidem, & Ego quidem, requirit, Verò, & Ille, verò. Oportet autem, quoad meminerit, referri inter se, & non longe separare, neque coniunctionem ante coniunctionem reddere necessariam; paucis enim in locis conuenit: Ego verò, postquam mihi dixit: venit enim Cleon & rogans, & obsecrans: profectus sum, cum assumpsissem ipsos. In his eniam multae ante reddendam coniunctionem redditae sunt coniunctiones.

A * εἶσα γὰρ καὶ ὁ Εὐξένος Ἀρχίδαμος γεωμετρικὸς καὶ τὸ ἐν τῇ πολιτικῇ Πλάτωνος, ὅτι οἱ πρὸς τὴν θανάτῳ σκυλῶντες, εἰκόσσι τοῖς κυνῶσι, ἅ τινες λαλοῦσι δακρυῖ, τῷ βαλλόντων οὐχ ἀπὸ μῆλα * καὶ εἰς τὸν δῆμον, ὅτι ὁμοῖος ναυκληρῶ, ἰσχυρῶ καὶ, ὑποκωφῶ δέ. * καὶ εἰς τὰ μέτρα τῶν ποιητῶν, ὅτι εἰσὶν τοῖς αἰδοῦ καλλοῖς ὡραίοις. οἱ καὶ γὰρ ἀποδυσήσαντες, τὰ δὲ διαλυθεῖτα, οὐχ ὁμοῖα φαίνεται. Ἐὶ τὸ Περικλέους εἰς Σαμῖους, εἰς κενὰ αἰδοῦ τῶν παιδῶσι, ἅ τιν φωνῶν δὲ χεῖρα καὶ, κλαῖοντα δέ. καὶ εἰς Βοιωτοῖς, ὅτι ὁμοῖοι τῶν περὶ τοῖς τῶν περὶ τοῖς ὑφ' αὐτῶν κατακτείνουσαι, καὶ τῶν Βοιωτοῖς πρὸς ἀλλήλους μαχομένους. καὶ Δημοσθένος τὸν δῆμον, ὅτι ὁμοῖος ὅτι τοῖς ἐπὶ τοῖς πλοῖσι ναυπλοῖ. Ἐὶ ὁ Δημοκράτης εἰκόσσι τοῖς ῥήτορας τῶν πηχῶσι, αἱ τὸ φωνισμα καταπίνουσαι, τὰ σιὰ λατὰ παιδῶσι τῶν εἰφοῖσι. καὶ ὡς Ἀντισθένης Κηφισοδότην λεπτὸν λιβαρῶν εἰκόσσι, ὅτι ἀπολλύμενος ἐφ' ὅσῳ πάσας γὰρ τῶν τῶν, Ἐὶ ὡς εἰκόνας, καὶ ὡς μεταφορῶς ἔξεσι λέγειν ὡς τῶν αἰδοῦ καὶ μῶσι, ὡς μεταφορῶν λεχθεῖσαι, δηλοῦν ὅτι αἰδοῦ ἔεικόνες ἔσοισι, καὶ αἱ εἰκόνας μεταφορῶν λόγῳ δεόμεναι. αἱ δὲ δεῖται μεταφορῶν τῶν ἐκ τῶν αἰατοῦν δὴ ταποδιδόσαι, καὶ ὅτι τὰ τῶν, Ἐὶ ὅτι τῶν ὁμοῖων ὅτι, εἰ ἡ φιάλη ἀσπίς Διονύσου, καὶ τῶν ἀσπίδα ἀρμόησι λεγόμεναι φιάλη Ἀρεῶσι ὅτι μὴ οὐ λόγῳ, σιωπῶντα ἐκ τῶν τῶν.

ΚΕΦΑΛ. ε.

Περὶ Ἑλλητισμοῦ.

ΕΣΤΙ δὲ ἡ ἀρχὴ τῆς λέξεως, τὸ Ἑλλητίζειν. τῶν δὲ ὅτι ἐν τῶν πεντε. τῶν τῶν καὶ τῶν σιωπῶσι, αἱ ἀποδιδόσι, ὡς πεφύκασι πρὸς τῶν καὶ ὑπερῶν γηγεῖσαι ἀλλήλων, ὅτι ἐνίοι ἀπαμύθῳσι ὡς τῶν ὅτι μὴ, Ἐὶ ὅτι ἔγω μὴ, ἀπαμύθῳσι τῶν δέ, καὶ τῶν, ὅτι δέ. δεῖ δέ ἕως μεμνηθεῖ, αἱ ταποδιδόσαι ἀλλήλους, καὶ μήτε μαχεθῶσι ἀπομύθῳσι, μήτε σιωπῶσι πρὸς σιωπῶσι μου ἀποδιδόσαι τῶν αἰατοῦν. ὀλιγαχού γὰρ ἀρμόησι. ἐγὼ δέ, ἐπεὶ μοι εἶπεν ἡλθε γὰρ Κλέων δέομενος τε καὶ ἀξιά. ἐπερβόμην τῶν λαβῶν αἰδοῖ. ἐν τῶν γὰρ πολλοῖ πρὸς τῶν ἀποδυσήσαντος σιωπῶσι, πρὸς μεμνηθεῖ σιωπῶσι ὅτι

ἀλλ' ὅτι πολὺ τὸ μεταξὺ γίνονται τῶ ἐπορευόμενῳ,
 ἀσαφές. ἐν μὲν δὲ, τὸ οὗ ἐν τῆς σπουδαίοις.
 δούτερον δὲ, τὸ τοῖς ἰδίῳ οἰόμεσι λέγειν, καὶ
 μὴ τοῖς ἀλλοῖσι. τρεῖς, μὴ * ἀμφιβολοῖς.
 ταῦτα δὲ, ἀπὸ μὴ τὰ ἐναεῖα παραίρηται ὅσῳ
 ποιοῦσι, ὅτῳ μὴ ἐν μὲν ἔχουσι λέγειν, ὅσῳ
 ποιοῦνται δὲ πὲρ λέγειν. οἱ γὰρ ποιοῦσι οἱ * ποιή-
 σαι λέγουσι ταῦτα. οἱ Ἐμπεδοκλῆς φενακίζει
 γὰρ τὸ κύμα πολὺ ὄν, καὶ πάροισι οἱ ἀκροαταί,
 ὅσῳ οἱ πολλοὶ τὰ τῆς μαντεσίν ὅτῳ γὰρ λέ-
 γουσι ἀμφιβολοῖς, συμπερασματικοῖς.

Κεῖνος Ἀλιὸν ἀφ' ἑσῆς, μεγάλῳ δὲ
 χῶν κατὰ λύσιν.

καὶ ἀφ' ἑσῆς τὸ ὅλως * ἔλαττον εἶναι ἀμφοτέρωθεν.
 ἀφ' ἑσῆς τῆς ἡμῶν τῶ παραμάτρως λέγουσι οἱ
 μάτρως τὸ γὰρ δὴ τίς ἐν τῆς δὲ τῆς αἰσθησῶν,
 δὲ τῆς ἡμῶν εἰπὼν μάτρως, * ἢ πόσα ἔ-
 χουσι, καὶ τὸ οὗ ἔσται, ἢ τὸ πότε. δὲ οἱ χρησιμο-
 λογοῖσι οὐ παραπορεύονται πότε. ἀπὸ ταῦτα δὲ
 ταῦτα ὁμοῖα. ὡς ἀπὸ μὴ τριούτου ἀνὸς ἐνεκα,
 φθουκτικόν. τῆς τριούτου, ὡς Πρωταγόρας, τὰ γῆ
 τῆς ὀνομασῶν διήρει, ἀρρεῖα, καὶ θηλεῖα, καὶ
 σκῆλη. δεῖ γὰρ ἀποδιδόναι τὰ ταῦτα ὀρθῶς. ἢ δὲ
 ἐλθούσα καὶ ἀφ' ἑσῆς ἀφ' ἑσῆς, ὡς π. πέμπτου,
 ἐν τῶ ταῦτα πολλὰ καὶ ὀλίγα, καὶ ἐν ὀρθῶς ὀνομα-
 ζεῖν. οἱ δὲ ἐλθόντες, ἐτυπῶν με. ὅλως δὲ δεῖ
 διατάσσων εἶναι * τὸ γὰρ ἀμφοτέρωθεν, ἔσται φε-
 ρον. ἐστὶ δὲ τὸ αὐτὸ, ὅσῳ οἱ πολλοὶ σκῆλησμοῖ
 οἱ ἐχουσίν. οὐδὲ ἀπὸ μὴ ῥάδον ἀφ' ἑσῆς ἔσται,
 ὡς τῆς τῆς Ἡρακλείτου. τὰ γὰρ Ἡρακλείτου
 ἀφ' ἑσῆς ἔσται, ἔργον, ἀφ' ἑσῆς τὸ ἀδελφὸν εἶναι ποτὲ
 παρασκευῆ, τὰ ὅσῳ, ἢ τὰ παρασκευῆ. οἱ
 ἐν τῆ δὲ ἀφ' ἑσῆς τῶ συγγράμματός. φησὶ
 γὰρ, τῶ λόγου * τῶ δὲ ὅσῳ αἰεὶ ἀξιώσει
 ἀφ' ἑσῆς ποιήσων. ἀδελφὸν γὰρ τὸ αἰεὶ, πρὸς
 ὅσῳ ἀφ' ἑσῆς ἔσται. * ἐπὶ τὰ δεῖ ποτὲ ἔσται
 ζεῖν, τὸ μὴ ἀποδιδόναι, ἐὰν μὴ ὅσῳ ἀφ' ἑσῆς
 ἀμφοῖν ὁ ἀρμότῆς. οἱ δὲ ἢ ἴσῳ, ἢ ἄλλῳ,
 τὸ μὴ ἰδῶν, οὐ χροῖον. τὸ δὲ αἰετὸ ὄντος, κοι-
 νόν. ἀσαφῆ δὲ, * ἀπὸ μὴ ὅσῳ εἶπῃ,
 μέλλων πολλὰ μεταξὺ ἐμβάλλειν. οἱ δὲ, ἔ-
 μέλλων γὰρ ἀφ' ἑσῆς ἐκείνη τὰ δεῖ, ἔ τὰ δεῖ,
 καὶ ὅσῳ, πορευόμεναι. ἀλλὰ μὴ, ἐμέλλων γὰρ
 ἀφ' ἑσῆς πορευόμεναι, εἶπα τὰ δεῖ, καὶ τὰ δεῖ,
 καὶ ὅσῳ ἐξήμερος.

ἀμφιβολοῖς

ἀμφοτέρωθεν

ἢ ἀμφοτέρωθεν

ἀμφοτέρωθεν

ἀμφοτέρωθεν

ὅσῳ δὲ τ. σ.

ἀπὸ μὴ ὅσῳ

A Si verò multum interiectum est inter,
 Profectus sum, obscurum est. Ac vnum
 quidem, quod bene se habet, est in
 coniunctionibus: alterum verò est, ut
 propriis nominibus loquamur, & non
 ambientibus: Tertium, ut non ambi-
 guis: nisi quis contraria praeligat. id
 quod faciunt, quando nihil habent, quod
 dicant, & simulant aliquid dicere: ta-
 les enim de industria proferunt hæc, ut
 Empedocles. nam decipit circuitus, si
 multus sit, & afficiuntur auditores, ut
 B vulgares inter ariolos, quando dicentibus
 ambigua annuunt:

Cruetus Halym penetrans magnam peruerteret
 opum vim.

Et quia omnino est error minor, per ge-
 nera rei loquuntur arioli. Verbi gratia,
 si quis in ludo paris & imparis, paria aut
 imparia dixerit magis, quàm quot ha-
 beat, & futurum esse, quàm quando.
 Quamobrem arioli non definiunt, quan-
 do. Omnia igitur hæc similia sunt.
 Quare nisi alicuius eiusmodi rei gratia,
 fugienda sunt. Quartum, ut Protago-
 ras genera nominum diuidebat, in viri-
 lia & fœminina, & instrumenta. Opor-
 tet enim reddere etiam hæc rectè. Illa
 verò reuerfa, & collocata discessit. Quin-
 tum in multis, & paucis, & vno rectè
 nominandis. Illi verò reuerfi verbera-
 runt me. Omnino autem oportet facile
 legi, quod dictum est, & proferri posse.

Est verò idem quod multæ coniuñctio-
 nes non habent. Nec quæ non facile est
 interpungere, ut quæ sunt Heracliti.
 Nam quæ sunt Heracliti interpungere,
 operosum est, quia incertum est, vtri
 adiaceat, posteriorine an priori, ut in
 principio ipsius libri. Inquit enim, Ra-
 tionis huius quæ est semper, imperiti ho-
 mines fiunt. Incertum enim est, illud,
 Semper, vtri interpungas. Præterea effi-
 cit solcecismum ipsum non reddere, si
 non adiungas ambobus, quod conuenit:
 ut aut strepitum, aut colorem, videns
 quidem, non est commune: sentiens ve-
 rò, est commune. Obscuritas autem est,
 si non præponendo dicas, multa in me-
 dio inculcaturus, ut, Debebam enim lo-
 cutus cum illo hæc, & hæc, & sic, pró-
 ficisci, non autem, Debebam enim lo-
 cutus proficisci, deinde hæc, & hæc, & sic
 facta sunt.

D
 E

A

CAPVT VI.

De elocutione amplificata.

AD tumorem elocutionis valent hæc, Oratione uti pro nomine, ut, non circulum, sed planitiem à medio æqualem: ad concisionem verò contrarium, pro oratione nomen. Et, si turpe, aut indecorum sit, si in oratione sit turpe, nomen dicere: si verò in nomine, orationem. Et translationibus declarare, & epithetis, vitando id quod poëticum est. Et vnum multa facere, quod poëta faciunt, cum vnus sit portus, tamen dicunt, Portus in Achaicos. &, Tabulares autem multifores apertiones. Et, non coniungere, sed vtrique vtrumque adiungere, Huius mulieris huius nostræ. Si verò concisè, contrarium, Huius nostræ mulieris. Et, cum coniunctione dicere. Si verò concisè, sine coniunctione. non inconiuncta autem, ut Profectus, & locutus, Profectus locutus sum. Et illud Antimachi vile, Quæ non habet, dicere, ut ille facit in Teumesso, Est quidam ventosus paruus collis. augetur enim sic in infinitum. Estque hoc tum in bonis tum in malis, quod non habet vtro modo sit utile. vnde etiam nomina poëta ducunt, Achordum, & Alyrum concentum. ex priuantiis enim inferunt. Probatum autem hoc in translationibus quod dictum est, quæ sunt ex proportione, ut dicere tubam esse concentum Alyrum.

CAPVT VII.

De elocutione decora.

DEcorum autem habebit elocutio si sit tum affecta tum morata, tum subiectis rebus proportione respondens. ac proportione responderet, si neque de amplis submissè dicatur; neque de tenuibus grauitèr; neque tenue nomen consequatur ornatus. Sin minus, Gomœdia apparet, ut facit Cleophon. Similiter enim aliqua proferebat, ac si diceret, Veneranda fucus. Affecta consistit in eo, ut si sit contumelia, irati dictio sit: si impia, & turpia sint,

ΚΕΦΑΛ. 5.

Περί ὀγκου τῆς λέξεως.

EΙΣ ὄγκον δὲ τῆς λέξεως συμβάλλεται πᾶσι τοῖς λόγοις χρησθῆναι αὐτὸ ὄνομα ὅτι, μὴ κύκλον, ἀλλ' ἐπίπεδον τὸ ἐκ τῆς μέσου ἴσῃ. εἰς δὲ σιωπίας τὸ ἐναίτιον, αὐτὴ τῆς λέξεως ὄνομα. καὶ εἰς αἰσθητὸν, ἢ ἀπορεπές· εἰ μὲν ἐν τῷ λόγῳ ἢ αἰσθητὸν, ἢ ὄνομα λέγειν· εἰ δὲ ἐν τῷ ὀνόματι, ἴσῃ λόγον. Ἐ μεταφοραῖς δηλοῦν, καὶ τοῖς ἐπιθετοῖς, ὅτι βούμυρον. Ἐ ποικιλίαν. καὶ τὸ ἐν πολλοῖς ποιεῖν, ὅτι οἱ ποιηταὶ ποιοῦσιν· ἐνὸς ὄντος λιμῆμος, ὅμως λέγουσι, λιμῆμας εἰς Αχαϊκοῖς.

* Δέλτου μὲν αἰδέ πολὺ θρηνοῖ Διὸς τυχαί.
 Ἐ μὴ ἐπιζυγῶναι, ἀλλ' ἐκατέρω ἐκατέρω, τῆς γυναικὸς τῆς ἡμετέρας. εἰ δὲ σιωπίας, τὸ ἐναίτιον, τῆς ἡμετέρας γυναικὸς. καὶ μὴ σιωπίας λέγειν· εἰ δὲ σιωπίας, αἰσθητὸν ἢ ὄνομα, μὴ ἀσιώδετα δὲ· ὅτι πορθητὸς ἢ ἀκαλεῖται, πορθητὸς διελέχθη. Ἐ ἂν ἀντιμάχου χρησίμων, ὅτι ὡς μὴ ἔχει λέγειν, * ὁ ἐκείνος ποιεῖ ὅτι τῆς θυμιασθῆ.

Eurip. Iphig. Taur.

Ἐστὶ τῆς ἰσομερείας ὀλίγος λόφος· αὐξέτω γὰρ οὐτως εἰς ἀπειρον. ἔστι δὲ τῆς ὅτι ὅτι ἀγαθῶν ἢ κακῶν, ὅπως εἰς ἔχει, ὅπως αἰσθητὸν ἢ χρησίμων. ὅτι καὶ τὰ ὀνόματα οἱ ποιηταὶ φέρουσι, τὸ ἀχορδον, ἢ τὸ ἀλυρον μέλος· ἐκ τῆς τερήθεων γὰρ ὅτι φέρουσιν. * ὅτι δοκιμὴ γὰρ τῆς ἐν τῷ μεταφοραῖς λεγόμενον, τῆς ἀσάλογον· ὅτι τὸ φάσμα πᾶσι σάλπιγγα εἰ μέλος ἀλυρον.

Ἐ δὲ

Ἐ δὲ

ΚΕΦΑΛ. 6.

Περί ἑξῆς ὀρέποι λέξεως.

TΟ δὲ ὀρέπον ἔξει λέξις, εἰ μὴ παθητικὴ τῆς ἡλικῆς, ἢ τοῖς ἀποκειμένοις ἀσάλογον. τὸ δὲ ἀσάλογον ὅτιν, ἀσάλογον εἰ μὴ τε αἰσθητῶν, * ἀλλοκαθάρτως λέγεται μὴ τε αἰσθητῶν, σεμνῶς· μὴ ὅτι ὅτι ἀτελεί ὄνομα πέπῃ χρομῶς· εἰ δὲ μὴ, καμῶσα φαίνεται· ὅτι ποιεῖ Κλεοφῶν· ὁμοίως γὰρ ἕνα ἔλεγε, ἢ εἰ εἰπείον δὲ, πότνια συκῆ. παθητικὴ δὲ, * εἰ μὲν ἢ ὕβρις ὀργισμοῦ λέξις. εἰ δὲ αἰσθητὸν ἢ αἰσθητῶν ἢ λέξις.

εἰ μὲν ἢ ὕβρις ὀργισμοῦ

A

CAPVT VIII.

Κ Ε Φ Α Λ. η'.

De elocutione numerosa.

Περὶ ῥυθμοῦ.

Figuram autem elocutionis oportet neque metri compotem esse, neque rhythmici expertem: illud enim minus appositum est ad persuadendum. nam esse fictum videtur: & simul etiam auocat. nam ut attendatur, facit, quando simile rursus veniet. sicut præcones præoccupant pueri, quem eligat patronum is qui manumittitur, Cleonem. Quod autem sine rhythmo est, sine termino est. Oportet verò terminari, non metro. iniucundum enim est, & non accommodatum cognitioni, quod non terminatur. Terminantur autem numero omnia. at figuræ locutionis numerus est rhythmus, cuius etiam metra segmenta sunt. Quamobrem rhythmmum oportet habere orationem, non metrum: alioquin poëma erit. Neque rhythmmum exquisitè. Id autem erit, si quadantenus sit. Ex rhythmis verò Heroüs grandis, & dictioni accommodatus, & harmoniæ ind gens. Iambus autem ipsa est elocutio multitudinis. Quamobrem maximè omnium metrorum iambica effundunt, qui loquuntur. at oportet grandiore effiei, & excitari. Trocheus cordatior est. id manifestum faciunt Tetrametra. Sunt enim volubilis rhythmus Tetrametra. Relinquitur Pæan, quo vsi sunt à Thraÿmacho incipientes. non potuerunt verò dicere, quinam esset. Tertius autem est Pæan: & coniunctus iis qui dicti sunt. ac tria ad duo est. Ex iis verò ille vnum ad vnum: hic duo ad vnum. Coniunctaque est rationibus his sesquialtera. atque hic est, Pæan. Ac alii quidem & ob ea quæ dicta sunt, abiiciendi, & quia metrici. Pæan vero sumendus. ex solo enim non est metrum eorum qui dicti sunt, rhythmorum, vt maximè lateat. Ac vtuntur quidem vno Pæane etiam incipientes. Oportet verò differre finem à principio. Ac Pæanis duæ species sunt oppositæ inter se, quarum vna quidem principio conuenit, vt etiam vtuntur: iste verò est, quem incipit longa, ac terminant tres breues. Delogena, siue Lyciam, & Auricome ô Hecate nate Iouis. Alter verò contrà, quem breues incipiunt tres, ac longa terminat. Humum & aquam, Oceanum & oeculuit horrifera nox. Iste autem finem efficit: breuis enim quia imperfecta est, facit mutilum,

Tom. III,

Tὸ δὲ ῥήμα τῆς λέξεως δεῖ μήτε ἔμμετρον εἶναι, μήτε ἀρρυθμον. τὸ μὲν γὰρ ἀπίθανον. πεσῶσθαι γὰρ δοκεῖ, καὶ ἅμα ἔξῃσι. προσέχειν γὰρ ποιεῖ τὰ ἔπιπλάσι. ὁμοίᾳ, πότε πάλιν ἦξει. ὡς οὗ οὐκ ἔστι κηρύκων προσλαμβάσει τὰ παῖδια, τὸ, ἵνα ἀφείηται ἔπιπλάσι ὁ ἀπελευθερωμένος, Κλέωνα. τὸ δὲ ἀρρυθμον, ἀπῶσθαι. δεῖ δὲ πεπεραίνεσθαι μὲν, μὴ μέτρα δὲ. ἀλλὰ γὰρ ἔστι ἀγρωτον τὸ ἀπειρον. περαίνεσθαι δὲ ἀειθμῶ πῶτα. ὁ δὲ τῷ ῥήματι τῆς λέξεως ῥυθμὸς, ῥυθμὸς ἐστίν; οὐκ ἔστι μίτρα τμητά. δεῖ ῥυθμὸν δὲ εἶναι τὸν λόγον, μέτρον δὲ μή. ποίημα γὰρ ἔστι ῥυθμὸν δὲ μὴ ἀκριβῶς. τῷτο δὲ ἔστι, εἰ μὴ μέτρον τοῦ ἦ. τῷ δὲ ῥυθμῷ, ὁ μὲν ἠρώος, σιμνός ἔστι λεκτικὸς, ἔστι ἀρμονίας δεόμενος. ὁ δὲ ἰάμβος, αὐτὴ ἐστὶν ἡ λέξις τῆς πολλῶν. δεῖ μάλιστα πῶτων τῷ μέτρῳ ἰαμβῶσ φεγγεῖσιν λέγειντες. δεῖ δὲ σιμνότησ ἡμέσθαι καὶ ἔκκεσθαι. ὁ δὲ ἔσχατος, καρδακικώτερος. δηλοῖ δὲ ἔσχα τετραμετρα. ἐστὶ γὰρ ἔσχατος ῥυθμὸς τῶ τετραμετρα. λέγειται δὲ παιᾶσ, ὅτι ἐχρᾶντο μὲν ἀπὸ Θεσσομάχου ῥεξάμενοι. οὐκ εἶχοι δὲ λέγειν, τίς ἴω. ἐστὶ δὲ τρίτος ὁ παιᾶσ, καὶ ἐχόμενος τῷ εἰρημῶσ. τρία γὰρ πρὸς δύο ἐστίν. ἐκβίνων δὲ, ὁ μὲν ἐν πρὸς ἐν. οἱ δὲ, δύο πρὸς ἐν. ἐχεται δὲ τῷ λόγων τούτων ὁ ἡμιόλιος. ἐστὶ δὲ ὅτι ὁ παιᾶσ. οἱ μὲν οὐκ ἄλλοι δὲ τῶ εἰρημῶσ, ἀφετέοι, ἔστι μετεκκοί. ὁ ὅ παιᾶσ, λιπότερος. ἀπὸ μόνου γὰρ οὐκ ἐστὶ μέτρον τῷ ῥητήτων ῥυθμῷ. ὡς τε μάλιστα λαμβάνειν. νῦν μὲν οὐκ ἔστι εἰρημῶσ καὶ ἀρχόμενοι. δεῖ δὲ ἀφῆρειν τῷ τελουτῷ τῆς ῥεξῆσ. ἐστὶ δὲ παιᾶσ δύο εἶδη αἰλικεῖμα ἀλλήλοισ. ὧν, τὸ μὲν ἐν, ῥεξῆ ἀρμότῃσ, ὡς οὗ ἔστι χραίνται. ἐστὶ δὲ ὅτι, οὐκ ἀρχεῖ μὲν ἡ μακροῦ, τελουτῶσ ὅτι πρὸς βραχυῶσ. Δαλογῆσ, εἶτε, Λυκίας, ἔστι, Χρυσιοχόμα. Ἐχεται πᾶσ Διός. ἔτερος δὲ ἔστι ἐνωδίας, οὐ βραχυῶσ ἀρχοῖσ τρεῖσ. ἡ δὲ μακροῦ τελουτῶσ. Μετὰ ὅ γὰρ ὕδατα τὸ ὡκασόν ἡφαῖσ νύξ. ἐστὶ δὲ τελουτῷ ποιεῖ. ἡ γὰρ βραχυῶσ ἔστι ἀτελής εἶναι, ποιῶσ λαβόνσ.

Υ γ γ

ἀλλὰ δὲ τῆ μακρᾷ ἀποτέλειται, ἔδῃλιω
 εἰ) πλὴν τελευτῶν, μὴ δὲ τὸν * γρα-
 φεία, μηδὲ δὲ πλὴν ἀσχετῶν, ἀλ-
 λα δὲ τὸν ῥυθμὸν. ὅτι μὴ οὕτω ἄρρυθμον
 δεῖ εἶ) πλὴν λέξιν, ἔ μὴ ἀρρυθμον καὶ
 τίνες ἄρρυθμον ποιοῦσι ῥυθμοὶ, ἔ πῶς ἔχον-
 τες, εἴρηται.

ΚΕΦΑΛ. 9.

Περὶ λέξεως εἰρημῆς, καὶ αὐτῆς
 εἰρημῆς.

Turneb. Aduers. l. 1. c. 4.
 πλειωθῆν.
 διότι εἰ
 ἀρρυθμῶς ὅτι
 τῆς καμπ.
 τῆς εἰρημῆς

TΗΝ δὲ λέξιν αἰσάτῃ εἰ) ἢ εἰρημῆν
 ἔ τελευτῶν μίας, ὡς ἄρ αἰ ὅτι
 τοῖς διθυράμβοις ἀσχετοῖς ἢ κατετραμμέ-
 νων καὶ ὁμοίαι τῆς τῶν ἀσχετῶν ποιητῶν ἀρ-
 πρόφοις. ἢ μὴ οὕτω εἰρημῆ λέξις, ἢ ἀρ-
 χία ἔστι. Ηροδότου Θουρείου ἢ ἰσορείας
 ἀπόδειξις. ταύτη γὰρ, πρῶτον μὴ ἀ-
 πύρτες, καὶ δὲ οὐ πολλὰ χεῖρα. λέ-
 γω δὲ εἰρημῆν, ἢ ὅσοι ἔχει τέλος καθ'
 αὐτῶν, ἀλλ' μὴ τὸ πρῶτον λεγόμενον * τε-
 λεια δὲ ἔστι ἀηδῆς, ἀλλ' τὸ ἀπειρον. ὅ-
 γὰρ τέλος πρῶτον βούλονται κεῖσθαι. *
 δεῖ ἄρ ὅτι τῆς καμπῆσιν ἐκπνέουσι καὶ
 ἐκλύουσιν. πρῶτον γὰρ τὸ πέρας, οὐ κα-
 μνῶσι πρῶτον. ἢ μὴ οὕτω εἰρημῆ τῆς
 λέξεως, ἔστι ἢ δε. κατετραμμένη δὲ, ἢ ὅτι
 ἀσχετοῖς. λέγω δὲ ἀσχετοῖς, λέξιν ἔχουσαν
 ἀσχετῶν, καὶ τελευτῶν αὐτῶν καθ' αὐτῶν, ἔ
 μέγας δισπύροισιν. ἢ δὲ αἰ ἢ τῆς αὐτῆς, καὶ
 ὁμοίαις. ἢ δὲ αἰ μὴ, ἀλλ' τὸ εἰρημῆ ἔχει
 τῶν ἀπειρῶν. ἔ ὅτι αἰ εἰ) ἔχει οἴεται ὁ ἀ-
 κροατῆς, ἔ αἰεὶ περὶ αὐτῶν ἢ αὐτῶν. ἔ δὲ
 μηδὲν ἀσχετοῖς εἰ), μηδὲ ἀρρυθμῶν, ἀηδῆς. ὁ-
 μαθῆς δὲ, ὅτι ὁμοιότητος. τῆς δὲ, ὅτι
 ἀρρυθμῶν ἔχει ἢ ἀσχετοῖς λέξις, ὅ πρῶτον
 ὁμοιότητος ἔχει. δε) καὶ τῶν μέτρων πρῶ-
 τος ὁμοιότητος μάλλον τῶν χυδῶν ἀρ-
 ρυθμῶν γὰρ ἔχει ἢ μετρεῖται. δε) δὲ * πλὴν
 ἀσχετοῖς καὶ τῆ ἀσχετοῖς τελευτῶν καὶ
 μὴ ἀσχετοῖς, ὡς ἄρ τὰ Σοφοκλέους
 ἰαμβῶν.

Καλυδῶν μὴ ἢ δε, γὰρ Πελοπίαις ἔστι.
 πρῶτον γὰρ ἔστι ἔσοχον τῶν ἀσχε-
 τῶν, ὡς ἄρ ἔ ὅτι τῆ εἰρημῆ πλὴν
 Καλυδῶνα εἰ) τῆς Πελοποννήσου. ἀσχε-
 τῶν δὲ, ἢ μὴ, ὅτι κώλις. ἢ δὲ, ἀφελῆς. ἔστι
 δὲ, ὅτι κώλις μὴ, λέξις ἢ τελευτῶν τῆς
 εἰρημῆς, ἔ ἀσχετοῖς, μὴ αἰ τῆ ἀσχετοῖς.

A sed oportet in longa amputari, & mani-
 festum esse finem: non per librarium, ne-
 que per paragraphen, sed per rhythmum.
 Ac numerosam quidem oportere esse
 elocutionem, & non expertem rhyth-
 mi, & qui numerosam efficiant rhyth-
 mi, & quomodo se habentes, dictum
 est.

CAPVT IX.

De elocutione fusa & versa.

Elocutionem autem necesse est esse
 aut fusam, & vinculo vnā, ut in
 Dithyrambis dilationes: aut versam, &
 similem veterum poetarum conuersioni-
 bus. ac fusa quidem elocutio prisca est.
 Herodoti Thurii hæc est expositio. Hac
 enim primū omnes, nunc verò non
 multi vtuntur. Voco autem fusam, quæ
 nullum habet finem per se, nisi res,
 quæ dicitur, terminetur. est autem iniu-
 cunda propter infinitatem: finem enim
 omnes volunt intueri. Quamobrem in
 flexionibus anhelant, & deficiunt. pro-
 spicientes enim terminum, non laborant
 prius. ac fusa quidem elocutio est hæc.
 Versa verò, quæ in periodis cernitur.
 Voco periodum, elocutionem habentem
 principium, & finem ipsam per se, &
 magnitudinem conspectu facilem. Iu-
 cunda autem huiusmodi est, & quæ fa-
 cilè percipi potest. Iucunda quidem,
 quia contrario modo se habet ac intermi-
 natum: & quia semper aliquid se habere
 putat auditor: & quod semper terminatum
 sit aliquid ipsa. Illud autem, nihil præ-
 noscere esse, neque aperire, iniucundum
 est. Facilis vero ad percipiendum, quia
 facilè memoria retineri potest. idque quia
 numerum habet in periodis elocutio, quæ
 omnium est aptissimus ad memoriam.
 Quamobrem & metra omnes recordan-
 tur magis, quàm soluta. numerum enim
 habent, quo mensurantur. Oportet ve-
 ro periodum etiam sententia terminari,
 & non abrumpi, ut Sophoclis iambica:
 Calydon quidem hæc, terra Pelopei so-
 li. contrarium enim licet existimare,
 quàm si diuidatur, ut & in eo quod di-
 ctum est, Calydonia esse Peloponnesi.
 Periodus autem vna quidem in colis est:
 altera vero simplex. Est in colis quidem di-
 ctio perfecta, & distincta, & quæ facilè spi-
 ritu comprehenditur, non in distinctione,

vt & quæ dicta est periodus, sed tota. Colum verò est, altera pars eius. Ac simplicem voco unimembrem. Oportet autem & cola, & periodos neque mutilas esse, neque longas. Pusillum enim hætere sæpe facit auditorem. Necessè enim est, quando adhuc tendens ad id quod ultra est, & ad modum, quem habet in se termini, retrahitur, cessante oratore, quodammodo offensionem fieri propter repulsionem. Longa verò, vt deficiat, efficiunt, quemadmodum ultra terminum se conuertentes: derelinquunt enim & isti simul deambulantes. Similiter verò & periodi. quæ longæ sunt, oratio fit, & anabolæ simile. Quare fit, quod iocatus est Democritus Chius in Menalippidem, qui fecerat pro antistrophis anabolam. Nempe sibi mala fabricat vir, alii mala fabricans. Longa verò anabola, ei qui fecit pessima. Conuenit enim tale etiam dicere in eos qui longis colis vtuntur. Quæ verò nimis breuia cola habent, non fiunt periodi. Ita præceps igitur agunt auditorem. Quæ verò in colis est elocutio, vna quidem distincta est: altera verò opposita. Distincta quidem, vt, admiratus sum sæpenumero eos qui conciliabula coegerunt, & gymnica certamina instituerunt. Opposita verò, in qua per vtrumque colum aut contratio contrarium componitur, aut idem iungitur contrariis. Vtrisque autem profuerunt, & qui remanserunt, & qui secuti sunt. illis enim plura iis quæ domi essent, acquisuerunt: his verò satis eorum quæ domi essent, reliquerunt. Contraria mansioni consecutio, ei quod satis est, id quod plus est. Quare & pecuniarum indigentibus, & frui volentibus, fructio acquisitioni opponitur. Et præterea, contingit sæpe in his & prudentes aduersa fortuna vti, & imprudentes rectè agere. Statim quidem fortium præmia obtinuerunt: non multo post imperium maris sumpserunt. Nauigasse quidem per terram, ambulasse verò per mare: Cum Hellepontum quidem unxisset, Athon verò perfodisset. Et natura ciues qui sunt, per legem ciuitate priuari. Alii eaim ipsorum malè perierunt: alii verò turpiter seruari sunt. Et priuatim quidem barbaris seruis vti: publicè verò multos ex sociis despiciere seruiantes. Aut viuentes habituros: aut mortuos relicturos.

A ὡς ἄν ἢ * εἰρηυμένη περίοδος, ἀλλ' ὅλη. καὶ λον δὲ ἔστι, τὸ ἔπερον μῦρον τῆς αἰφελῆ δὲ λέγω πλὴν μονόκωλον. δεῖ δὲ καὶ τὰ κώλα, ἔ ται περίοδοις, μήτε μειούρου (ἢ), μήτε μακρός. Ὁ μὲν γὰρ μικρὸν περισπᾶειν πολλὰ κίς ποιεῖ τὸν ἀκροατῆν. ἀναγκη γὰρ ὅτῳ ἐκ ὀρμῆν ἔπι το πῶρῳ, καὶ τὸ μέτρον, * οὐ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὄρου, ἀνίστασθαι παυσανδρῶν, ἢ πῶρ ἔχει ἐ αὐτῷ ὄρου αἰσπασσέναι παυσαμῶν.

B οἱ δὲ ἄλλοι ἄποκαμπτῶντες τῆς τερματός ἀπολείπει γὰρ ἔ οὐρι τῆς συμπεριπατοῦ ται. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ περίοδοι αἱ μακροὶ οὐσαι * λόγος γὰρ, καὶ * ἀναβολὴ ὁμοίον ὡς τε γέ νεσθαι, ὃ ἔσκωψεν Δημόκριτος ὁ Χίος εἰς Μελε νιπιδίῳ ποιήσαντα αὐτῆ τῆν ἀνίστροφῶν * ἀναβολάς.

Οἱ τ' αὐτὰ κακὰ τὸ χεῖ αἰήρ, ἀλλὰ κακὰ πύχων.

Hesiod.

ἢ δὲ μακροὶ ἀναβολῆ, τὰ ποιήσαντα κακίση ἀρμότῃ γὰρ τὸ πῶρῳ καὶ εἰς τῆς μακροκώλοις λέγειν. αἱ δὲ λίαι βραχυκώλοι, οὐ περίοδοις γίνεσθαι. * περιπετῆ οὖν ἀγει τὸν ἀκροατῆν. τῆς δὲ * ἐκ κώλοις λέξεως, ἢ μὲν κώλο μὲν, διηρημένη ἔστιν. ἢ δὲ, ἀνικειμένη διηρημένη μὲν, οἷ, * Πολλὰ κίς ἐθαύμασα τῆ ται πῶρηγῶν στωαζαζῶνται, ἔ τῆς γυμνικῆς ἀγῶνας κατὰ σπῶνται. ἀνικειμένη δὲ, ἐν ἢ ἑκατέρω τὰ κώλα, ἢ πῶρ ἐρασίῳ ἐσθλῶν σὺ γὰρ ἔσθαι, ἢ τῶν ἑπέδου (ἢ) τοῖς ἐναρπίοις. οἷ, Ἀμφοτέρωσι δὲ ὠνοσῶν, καὶ τοῖς ἰπομείναι ται, ἔ τοῖς ἀκολουθησῶν ται. τοῖς

Isoocrates Paneg.

Ibid.

D μὲν γὰρ, πλείω τῆς οἴκοι περιπετῆ τῆς τῆς δὲ, ἰχθυῶν πλὴν οἴκοι κατελιπον. * ἐκ μῆ τῆς ἰσομοίῃ, ἀκολουθησῶν ἰχθυῶν, πλῆθον ὡς τε ἔ τῆς ζημιῶν δεινότητι, ἔ τοῖς ἀπολαύσαι βουλομένοις, ἀπολαύσις κτήσῃ ἀνικεισθαι καὶ ἐπὶ. Συμβαίνει πολλὰ κίς ἐν τῶν καὶ τοῖς φροῖμοις ἀτυχεῖν, ἔ τῆς ἀφροῖα κατὰ τῶν ἄλλοι μὲν τῆν ἀφροῖαν ἢ ἐπὶ τῶν, οὐ πολὺ δὲ ὑπερῶν πλὴν ἀφροῖαν τῆς θαλάττης ἔλαβον. πλῆθον μὲν δὲ τῆς ἠπείρου, πλῆθον δὲ ἀφ' τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλησπόντον ζῶσαι, ἔν δὲ Ἀθῶν ἀφροῖας. καὶ φύσει πολίτας ὄντας, νόμῳ τῆς πόλεως ἐρεσθαι. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, * κακῶς ἀπώλοντο. οἱ δὲ, ἀφροῖας ἐσώθησαν. ἰδία μὲν, τοῖς βαρβαροῖς οἰκέταις χρῆσθαι κοινῆ δὲ, πολλοὶ τῆν

ἐκ μῆ τῆς ἰσομοίῃ ἢ ἀκολουθία, ἢ κατὰ πλῆθος.

καλῶς

ἐξ ἑν, ἢ πλῆθον τῶν κατὰ λείψεν.

ήμας, εἰς ἡμᾶς, εἰς ἡμᾶς.

ἐν τῷ ἴσῳ

ἐκάπερ

πλάτῃ

Ἰλιάδ. 1.

καὶ τὸ αἰ.

ἐν πύκῳ

Ἐὸ εἰς Πειθολαόνους εἶπε καὶ Λυκόφρονα ἐν
 πᾶσι δικαστέω, Οὐτε δὲ ἡμᾶς, οἴκοι μὲν
 ὄντες, ἐπὶ πύκῳ ἐλθόντες δὲ ὡς ἡμᾶς, ἐσ-
 νύτωται. ἀπὸ ἴσῳ γὰρ τῶν ποιείτω εἰρημύων.
 ἡδεῖα δὲ ἔστιν ἡ τριώτῃ λέξις, ὅτι τὰ εἰσαίτια
 γινώσκονται, καὶ τὸ ἄλλῃ μᾶλλον γινώ-
 σκονται. Ἐὸ ἔστιν ἐπιλογομῶν ὁ γὰρ ἔλεγχος,
 συναγωγὴ τῆν ἀντικειμένων ἔστιν. ἀντίθεσις
 μὲν οὖν τὸ ποιούτων ἔστι. παρίσθις δὲ, ἡ ἀνί-
 τα κώτῃ παρομοίωσις δὲ, ἡ ὁμοία τῆ ἐσ-
 χαταέχη ἡ ἐκάπερ τῆν κώτων ἀνάγκη δὲ
 ἡ ἐσ ἀρχῆ, ἡ ἔστι τὴν τελευτῆς ἔχειν. καὶ ἀρχῆ
 μὲν, αἰεὶ τὰ ὀνόματα ἡ δὲ τελευτῆ, τῆ ἐσ-
 χαταεπιλογομῶν, ἡ τῆ ἀντι ὀνόματος παρίσθις,
 ἡ τὸ αἰτῶ ὄνομα. ἐν ἀρχῆ μὲν, τὰ τριώτῃ.
 Ἀρχὴ γὰρ ἔλαβεν ἀρχὴν πρὸ αὐτῆ.

Δωρητὶ ἐπέλεγο, τὸ ἀρχῆ τὸ ἐπέ-
 εστιν.

ἔστι τελευτῆς δὲ, Ὡς ἔστιν αὐτὸν παιδίον τε-
 κέναι, ἀλλ' αὐτῆ ἀπὸν γινώσκονται. Ἐν πλεί-
 σταις δὲ φρονήσι, καὶ ἐν ἐλαχίσταις ἐλπίσι
 τῶν δὲ τῶν, Ἀξίος δὲ σαθῆναι χαλ-
 κῆς, οἷον ἀξίος ὢν χαλκοῦ. τῶν δὲ ὄνομα,
 Σὺ δὲ αὐτὸν καὶ ζῶντα ἔλεγεσ κακῶς, καὶ νῦν
 γράφεις κακῶς. ἀπὸ συλλαβῆς δὲ, Τί αὖ
 ἔπαυες δεινόν, εἰ αὖτ' εἶδες ἀρχὴν; ἔστι δὲ
 ἅμα πῶντα ἔχειν τῶν, Ἐ ἀντίθεσις εἰ τὸ αὖ-
 τῶ, Ἐ παρίσθι, Ἐ ὁμοιοτέλετον. αἰ δὲ ἀρχῆ
 τῆν ἀπὸ δὴν γινώσκονται ἐν τῶν Θεοδεκτικῶν ἔστι
 εἰθιμῶν. εἰσι δὲ καὶ ψευδῆς ἀντιθέσις, οἷον
 καὶ Ἐπιχρῆμος ἐποίησ, Τόκα μὲν ἐσ τῆ-
 νοῖς ἐγὼν ἴω. τόκα δὲ τῶν πύκῳ ἐγὼ.

Κ Ε Φ Α Λ. ι.

Πόθεν λέγεσται τὰ ἀεῖα καὶ τὰ βύδχι-
 μῶντα.

Ἐπειδὴ
ἐστὶ
ἡ δὲ πᾶσι
φύσις ἔστι.

Ἐπειδὴ δὲ διώκεισται τῶν πύκῳ, πό-
 θεν λέγεσται τὰ ἀεῖα, καὶ τὰ βύδ-
 χιμῶντα, λεκτέον. ποιεῖν μὲν οὖν ἔστι τῶ
 βύφου, ἡ τῶ γινώσκονται. δεῖξαι δὲ,
 τῆς μεθοδου τῆς. εἰπω μὲν οὖν ἔστι Ἐπι-
 εθιμῶντα. ἀρχῆ δὲ ἔστι ἡμῶν αὐτῆ. Ἐ
 γὰρ μαθητῶν γινώσκονται, ἡ δὲ φύσις πᾶσιν
 ἔστι. τὰ δὲ ὀνόματα σημαίνει. ὡς τε ὅσα τῶ
 ὀνομάτων ποιεῖ ἡμῶν μαθητῶν, ἡ δὲ αἰ-
 μὲν οὖν γινώσκονται, ἀρχῆ. τὰ δὲ κύ-
 ρια, ἴσμεν ἡ ἔστι μεταφορᾶ ποιῶ τῶ μάλιστα.

A Et quod in Pitholaum quidam dixit, & Lycophronem, in iudicio, Isti autem vos domi manentes vendebant: profecti verò ad nos empti sunt. Omnia enim hæc efficiunt id quod dictum est. Ac iucunda est eiusmodi elocutio: quia contraria notissima, & iuxta se posita notiora sunt: & quia videntur similia syllogismo: elenchus enim collectio oppositorum est. Ac oppositio quidem eiusmodi est. Compar verò, si æqualia sint cola. Et assimilatio, si similes exitus habeant utraque ex colis. Necessè verò est aut in principio, aut in fine habere. Et principium quidem semper nomina: finis verò extremas syllabas. Aut eiusdem nominis casus. Aut idem nomen. In principio quidem sic: Agrum accepit argum ab ipso: Placati donis fuerunt, pacatique ore. In fine autem: Non putarunt ipsum puerum peperisse, sed ipsius causam fuisse. In cura quidem plurima, in spe verò minima. Casus autem eiusdem: Dignus verò qui statuat habeat æream, cum minimè dignus sit ære. Idem verò nomen: Tu illi, cum viueret, dicebas malè, & nunc scribis malè. A syllaba autem: Quidnam passus esses malum, si virum vidisses ignaum? Ac licet simul omnia idem habere. Et oppositionem esse idem, & compar, & similiter desinens. Principia verò periodorum ferme in Theodectiis enumerata sunt. Ac sunt etiam falsæ oppositiones, ut etiam Epicharmus faciebat: Interdum quidem cum illis ego eram: interdum verò apud illos ego.

CAPVT X.

De elocutione urbana, & locis urbanorum præcipuis, & imprimis de translatione & proportione.

Quoniam verò explicatum est de his, unde ducantur urbana, & quæ probantur, dicendum est. ac fingere quidem est ingeniosi, vel exercitati: demonstrare verò, methodi huius. Dicamus igitur & enumeremus. Et principium erit nobis hoc, quod discere facile, iucundum omnibus natura est. Nomina verò significant aliquid. Quare quæcumque ex nominibus efficiunt, ut discamus, iucundissima sunt. ac linguæ quidem incognitæ, propria verò scimus. Translatio autem efficit hoc maximè,

Cum enim dixit senectutem stipulam, fecit, ut disceremus, & cognoscere-
 mus ex genere. ambo enim deflorue-
 runt. ac faciunt quidem etiam poe-
 tarum imagines idem. Quamobrem si
 recte adhibita fuerint, urbanum ap-
 parebit. Est enim imago, ut dictum
 est prius, translatio differens adiunctio-
 ne. Itaque minus iucunda, quia lon-
 gior, & non dicit hoc illud esse. Ve-
 rum ne quaerit quidem hoc animus. Ne-
 cesse iam est, & elocutionem, & en-
 thymemata ea esse urbana, quaecumque
 faciunt ut nos discamus celeriter. Quam-
 obrem nec quae in promptu sunt enthy-
 memata probantur, (in promptu enim
 esse dicimus omnibus nota, & quae non
 oportet scrutari) nec quaecumque di-
 cta ignorantur: sed quorum aut si-
 mul dictorum cognitio fit, etiam si
 non prius esset: aut paulo post se-
 quitur mentis agitatio. Fit enim tan-
 quam perceptio. Illo vero modo neu-
 trum. ac secundum quidem sententiam
 eius quod dicitur, talia probantur en-
 thymemata. ac secundum elocutionem
 in figura quidem si oppositè dicatur in
 hunc modum: Et alius communem pa-
 cem existimantibus, suis vero priuatis
 rebus bellum; opponitur bellum pacis;
 Nominibus vero, si habeant translatio-
 nem: eamque neque alienam, difficile
 enim contueri: neque in promptu non
 enim efficit affectum. Praeterea si an-
 te oculos ponant: cernere enim oportet,
 quae aguntur, magis quam quae
 futura sunt. Praeterea oportet tria spe-
 ctare haec, translationem, oppositio-
 nem, actum. Cum autem translatio-
 num quatuor genera sint, proban-
 tur maximè quae sunt ex proportione.
 ut Pericles dixit iuventutem mortuam
 in bello sic sublatam esse ex ciuitate, ut
 si quis ver ex anno tolleret. Et Le-
 ptines de Lacedaemoniis: Non oportet
 permittere ut Graeciae alter oculus
 erueretur. Et Cephisodorus, studente
 Charete rationes reddere de Olynthia-
 co bello, aegrè tulit, cum diceret, in
 furno populum habentem, rationes co-
 nari reddere. Et cohortans aliquando
 Athenienses, ut in Euboeam fru-
 mentatum irent, dixit oportere exire
 Miltiadis decretum. Et Iphicrates,
 cum percussissent foedus Athenienses
 cum Epidauri maritimaque ora, mo-
 lestè tulit, dicens, ipsos belli viati-
 ca iustulisse. Et Pitholaus Paralum,
 clauam populi: Et Sestum, cellam
 frumentariam Piraei. Et Pericles Aeginam
 iubebat tollere, Ippitudinem Piraei.
 Et Maerocles dixit, nihil nequius esse,

A ὅτι γὰρ εἶπη τὸ γῆρας καλὰ μὲν, ἐποίησε
 μάθῃσιν καὶ γῶσιν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ γῆρας ἀμφοῖν γὰρ
 ἀπὸ τῆς ἡλικίας. ποιοῦσι μὲν οὖν καὶ αἱ τῆς ποιη-
 τῆς εἰκόνες τὸ αὐτὸ· ἀφ' ἑαυτοῦ αὖ * οὐ, ἀρετῆον καὶ φαίνεται.
 * φαίνεσθαι ἐστὶ γὰρ ἢ εἰκῶν, κατὰ τὸ εἶ-
 ρησθαι πρὸς τὸν, μεταφορὰ ἀφ' ἑαυτοῦ
 πρὸς τὸν. ἀφ' ἡτῆν ἡδύ, ὅτι μακροτέρως καὶ πρὸς τὸν
 οὐ λέγει ὡς τῆς ἐκείνου. ὁμοιωσὶν οὖν ζῆτι
 τῆς ἢ ψυχῆ ἀίετη δὴ ἐ λέξιν, ἐ ἐ-
 θυμῆματα (αὐτὰ εἰ) ἀρετῆ, ὅσα ποιεῖ ἡμῖν
 B μαθησὶν ἁρετῆς. ἀφ' ἑ οὐτε τὰ ἔπιπορῆα
 τῆς ἐθυμῆματων διδοκίμει· ἔπιπορῆα
 γὰρ λέγουσιν ἅπαντι δὴλα, καὶ ἂ μὴ δὲν
 δεῖ ζῆτῆσαι· οὐτε ὅσα εἰρημῆα ἀγροῦμε-
 να ἔστιν, ἀλλ' ὅσοι ἢ ἅμα * λέγουσιν ἢ
 γῶσιν γὰρ, * καὶ εἰ μὴ πρὸς τὸν ἑ-
 χεν ἢ μικρὸν ὑπερῆξει ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ· γῆτι
 γὰρ, ὅτι μαθησὶν ἐκείνως δὲ, ὅσοι πρὸς τὸν
 μὲν οὖν τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς λέγουσιν, τὰ
 ταῦτα διδοκίμει τῆς ἐθυμῆματων. κατὰ
 δὲ τὴν λέξιν, τὰ μὲν ἁρετῆ, εἰ δὲ ἀντικει-
 μέως λέγουσιν, ὅτι καὶ τὴν ἄλλοις κοινῶς
 C εἰρημῆα νομιζόντων τῆς αὐτῆς ἰδίους πόλεμον.
 * ἀντικεισθαι πόλεμος εἰρημῆ· πῆς δὲ ὀνόμα-
 σιν, ἐλὼ ἔχη μεταφορὰν ἐ αὐτῶν μὴτ' ἀλ-
 λοτείας χαλεπὸν γὰρ σκωιδεῖν μὴτ' ἔπιπο-
 ρῆα· ὅσοι γὰρ ποιεῖ τὰς ἐπὶ πρὸς ὁμοιω-
 τῶν * ποιεῖ ὅσοι γὰρ δὲ τὰ πρὸς τὸν μὴ-
 λον, ἢ μέλλουσα. * δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ πύτων σοφῆς
 τῆς, μεταφορὰς ἀπὸ τῆς ἐργῆς. τῆς
 ὅ μεταφορὰν πῆρας οὐσῶν διδοκίμει
 D μάλιστα αἱ τῆς ἀναλογίᾳ ὡς τῆς Περικλῆς
 ἔφη, τὴν νεότητα τὴν ἀπολομένην ἐπὶ πό-
 λεμον, οὕτως ἢ φασὶν ἐκ τῆς πόλεως, ὡς τῆς
 εἰ τις τὸ ἑαυτοῦ ἐκ τῆς ἐπὶ αὐτοῦ ὄξει. ἐ Λεω-
 τῆς τῆς Λακεδαιμονίων, ἐκ ἑαυτοῦ τῆς
 τῆς Ἑλλάδα ἐπερὶ φθῆλον γῆρας· ἐ Κη-
 φιστοδότης, ἀπὸ δαζόντος Χαρήτος διδύνας διδο-
 ναι τῆς Ὀλυμπιακὸν πόλεμον, ἢ γὰρ ἀκτεῖ,
 φάσκων εἰς πνίγμα τῆς δῆμον ἔχοντα, τῆς διδο-
 ναι τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ δὲ αὐτῶν. ἐ τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ ποτε τῆς
 E Αθῆναιος εἰς Εὐβοίας ἔπιπορῆα μῆρας, ἔφη,
 δὲν ὄξειναι τῆς Μιλτιάδου ψήφισμα. ἐ Ἰφικρα-
 τῆς, ἀπὸ τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ Αθῆναιων πρὸς * Ἐπίδου-
 ρον ἐ τῆς πρὸς τὸν, ἢ γῆρας τῆς φάσκων αὐτοῦ τῆς
 πολεμῆα ἐφ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν. ἐ Περικλῆος τῆς
 πρὸς τὸν, ῥόπαλον τῆς δῆμου, Σησὶν δὲ, * τῆ-
 λῆα τῆς Περικλῆος. ἐ Περικλῆος τὴν Αἴγιναν
 ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκείνως, τὴν λῆμιν τῆς Περικλῆος.
 ἐ Μαιερκλῆος, ὅσοι ἔφη * πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς

καὶ τῶν ἀποφθεγματικῶν δὲ τὰ ἀειδιὰ ὅτι ἐκ τῆς
 μὴ ὀφθαλμοφανοῦς λέγειν· οἷον τὸ τῆς Στρεψιχόρου, ὅτι
 οἱ τέτιγες ἑαυτοῖς χαμόθρα ἀφίθρα. καὶ, τὰ βῆ
 ἠιγμένα, δὲ τὸ αὐτὸ ἠδέα· μάθησις γὰρ, καὶ
 λέγειν μεταφορᾶ· καὶ ὁ λέγει Θεόδωρος, τὰ
 κατὰ λέγειν γίγεται δὲ, ὅτῳ τῶν ἀδελφῶν,
 καὶ μὴ, ὡς ἐκείνος λέγει, πρὸς τὴν ἑμπερι-
 σθεν δόξαν· ἀλλ', ὡς τῶν οἱ ἐν ταῖς γελασίαις τὰ
 τῶν ἀπεποιημένα· ὅτῳ δὴ δῶκα καὶ τὰ πα-
 ρὰ γράμμα σκώματα· δὲ ἀπατᾶ γὰρ· ἔ
 ἐν ταῖς μέτραις· οὐ γὰρ ὡς τῶν ὁ ἀκρῶν ἰστέ-
 λαβεί· ἔπειθε δὲ ἔχων ἰστέ ποσὶ χιμο-
 τλα· ὁ δὲ ὡς τῶν πέδηλα εἰρεῖν· τῶν δὲ ἀ-
 μα λεγόμενον, δεῖ δὴ λον εἶναι· καὶ δὲ * τῶν
 γράμμα ποιεῖ, οὐχ ὁ λέγει λέγειν, ἀλλ' ὁ με-
 τατρέφει ὄνομα· οἷον τὸ Θεοδώρου εἰς Νίκωνα
 τὸν κιθαρωδόν, θράττει σε· πρὸς ποιεῖται γὰρ
 λέγειν τὸ θράττει σε· καὶ δὲ ἀπατᾶ· ἄλλο
 γὰρ λέγει· δὲ μαθησὶ ἠδύ· ἐπεὶ εἰ μὴ ἰστέ-
 λαμβάνει Θεοδώρου εἶναι, οὐ δὲ εἰ ἀειδιόν εἶναι· ἔ
 τὸ, βούλει αὐτὸν τῶν· δεῖ δὲ ἀμφοτέρω
 πρὸς σκῆπτω λεγόμενα· οὐτὼ δὲ ἔ τὰ ἀ-
 εἰδιὰ· οἷον τὸ Φαίαι Αθηνάσις τὴν τῆς θαλάτ-
 τῆς δὲ χλῶ, μὴ δὲ χλῶ εἶναι τῶν κακῶν· ὅνα-
 οθαί γὰρ· ἢ ὡς τῶν Ἰσοκράτους τὴν δὲ χλῶ
 τῆ πόλει, δὲ χλῶ εἶναι τῶν κακῶν· ἀμφοτέρω
 γὰρ ὁ οὐκ ἀφῆθη τίς εἰρεῖν· τῶν εἰρησῶ· καὶ ἐγ-
 κώθη ὅτι ἀληθές· τὸ, τε γὰρ τὴν δὲ χλῶ φάσαι
 ἀρχλῶ εἶναι, ὅτῳ σφόν· ἀλλ' ἔχ ἔτῳ * λέγει, ἔ
 δὲ χλῶ οὐχ ὁ εἶπεν, ἀποφθεσιν, ἀλλ' ἄλ-
 λως· ἐν ἀπασιν δὲ ταῖς, ἐὰν πρὸς σκῆπτω
 τὸ ὄνομα ἐνέγκη, ὁμωνυμία ἢ μεταφορᾶ, τὸ-
 τε τὸ βῆ· οἷον αἰάχετος, οὐκ αἰάχετος, ὁμω-
 νυμία ἀπέφθεσιν, ἀλλὰ πρὸς σκῆπτω, εἰ ἀεὶ
 δὲ· ἔ,

ματῶν
malè.

λέγει, ἀν
ἀλλο·
ἐμὸ ἀρ

ξένου, ξ.

ποσὺ τῶ βῆ·
δοκίμῃ μ.

Οὐκ ἀφ' ἑμῶν μαλλον, ἢ σε δεῖ * ξένου,
 ξένου· ἢ οὐ μαλλον ἢ σε δεῖ, τὸ αὐτὸ·
 καὶ, οὐ δεῖ τὸν ξένον, ξένον αἰεὶ εἶναι· ἀλλότριον
 γὰρ ἔ τῶν· τὸ αὐτὸ ἔ τὸ Αἰαξασίδου τὸ ἐ-
 παμνούμενον,
 Καλὸν γὰρ ἀποθανεῖν, ὅτιν θανάτου δρᾶν
 ἄξιον·
 ταῦτα γὰρ ἔστι τῶν εἰπεῖν ἄξιον γὰρ ἀποθα-
 νεῖν, μὴ ὅτι ἀξιον ἀποθανεῖν· ἢ, ἄξιον γὰρ
 ἀποθανεῖν, μὴ θανάτου ἄξιον ὅτι, ἢ μὴ
 ποιούτω θανάτου ἄξια· τὸ μὴ οὐκ εἶ-
 οδος τὸ αὐτὸ τῆς λέξεως τῶν τῶν· ἀλλ' ὅτῳ
 δὲ ἐλάττει ἔ ἀνικαιμῶς λεγῶν, * το-
 σούτω μαλλον· ὅ δὲ ἀξιον, ὅτι ἢ μὴ
 θησις, ἀφ' ἑμῶν τὸ ἀνικαιμῶς, μαλλον.

A Et apophthegmatum urbana sunt ex eo, quia non dicunt, quod verba sonant, ut illud Stesichori, Cicadas apud se humi cantaturas. Et quæ bene in modum ænigmatis formata sunt, ob idem iucunda sunt. Perceptio enim est, & dicitur translatio. & quod dicit Theodorus, nova proferre. id quod fit, quando præter opinionem fit, & non, ut ille ait, ex priore opinione, sed ut in ridiculis, leuiter immutata. Quod valent etiam sales ab annominatione. errorem enim obiciunt, etiam in metris. Non enim ut audiens existimabat. Ingrediebatur autem habens sub pedibus perniones. Ille verò putauit, calceamenta dicturum. Atque hoc simul ac dictum est, oportet manifestum esse. Annominationes autem faciunt, ut dicat, non quod dicit, sed quod inuertit nomen, ut illud Theodori in Niconem citharædum, Thraetei te. Simulat enim dicere, Conturbat te, & decipit. aliud enim dicit. Quamobrem discenti iucundum: quoniam si non existimet Thracem esse, non videbitur urbanum esse. Et illud, Vis ipsum persai. Oportet autem utrumque congruenter esse prolatum. Sic verò etiam urbana, ut affirmare, Atheniensibus maris archen non archen esse malorum: quæstum enim facere. aut, ut Isocrates, archen ciuitati archen esse malorum: utroque enim modo, quod non putasset aliquis dicturum, id dictum est: & cognitum est, verum esse. Archen enim affirmare archen esse, non est sapientis. Sed non sic dicit, & archen non quod dixerat, negat, verum aliter. Atque in omnibus his si congruenter nomen intulerit, homonymia, aut translatio, tunc bene se habet, ut Anaschetus non anaschetus, homonymiam negauit, sed congruenter si semper bis. Et, non eris magis, quam te oportet hospes, Hospes. aut non magis quam te oportet: idem. Et, Non oportet hospitem hospitem semper esse: alienum enim & hoc. Idem etiam valet celebre illud dictum Anaxandridæ, Honestum est mori, priusquam morte agat aliquid dignum. idem enim est ac dicere, dignum enim est mori, qui non sit dignus, qui moriatur. aut dignum mori, qui non morte dignus sit. aut, qui non faciat morte digna. ac forma quidem eadem elocutionis horum: verum quo breuius & oppositiùs prolata sint, eo probantur magis.

ἀφ' ἑμῶν τὸ ἐν ὀλίγω, θάττοι γίνεται· δεῖ

ΚΕΦΑΛ. Ιγ'

CAPVT XIII.

Περὶ τῆς τῶ λόγου μερῶν.

De partibus orationis.

ΕΣΤΙ δὲ τῶ λόγου δύο μέρη· ἀναγκάσιον
 γὰρ τὸ, τε παρῶμα εἰπεῖν παρὲς οὐ, *
 καὶ ἔτ' ἀποδείξαι. ἢ εἰπόντα μὴ ἀποδεί-
 ξαι, ἢ ἀποδείξαι μὴ παρῶμα εἰπόντα, ἀδυνα-
 τῶν ὅ, τε γὰρ ἀποδεικνύων, ἢ ἀποδεικνύ-
 ον, καὶ ὁ παρῶμα λέγων, ἐνεκα τῶ ἀποδείξαι παρ-
 λέγει. πύτων δὲ, τὸ μὲν παρῶμα εἰς ἔστι. ἔδδ,
 πῆσις· ὡς παρῶ εἰ πῆσις διέλοι, ὅτι τὸ μὲν,
 παρῶμα. ἔδδ, ἀποδείξαις. καὶ δὲ ἀφαι-
 ρῶσι γαλοῖως· διήγησις γὰρ πού τῶ διχαμι-
 κοῦ λόγου μόνου ἔστιν. ἔπιδεικνύων δὲ καὶ δη-
 μηρηκοῦ, παρῶ εἰ δὲ χῶμα διήγησιν εἰ οἶον
 λέγεισιν, ἢ παρῶ παρῶ τὸν ἀπὸ τῶ διχων, ἢ ἐπίλο-
 γον τῶ ἀποδεικνύων. παρῶμοι δὲ καὶ ἀ-
 πῶμα βολῆ, καὶ ἐπῶμα εἰς, ἐν τῶσις διμη-
 ρεῖαις τῶ γῶ, ὅτῶ ἀπῶμα ἢ καὶ ἢ κα-
 τηρεῖα ἔ ἢ ἀπῶμα πολλῶσις, ἀλλ' οὐχ
 * ἢ συμβουλή· ἀλλ' ὁ ἐπίλογος. ἔδδ ἔδδ
 διχαμικοῦ πῶμα, ὅτῶ εἰς μῶμα ὁ λόγος, ἢ τὸ
 παρῶμα διμηρημόνδον· συμβαίνει γὰρ τῶ
 μῶμα εἰς ἀφαιρεῖσθαι· ἀναγκῶμα εἰς μῶμα
 παρῶμα, καὶ πῆσις· ἔδδ μὲν οὐ τῶμα
 παρῶμα εἰς, παρῶμοιον, παρῶμα, πῆσις,
 ἐπίλογος· παρῶ γῶ παρῶμα εἰς τῶμα πῆσις
 ἔστι· καὶ ἢ ἀπῶμα βολῆ, ἀπῶμα τῶμα
 ὡς τε μῶμα ἢ τῶμα πῆσις. ἀποδεικνύων γὰρ πῶ
 ὁ ποιῶν τῶμα, ἀλλ' οὐ τῶ παρῶμοιον, οὐδ' ὁ
 ἐπίλογος, ἀλλ' ἀπῶμα μῶμα. ἔδδ οὐ, ἀπῶ
 ἢ παρῶμα εἰς ἀφαιρῶ, ὅτῶ ἐπῶμα οἶ παρῶ
 Θεῶμα εἰς, διήγησις ἐπῶμα, καὶ ἐπίδηγησις,
 ἔ παρῶμα εἰς, καὶ ἔλεγχος, καὶ * ἐπῶμα
 λέγχος· δὲ εἰ δὲ εἰδῶμα * λέγοντα καὶ ἀφαι-
 ρῶμα, ὄνομα ἢ παρῶμα. εἰ δὲ μῶμα, γῶ * κα-
 τῶμα καὶ ληρῶμα, ὅτῶ Λικύμνιος ποιῶμα τῶμα
 χῶμα, ἐπῶμα οἶον, καὶ ἀπῶμα εἰς.
 καὶ ὅτῶμα.

ΚΕΦΑΛ. Ιδ'

Περὶ παρῶμοιου.

ΤΟ μὲν οὐκ παρῶμοιον, ἔστιν εἰς τῶμα
 γῶμα ὅτῶμα εἰς ποιῶμα παρῶμα, ἔ εἰς ἀ-
 λῶμα παρῶμοιον πῶμα γῶμα εἰς τῶμα εἰ-
 σῶμα, ἔ οὐδ' ὅτῶμα εἰς ἔπῶμα. τὸ μὲν οὐκ παρῶ-
 μοιον, ὅμοιοι εἰς τῶμα ἐπίδεικνύων παρῶμοιου.

Reliquum est vt de dispositione dica-
 mus. Sunt autem orationis duæ par-
 tes. Necessarium enim est & rem dicere,
 qua de agitur, & eam demonstrare. Qua-
 re, vt dicens non demonstret, aut demon-
 stret non prius dicens, fieri non potest.
 Nam demonstrans, aliquid demonstrat:
 & præloquens causa demonstrandi præ-
 loquitur. Horum autem illud propositio
 est: hoc fides: quemadmodum si quis di-
 stingeret, illud quidem problema: hoc
 verò demonstrationem esse. Iam vero di-
 uidunt ridiculè. Narratio enim iudicialis
 orationis solius est: demonstratiuæ autem
 & deliberatiuæ quomodo contingit narra-
 tionem esse qualem dicunt? aut quæ sunt
 contra aduersarium? aut perorationem de-
 monstratiuarum? Proæmium vero, & ad-
 uersa collatio, & repetitio in deliberatiuis
 tunc fit, cùm contradictio adsit. Etenim
 accusatio & defensio sæpe adhibentur: sed
 non quatenus consultatio est. Quin peror-
 ratio etiam non est iudicialis omnis, vt si
 parua oratio sit, aut res facilè sub memo-
 riam cadat. Contingit enim ex longitudi-
 ne amputari. Necessariæ igitur partiæ
 sunt propositio, & fides. Ac propriæ qui-
 dem hæc, plurimæ vero proæmium, pro-
 positio, fides, peroratio. Quæ enim con-
 tra aduersarium sunt, ad finem pertinent.
 Et aduersa collatio, amplificatio est eorum
 quæ sua sunt, vt loco partis cuiusdam eam
 contineat fides: demonstrat enim aliquid
 faciens hoc: sed non proæmium: neque
 peroratio: verùm in memoriam redigit.
 Erit igitur, si quis has diuidat, vt facie-
 bant sectatores Theodori, narratio alte-
 ra, & supernarratio, & prænaratio, &
 refutatio, & superrefutatio. At oportet,
 eos qui formam aliquam dicunt, & diffe-
 rentiam, nomen ponere. Alioqui fitinane,
 & nugatorium: vt Licymnius facit in arte,
 Irruptionem nominans, & aberrationem,
 & Ramos.

CAPVT XIV.

De proæmiis demonstratiuis, iudicia-
libus, deliberatiuis.

AC proæmium quidem est princi-
 pium orationis: vt in Poësi Pro-
 logus: & in Aulefi Proaulium: omnia
 enim principia hæc sunt, & tanquam viz
 munitio inuadenti. Ac est quidem Proau-
 lium simile demonstratiuarum proæmio.
 Etenim

ὅ μὲρ οὖν αἰαγχατότατοι ἔργον τῆ προοι-
 μίου ἐ ἴδρον τῆρ, δηλώσαι, πὶ ἔστι τὸ τέ-
 λος οὐ εἶκα ὁ λόγος. δὲ ἄρ δὴ δῆλον ἢ
 καὶ μικρόν τὸ πρῶμα, οὐ χρῆσθαι προ-
 οίμια. τὰ δὲ ἄλλα εἶδη οἷς χρῆσθαι, ἰα-
 τεύματα καὶ κοινά. λέγεσθαι δὲ ταῦτα,
 ἐκ τῆ τῶ λέγοντες, καὶ τῆ ἀκροατῆ, καὶ τῆ
 πρῶματος, καὶ τῆ εἰσώπου. καὶ αὐτῶ
 μὲρ καὶ τῆ ἀνιδίχου, ὅσα καὶ ἀφβο-
 λῶ λῦσαι καὶ ποιῆσαι. ἔστι δὲ οὐχ ὁμοίως
 ἀπολογουμένη μὲρ γὰρ, πρῶτον τὰ
 πρὸς ἀφβολῶν κατηγερωῦτα δὲ ἐν ὅ
 ἔπιλέγω. δὲ δὲ, ὅσα ἀδύνατον ἔστι μὲρ
 γὰρ ἀπολογουμένη, ὅταν μέλη εἰσαῶξιν
 αὐτὸν, αἰαγχατοὶ ἀελεῖν τὰ κωλύοντα ὡς
 τε λυτῶν πρῶτον πῶ ἀφβολῶν. τὰ
 δὲ ἀφβόλλων, ἐν τὰ ἔπιλέγω * ἀφ-
 βλυτέον, * ἵνα * μνημονύσωσι μᾶλλον τὰ
 δὲ πρὸς τὴν ἀκροατῶν, ἐκ τῆ τῶ ἄνω
 ποιῆσαι, καὶ ἐκ τῆ ὀργῶσαι, καὶ εἴατε δὲ
 ἐκ τῆ πρῶτικῆν, ἢ τὸ κωλύον. οὐ γὰρ
 αἰεὶ συμφέρει ποιεῖν πρῶτικῆν. δὲ πολ-
 λαὶ εἰς γέλωτα πειράνται πρῶταί. εἰς
 δὲ ὀμάθειδον ἀπῶτα αἰάξαι, εἰαί τις
 βούληται ἐ τὸ ἔπιεικῆ φαίνεσθαι. πρῶ-
 χροισὶ γὰρ μᾶλλον ῥύποις. πρῶτικῶ
 δὲ τοῖς μεγάλοις, τοῖς ἰδοῖς, τοῖς θαυμα-
 σοῖς, τοῖς ἡδέσι. δὲ δὲ εἰ ποιεῖν, ὡς πε-
 εἰ τοιούτων ὁ λόγος. εἰαί δὲ μὴ πρῶτικῶ
 κοῖς, ὅτι μικρόν, ὅτι ὁδὸν πρὸς ἐκείνοις,
 ὅτι λυπηρόν. δὲ δὲ μὴ λανθάνειν, ὅτι
 πῶτα ἔξω τῆ λόγου τὰ ποιῶτα. πρὸς
 φαῶτα γὰρ ἀκροατῶν καὶ τὰ ἔξω τῆ
 πρῶματος ἀκροῦντα. ἐπεὶ αὐ μὴ τοῖο-
 τος ἢ, οὐδὲν δεῖ προοίμίου, ἀλλ' ἢ ὅσον ὅ
 πρῶμα εἰπεῖν κεφαλαῖως, ἵνα ἔχῃ ὡς
 πρῶ σῶμα κεφαλῶν. ἐν, τὸ * πρῶτικῶ
 κῶς ποιεῖν, πῶτων τῶ μερῶν κοινόν, εἰαί
 δὲ πῶτα γὰρ αἰαῶσι μᾶλλον, ἢ
 ἀρχοῦνοι. δὲ γὰρ ὅσον ἐν ἀρχῆ τῆ τῆ
 ὅτε μάλιστα πῶτες πρῶτικῶν ἀκροῦ-
 νται. ὡς τε ὅπου αὐ ἢ χριῶς, λεκτέον. καὶ
 μοι πρῶτικῶ τὸν νοῦν. οὐδὲν γὰρ μᾶλ-
 λον ἐμοῖ, ἢ ὑμέτερον καὶ, ἐρῶ γὰρ ὑμῖν,
 ὅτι ὁδὸν πῶποτε ἀκηχῶτα τε δεινόν, ἢ οὐτω
 θαυμαστόν. τῆ δὲ ἔστιν, ὡς πρῶ φη Πρῶ-
 κος, ὅτε * νῆσῶσι οἱ ἀκροαταί, πρῶ-
 βάλλειν τῆς πεντηκονταδράχμου αὐτοῖς ὅτι
 δὲ πρὸς τὸν ἀκροατῶν, οὐχ ἢ πρῶ ὁ ἀκρο-
 ατῆς, δῆλον πῶτες γὰρ ἢ ἀφβόλλων, ἢ φόβοις ἀπολύοντα ἐν τοῖς προοίμοις.

A ac maximè quidem necessarium munus
 proemii, & proprium est hoc, indicare
 finem cuius gratia sit oratio. Quamobrem
 si manifesta sit, & parva res, non est uten-
 dum proemio. Aliæ verò formæ, qui-
 bus utuntur, medicamenta sunt & com-
 munita. Ducuntur verò hæc tum ex dicen-
 te, tum ex auditore, tum ex re, tum ex
 aduersario. ab ipso quidem & aduersa-
 rio, quæcumque valent ad criminationem
 soluendam, & obiiciendam. Sunt au-
 tem hæc non similiter. Nam defenden-
 ti quidem primùm sunt ea quæ pertinent
 ad criminationem. accusanti verò, in
 peroratione. quamobrem autem, non est
 incertum. Defendentem enim, cum il-
 laturus est se ipsum, necessarium est re-
 mouere quæ obstant. Quare soluenda est
 primùm criminatio. Calumnianti verò,
 in peroratione calumniandum, vt memi-
 nerint magis. Quæ verò referuntur ad
 auditorem, ex eo, vt beneuolus fiat, &
 iratus: interdum verò etiam attentus, aut
 contrà. Non enim semper prodest face-
 re attentum. Quamobrem multi ad ri-
 sum conantur adducere. Ad docilitatem
 omnia perducet, si quis velit, etiam cum
 probus appareat. Attendant enim magis
 hos. Attenti verò redduntur magnis,
 propriis, admirabilibus, iucundis. Quam-
 obrem oportet iniicere, de his orationem
 haberi. Sin autem non attentos velimus
 reddere, dicemus paruum esse, nihil ad
 illos pertinere, molestum esse. Oportet
 verò non latere omnia esse extra oratio-
 nem talia. Nam ad improbum referun-
 tur auditorem, & quæ sunt extra rem,
 audientem. quoniam si non talis sit, nul-
 la de causa opus sit proemio, nisi vt rem
 dicat summam, vt habeat tanquam cor-
 pus, caput. Præterea attentum facere
 omnium partium est commune, si opus
 sit: vbicumque enim languescunt magis
 quàm incipientes. Quare ridiculum est
 in principio collocare, cum maximè om-
 nes attendentes audiunt. Quare, vbi sit
 occasio, dicendum est: Et, mihi adhibe-
 te animum: neque enim magis meum,
 quàm vestrum. Et, Dicam enim vobis
 rem, qualem nunquam aliàs audistis, atro-
 cem, aut sic admirabilem. Hoc autem est,
 vt dixit Prodicus, cum dormitant audito-
 res, inferre aliquid demonstrationis quin-
 quaginta drachmarum ipsis. Esse autem
 hæc ad auditorem, non quatenus au-
 ditor est, patet. Omnes enim aut crimi-
 nantur, aut metus dissoluunt in proemiis.

μνημο-
νία

ἀφβόλλων
πῶτα
πρῶτικῶ
καὶ

νῆσῶσι

Rex, dicam quidem, non quanto studio, Quid proœmiaris? Et malam causam habentes, aut qui habere videntur: vbiq̄ue enim melius est versari, quàm in causa. Quamobrem serui haudquaquam, interrogata dicunt, sed quæ circum sunt: & proœmiantur. atque vnde beneuolos oporteat efficere, dictum est, & aliarum vnaquæque rerum talium. Quoniam verò probè dictum est, Dame ad Phæaces amicum venire, aut miserandum, hæc oportet duo intueri. In demonstratiuis verò oportet facere vt collaudari putet auditor aut se, aut genus, aut studia ipsius, aut alio aliquo modo. Quod enim dicit Socrates in Funebri, verum est, Non esse difficile Athenienses apud Athenienses laudare, sed apud Lacedæmonios. Quæ verò sunt deliberatiuæ orationis, ex generis iudicialis orationibus sunt. Natura enim minimè illa habet. Etenim & de quo agatur, sciunt, & nulla de causa res indiget proœmio, nisi propter ipsum, aut contradicentes, aut si non quantum velis existiment, sed aut maius, aut minus. Quamobrem aut criminari, aut criminationem depellere necesse est, & aut augere, aut extenuare. Horum autem causa proœmio indiget, aut ornatus gratia, quòd abrupta videantur, nisi illud habeant. Eiusmodi enim est Gorgiæ encomium in Eleos: nullo enim connixu, nulloquè motu antè adhibito, confestim incipit, Elis ciuitas beata.

A Αἰαξ, ἐρῶ μὲν, οὐχ ὅπως σπουδῆς ὑπο, Τί φροσιμάζει;
 C εἰ ποιηθῆν τὸ πρῶτον ἔχοντες ἢ δοκοῦντες. πρὸς τὸ γὰρ βέλτιον ἀφαιεῖσθαι, ἢ ἐν τῷ πρῶτῳ. δὲ αἱ δούλοισι, οὐτὰ ἐρατώματα λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ κύκλω, ἔπειτα φροσιμάζονται. πόθεν δὲ ὑποκατασκευάζονται, εἴρηται, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ἑοικέντων. ἐπεὶ δὲ οὐ λέγεται,
 B Δὸς μὲ εἰς Φαίηκας φίλον ἔλθειν, ἢ εἰς ἑλεεινόν, τούτων δὲ δύο σοχάζεσθαι. ἐν δὲ τοῖς ἑπιπέδικτοις οἰεῖσθαι δεῖ ποιῆν σιωπεπαμῖθου τὸν ἀκορατῆν, ἢ αὐτὸν, ἢ ἄλλος, ἢ ἐπιπεδικτούματ' αὐτῶν, ἢ ἄλλως γέποις. ὁ γὰρ λέγει Σωκράτης ἐν τῷ ἑπιπέδικτῳ ἀληθῆς, ὅτι οὐ χαλεπὸν Ἀθηναίοισι ἐν Ἀθηναίοισι ἐπαμῖθν, ἀλλὰ ἐν Λακεδαιμονίοισι. τὰ δὲ τῶν δημοκρατικῶν, ἐκ τῶν τῶν δικηρικῶν λόγων ἐστὶ. φύσιν δὲ ἡκιστα ἐχει καὶ γὰρ καὶ πρὸς οὐ ἴσασι. καὶ οὐδὲν διίπται τὸ πρῶτον φροσιμίου, ἀλλ' ἢ δι' αὐτὸν, ἢ τοῖς ἀτιλέγουσιν, ἢ εἰ μὴ ἢ λίαν βούλει ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλ' ἢ μείζον, ἢ ἑλαττον. δὲ ἢ ἀφαιεῖσθαι, ἢ ἀπολύεσθαι αἰάγκη, ἢ ἢ αὐξήσασθαι ἢ μειώσασθαι. τούτων δὲ ἕνεκα, φροσιμίου δέξασθαι, ἢ κόσμου χάριν ὡς αὐτοκαταλαφάσασθαι, εἰ μὴ ἔχη τοιοῦτον γὰρ ὁ Γοργίας ἐγκώμιος εἰς Ηλείους. οὐδὲν γὰρ φροσιμίου ἐγκώμιος, οὐδὲ φροσιμίου ἐγκώμιος, ὅστις ἀρχέσθαι, Ηλίας πόλις βυδαίμων.

Sophocles in Antig. Eurip. Iphig. Taur.

Ὀδυσ. ζ.

CAPVT XV.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

De criminatione pertinente ad proœmia.

Τόποι εἰς τὸ ἀπολύεσθαι ἀφαιεῖσθαι.

DE criminatione autem vnum est, ex quibus aliquis opinionem malam detraxerit: nihil enim differt, dicenténe aliquo, an non. Quare hoc in vniuersum est. Alius locus, tanquam iis, de quibus controuersia est, occurrere, aut Non esse: aut Non noxium: aut Non huic: aut Non tantopere: aut Non iniustum: aut Non magnum: aut Non turpe: aut Non habens magnitudinem. De his enim controuersia est. vt Iphicrates aduersus Nausicratem. affirmavit enim se fecisse quod is dicebat, & nocuisse: sed non iniustè egisse. aut compensare eum qui iniustè agit. si noxium, at honestum. si molestum, at vtile: aut aliquid aliud tale. alius locus, esse erratum, aut infortunium, aut necessarium: Tom. III.

ΠΕΡΙ δὲ ἀφαιεῖσθαι, ἐν μὲν τὸ δὲ ὡν αὐτοῖς ὑπολήψιν δις χερῆ ἀπολύεσθαι. οὐδὲν γὰρ ἀφαιεῖσθαι, εἴτε εἰς πόλιος υἱός, εἴτε μὴ. ὡς τε τὸ κατὰ λόγον. ἄλλος ἔπος, ὡς τε πρὸς τὰ ἀμφισβητούμενα ἀποδύτῃν, ἢ ὡς οὐκ ἔστιν, ἢ ὡς οὐ βλαβερόν, ἢ οὐ τούτω, ἢ ὡς οὐ τηλικούτων, ἢ οὐκ ἀδικόν, ἢ οὐ μέγα, ἢ οὐκ αἰσχρόν, ἢ οὐκ ἔχον μέγεθος. πρὸς γὰρ τοιοῦτων ἢ ἀμφισβήτησις. ὡς φησὶ Ἰφικράτης πρὸς Ναυσικράτην. ἔφη γὰρ ποιῆσαι ὃ ἔλεγε. καὶ βλάψαι, ἀλλ' οὐκ ἀδικόν. ἐὰν ἀτιναπαλαφάσασθαι ἀδικησύναι, εἰ βλαβερόν. ἀλλὰ καλόν, εἰ λυπηρόν. ἀλλ' ὠφέλιμον, ἢ ἢ δι' ὅτι τοιοῦτον. ἄλλος ἔπος, ὡς ἔστιν ἀμύθημα, ἢ ἀτόχημα, ἢ ἀατάχτηον. Zzz ij

κ. π. π.

κ. π. π.

κ. π. π.

κ. π. π.

κ. π. π.

κ. π. π.

Σοφοκλῆς ἔφη, πρέμειν οὐχ ὡς ὁ δὲ βλά-
λων ἔφη, ἵνα δοκῆ γέρον, ἀλλ' ὅτι αἰάγκης· ὅ-
τι ἐκ τῆς ἐπιπέδου ἐπιπέδου ὀρθοῦσθαι. καὶ αἰτίκα-
παλλὰ πείσεται τὸ οὐ ἔτεκα, ὅτι οὐ βλάψαι ἐβύ-
λετο, ἀλλὰ τὸ δε, ἔ οὐ τῆς ὁ διεβάλλετο, ποιῆ-
σαι· σιωπῆ ἢ βλαβῶσαι, διχασίον δὲ μίσην, εἰ
ὅπως τῆς γῆρας, ἐποίησιν. ἄλλος, εἰ ἐμπερι-
εἴληται αὐτὸ δὲ βλάβων, ἢ νῦν, ἢ παρὸν, ἢ
αὐτὸς, ἢ τῶν ἐγγύς. ἄλλος, * εἰ ἐμπεριλαμ-
βαίνομαι, οὐδ' ὁμοιογενεῖς μὴ ἐνόησιν εἰ τῆ
δὲ βλαβῶν, οἷ, εἰ ὅτι καθαροῦ ὁμοιογενεῖς, * καὶ ὁ δὲ
να,] ἔ ὁ δὲ να ἄρα. ἄλλος, εἰ ἄλλοις * διέβα-
λεν, ἢ ἄλλος αὐτόν· ἢ ἀπὸ δὲ βλαβῶν ἴσα-
λαμβάνονται, ὡς τῶν αὐτῶν νῦν, οἱ πεφῆνασιν
ὅτι ἐνόησιν, ἄλλος * ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ βλάβων τ
δὲ βλάβωντα· ἄποιν γὰρ, εἰ ὁ αὐτὸς ἄπιστος, οἱ
τούτου λόγῳ ἐσπίσθη πιστοί. ἄλλος, εἰ γέρονε
κρίσις· ὡς τῶν Εὐριπίδης πρὸς Υγιανόντα ἐν
τῆ ἀπὸ δὲ βλαβῶν κατηγορηῶντα, ὡς ἀσεβῆς, ὅσῳ
ἐποίησε κελύων ὅτι πορκεῖν.

εἰ ἄλλοι ἔμ.
absunt, à
qu.c.
διέβαινε,
ὅτι τῶν αὐτῶν
εἰς δὲ β-
λάβων

Hippol.

εἰ ἄλλοι

ποιεῖ, ἔ ὅτι
οὐ πρὸς δὲ
τῶν αὐτῶν
μαπ.

ἀπολογου-
μεν

Ἰακώδ. κ.

Ἡ γλαῦς ὁμοιογενεῖς, ἢ δὲ φρῶν ἀπὸ μῆτος.
ἔφη γὰρ αὐτὸν ἀδικεῖν τῶν ἐκ τῶν Διονυσιακῶν
ἀγῶντος κείνου εἰς τὰ δίκασθαι ἀγῶνα· εἰ-
καὶ γὰρ αὐτὸν δεδωκέσθαι λόγον ἢ δῶσθαι, * εἰ βύ-
λεται κατηγορεῖν. ἄλλος ἐκ τῶν δὲ βλαβῶν
κατηγορεῖν, ἢ λίκον· καὶ τῶν, ὅτι ἄλλος κεί-
νοισι * ποιεῖ. κρινὸς δὲ ἀμφοῖν ὁ τόπος, τὸ σύμ-
βολα λέγειν, οἷ ἐν τῶν Τύχρα ὁ Οδυσσεύς, ὅτι
εἰκείος τῶν Πειάμων ἢ γὰρ Ησιόνη ἀδελφῆ· ὁ
δὲ, ὅτι ὁ πατὴρ ἐπὶ τῶν Πειάμων, ὁ Τελε-
λαμών, ἔ ὅτι ἔ κατὰ τῶν κατασκέπων. ἄλ-
λος, ἔ δὲ βλαβῶν, τῶν ἐπαμνοῦν μίσην,
μακρῶς ψέξαι, μέγα σιωπῆτος, ἢ πολλὰ
ἀγαθὰ παρεῖντα, ὅτι εἰς τὸ παρεῖντα παρ-
φέρει ἐν ψέξαι. Ἰσοδοί δὲ οἱ τεχνικώτα-
τοι καὶ ἀδικώτατοι. τῶν ἀγαθῶν γὰρ
βλάπτειν πειράσθαι, μίσην αὐτὰ τῶν
κακῶν κοινὸν δὲ ἔ δὲ βλαβῶν τῶν τῶν * ἀπο-
λογοῦμεν, ὅτι τὸ αὐτὸ ἐνδέχεται πλείονων
ἐνεκα παρεῖντα, ἔ μὴ δὲ βλαβῶν, κα-
κοησιεῖον ὅτι τῶν χεῖρον ἐκλαμβάνονται· ἔ δὲ
ἀπολογοῦμεν, ὅτι τῶν βέλτων· οἷ ὅτι Διομή-
δης τὸν Οδυσσεῖα παρεῖλετο, ἔ μὴ, ὅτι ἀπὸ
τῶν ἀγῶν ἴσα λαμβάνειν τῶν Οδυσσεῖα ἔ δὲ,
ὅτι οὐ· ἀλλὰ ἀπὸ τὸ μόνον μὴ ἀταγωνιστῶν,
ὡς φαῦλον· καὶ τῶν μὴ δὲ βλαβῶν εἰρήσθαι
τῶν τῶν.

At Sophocles dixit, se tremere: non quemadmodum calumnians dixit, ut videretur senex, sed ex necessitate. Neque enim volenti sibi esse annos octoginta. Et compensare, cuius gratia, quod non nocere voluit, sed hoc, & non illud, quod criminatus est, fecisse: contigit autem nocere. iustum verò esset, aduersus me odium esse, si, ut id fieret, commissem. alius, num simul teneatur criminans aut nunc, aut prius, aut ipse, aut suorum aliquis. alius, num alii simul teneantur, quos confitentur non affines esse criminationi. ut si purus adulter est, igitur & ille, & ille. alius, num qui criminatur, alios criminatus sit, aut alius ipsos, aut sine criminatione suspecti fuerint, ut ipse nunc, qui reperti sunt non affines culpæ. alius ex contrario criminantem criminari. Absurdum enim est, si ipse indignus sit fide, eius fore sermones fide dignos. Alius, si factum est iudicium, ut Euripides in Hygiænontem in Antidosi accusantem impietatis, ut qui fecit carmen, iubens peierare. Lingua iuravit, mens verò iniurata. Dixit enim iniuste agere, ex Dionysiaco certamine iudicia in forum traducentem. ibi enim se reddidisse rationem, aut redditurum, si voluerit accusare. Alius ex criminatione accusare, quantum & id sit, quod alia iudicia efficiat, & quod non credat rei. Communis autem ambobus locus est, notas dicere, ut in Teucro Vlysses, quod affinis Priamo: Hesionem enim soror. ille verò quod pater inimicus Priamo, Telamo: & quod non iudicauit exploratores. Alius, eriminanti, laudando rem paruum, prolixè vituperare, magnam concisè: aut multa bona afferendo, quod ad rem pertinet, vnum vituperare. Tales autem sunt artificiosissimi & iniquissimi: bonis enim nocere conantur, miscentes ipsa cum malo. Comune etiam est criminanti, & defendenti, quoniam idem contingit, plurium causa gestum esse, ut criminanti quidem deprauandum sit in peius arripiendo: defendenti verò, in melius: ut quod Diomedes Vlysses prælegit: illi quidem, eo quod optimum existimauit Vlysses: huic verò, quod non, sed quia solus non erat concertaturus, ut ignauus. Ac de criminatione quidem dicta sunt tam multa.

B

C

D

E